Torry Gredsted

Jean Piaggi

Bibliotek 1800

Torry Gredsted

Jean Piaggi

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Torry Gredsted: *Jean Piaggi* er baseret på originaler, som er public domain i lande hvor ophavsret er baseret på ophavsmandens død+70 år eller kortere (på tidspunktet for udgivelsen).

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Opholder du dig i et land uden for EU, bør du dog tjekke de lokale ophavsretsbestemmelser, før du videredistribuerer værket.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Torry Gredsted: *Jean Piaggi* is based upon sources in the public domain in countries where copyright is based upon Life+70 years or shorter (at the time of publishing).

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA

Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

If you are outside the EU, you are advised to check the local copyright laws before copying and/or redistributing this ebook.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Første del

Første kapitel

På nordvestkysten af Korsika ved en vidunderlig havbugt og omgivet af makiklædte bjerge ligger den lille by Galeria. Fjernt fra omverdenen, langt fra hovedvejen, der fra Calvi går langs Korsikas vestkyst til Ajaccio, og på dette tidspunkt, da vor fortælling begynder, endnu fuldstændig ukendt af turister, sov den sin tunge søvn.

Kom en fremmed til byen – ligegyldigt på hvilken årstid, om det var søndag eller hverdag, formiddag eller eftermiddag, ville han undre sig over, hvorledes beboerne egentlig skaffede sig midler til at leve for; thi altid ville han se uvirksomme mænd, der enten sad og småsnakkede på bænkene uden for husene eller med langsomme skridt drev op og ned ad gaderne. Kun hist og her ikke arbejdede, men "puslede" enkelte på de dyrkede stykker mark eller i vinhaverne, der – som alle steder på Korsika – indhegnes af en høj stenmur.

Ungdommen fulgte troligt de ældres eksempel. De halvvoksne knægte, som havde forladt skolen, blev ikke sat i lære eller til stadigt arbejde; hele deres virksomhed indskrænkede sig til at passe deres mindre søskende eller en gang imellem at hente vand ved brønden eller brænde i makikrattet.

Om det så var den skolesøgende ungdom, der dog ellers alle andre steder forstår at beskæftige sig selv, var også den præget af den uvirksomhedens ånd, som åbenbart herskede i Galeria. Ikke en leg kendte drengene her, og også de drev ørkesløst rundt omkring i byen eller sad på stengærderne og lod sig bage af solen uden at foretage sig det ringeste.

Kun en eneste udskilte sig fra de andre – den trettenårige Jean Piaggi, og han alene forstod at vække andre de Galeria-drenge af deres dvalelignende ro. Og det endda temmelig grundigt. Han var ikke fra selve byen, men boede en 3-4 kilometer derfra, og hans besøg i Galeria var ikke særligt hyppige; men når han endelig viste sig, kom der liv i gemytterne, selv om det måtte ske i al hemmelighed. Fædrene og mødrene holdt nemlig ikke af, at deres sønner plejede omgang med Jean Piaggi. Også de vidste så udmærket god besked med, at den dreng ikke var af samme stof som deres egne. Han var jo ikke alene slet ikke her fra egnen, men var tilmed et "kommunebarn", tilfældigt fundet som spædbarn i Galeria og anbragt i pleje hos Filippi Piaggi, han, som havde den lille kro og mølleriet, hvor landevejen gik over Fangofloden. Nej, det var bedst at holde sine egne knægte fri for enhver omgang med ham; for det kunne man være sikker på, at kom ens søn hjem med en bule i panden eller sønderrevne klæder, så havde han været sammen med Jean Piaggi.

Det var søndag i Galeria.

På den høje stenmur uden om Hotel Corteggiani sad en halv snes af byens drenge – alle i alderen fra 10 til 14 år. Heller ikke den forsamling forstyrrede søndagsstilheden ved højrøstet sludren eller skænderi. Hele deres virksomhed indskrænkede sig til at stritte en sten efter et af de æsler, som sørgmodigt vandrede frit rundt i gaderne, eller en af de radmagre hunde, hvis ængstelige øjne og hele frygtsomme måde at bevæge sig på tydeligt nok fortalte, at den vidste, hvad der ventede den fra den kant.

"Er det ikke Jean Piaggi, som kommer dér," ytrede så pludselig postmesterens søn, Antoine, mens han pegede i retning af landevejen, der snoede sig omkring højdedraget.

"Jo, jo – det er Jean," lød svaret fra flere af hans kammerater, og i et nu var de alle nede fra stenmuren.

"Lad som ingenting, ellers opdager far og de andre det," bemærkede gendarmeriofficerens altid betænksomme Emile med et betydende hovednik i retning af forsamlingen uden for kasernen, "gå bare roligt og ikke alle på én gang."

De fulgte hans kloge anvisning. Enkelte så uvilkårligt ned på deres søndagsbukser og -støvler, men hvad – det var jo ikke sikkert, at netop han skulle være uheldig. En dårlig indretning var det nu i alle tilfælde, at man om søndagen var tvunget til at trække i stadsen og navnlig da nu den søndag, da Jean Piaggi var i farvandet. Nå, det var der nu ikke noget at gøre ved – af sted.

Næppe var de kommet i dækning bag de sidste huse, før alle i løb stormede Jean Piaggi i møde, og snart efter stod de i kreds omkring ham.

Hvilken forskel var der ikke på Jean Piaggi og de andre! Han var en kraftig bygget dreng med et virkeligt kønt, fintformet ansigt, brunt hår, næsten blå øjne. Var hans udseende helt forskelligt fra de andres, så var hans påklædning det ikke mindre. De andre var i søndagsstadsen; men hans lurvede, lasede dragt bestod kun af et par bukser med så mange lapper af forskellig farve, at man næsten ikke kunne se, hvad farve buksestoffet engang havde haft, og så en blåstribet skjorte, hvis mange rifter og huller ikke tydede på, at han var underkastet et moderligt tilsyn. Og det var han så sandelig heller ikke. Som

"kommunens barn" var han vokset op i en børnerig familie, og fra sine tidligste barneår havde han følt, at han ikke havde samme rettigheder som sine plejesøskende. Han måtte slide for føden; men hårdt arbejde, streng behandling og idelig uretfærdig tilsidesættelse havde underligt nok ikke kuet ham, underligt nok ikke sået bitterhedens sæd i hans unge sind. Han var sundheden selv, stærk og kraftig – der var smidighed og styrke over hver af hans bevægelser, der stod energi at læse i trækkene omkring hans mund, og hans klare, blå øjne lyste af liv og lune. Som han nu stod der med knejsende rank holdning midt iblandt de andre, var det tydeligt for enhver, at det var ham, der var født til at byde og de andre til at lyde.

"Hvad er det for en pakke, du har under armen?" spurgte en ham.

"Vent nu bare lidt," svarede Jean, "så skal I få det alt sammen at se. Men ikke her på vejen. Kom med, følg efter mig; vi skal derop," og han pegede op ad den makiklædte skråning.

Snart efter havde de banet sig vej gennem krattet, der ikke her var så tæt, og på en åben plads standsede Jean.

"Sæt jer ned," lød hans halvt kommanderende stemme, og alle fulgte hans ordre. Selv blev han stående – som en lærer midt iblandt ivrigt lyttende elever.

"I kender alle sammen Bonelli," begyndte han, og små hovednik bekræftede hans ord. Ja, hvilket barn på Korsika kendte ikke den berømte eller berygtede bandit, der nu i snart 40 år havde levet sit fredløse liv i makien – han, som havde så mange mord på samvittigheden og stadigvæk holdt øvrigheden for nar trods det, at prisen på hans hoved efterhånden var steget til 50.000 francs.

"I ved, hvordan han ser ud – kæmpestor, med rødt skæg, store, sorte øjne og med et mægtigt ar over højre øje," og Jean åbnede for pakken, og højt op i vejret holdt han triumferende et stort skæg, lavet af rødfarvet blår.

Kammeraterne så til med stirrende øjne og halvåben mund. Hvad var meningen? Hvad ville Jean med det?

"Men nu skal jeg sige jer noget, som I måske ikke ved. Der er en bandit til, som altid er sammen med Bonelli, men han er meget farligere og mere berømt end Bonelli – ja, måske ikke endnu, men han bliver det. Og det er en meget fin mand; han var advokat i Corte og skød den rige Marcel de Fonelli, fordi denne havde slået hans søsters hest med en pisk – ja, det er ikke mere end et par år siden. Han har altid en stor, bred, sort hat på hovedet," og atter dukkede Jean ned i sin pakke og halede noget underligt noget op. Ved nærmere eftersyn viste det sig at være skyggen af en omfangsrig, sort hat, som Jean ved et heldigt fund havde erhvervet sig. Selv havde han af et gammelt stykke blåternet linned, der var smurt over med sort farve, syet en puld til skyggen. Atter stirrede alle de andre forbavset på ham.

Det raslede let i krattet højere oppe på skråningen. Ingen af Galeria-drengene lagde dog mærke dertil. De var alt for optaget af at se på Jean Piaggis mærkværdigheder; men Jean selv, hvis hørelse var ualmindelig skarp, drejede øjeblikkelig med et kast hovedet henimod det sted, hvorfra den lette støj kom. Men nej – alt var roligt.

Og så fortsatte Jean, lidet anende, at der inden for hørevidde lå en sammenkrøben skikkelse, som med hver ansigtsmuskel spændt og med hånd bag øret opmærksomt lyttede til hans ord. Det var en yngre mand – omkring de 30 år. Smuk og mandig

måtte man vel kalde ham med de fine ansigtstræk, de sorte, ildfulde øjne og det velplejede hår og skæg. Ved siden af ham lå en kostbar, velholdt bøsse og tværs over bøssen – en ualmindelig stor, sort hat.

"Men hvad med det skæg og den hat, Jean?" lød en lidt utålmodig stemme fra drengekredsen.

"Kan du da ikke begribe det," kom svaret rapt, "vi skal naturligvis lege banditter, gendarmer og de andre."

Hans øjne løb hurtigt rundt i kredsen.

"Du er den største, Pierre – du skal naturligvis være Bonelli. Kom her og få skægget på."

Snart efter var Pierre forsynet med skægget, og kammeraterne kunne ikke lade være med at le. Det gav et lille sæt i Jean. Hans fantasi var så levende, at han absolut ikke så noget morsomt i situationen. Når Pierre havde skægget på, så var han Bonelli – og dermed færdig. Der kom en underlig luende glød i hans øjne og et stramt træk om hans mund, da han hurtigt vendte sig mod de andre.

"Vil I ikke være med?" snerrede han.

Latteren standsede pludseligt.

"Jo, Jean – jo, naturligvis."

Jean var atter fyr og flamme. Med et stykke rødkridt trak han arret over højre øje, så var Bonelli klar.

"Du er naturligvis gendarmerichefen," fortsatte Jean og pegede på Emile, "og Joseph naturligvis gendarm." Josephs far var gendarm. "Og I – en, to, tre – er folk, der holder med gendarmerne, og du og du og du, I tre holder med banditterne."

Så var der to tilbage – en temmelig stor dreng, Gaston, og tolderens Natali, som både var den yngste og den mindste af

hele flokken. Jean fortsatte: "Og Gaston går med gendarmerne og Natali med banditterne." Lille Natalis øjne strålede – ak, han kendte jo ikke i dette øjeblik sin skæbne.

"Og du selv, Jean," lød en røst.

"Jeg selv – jeg er naturligvis – Pascal de la Toricella," svarede han, og der var stolthed i hans stemme. Knejsende satte han den brede, sorte hat på sit hoved.

Det raslede atter let i krattet på samme sted som før; men denne gang hørte end ikke Jean det. Han var i fuld gang med at forklare legens regler og retningen, i hvilken de to partier skulle trække sig tilbage.

Den sammenkrøbne skikkelse rettede sig lidt op, stod et øjeblik i foroverbøjet stilling, tog så sin bøsse og hat og gik forsigtigt et par skridt frem. Men kun et par skridt.

"Nej, det er vist alligevel for farligt," mumlede han; "men jeg kunne dog ellers nok have lyst til at se den knægt, som vil spille min rolle."

Den virkelige Pascal de la Toricella trak sig forsigtigt tilbage op ad skråningen, mens Jean Piaggi stadigvæk forklarede og gav ordrer.

Helt oppe på højdedraget mellem store fantastisk formede klippeblokke sad en granvoksen mand i færd med at riste et stykke kød over en sagte ild. Med sin hat spredte han den svage røg, som endnu steg op fra ildstedet. Hans lange, uredte hår og skæg var rødt, hans store øjne kulsorte, og over det højre øje trak et ar sin lange, røde stribe. Ved siden af ham stod en langløbet bøsse, og oven på den store lædertaske, som alle korsikanske hyrder har, var der dækket bord – brød og en skålfuld kolde, kogte bønner.

Pludselig rettede han sig op, greb sin bøsse og kikkede forsigtigt frem bag klippeblokken; men hurtigt vendte han atter tilbage til sin plads. Han havde set en stor, sort plet mellem makiens grønt – så var han beroliget.

Noget efter trådte Pascal de la Toricella ind i klippehulen. Hvilken forskel var der ikke på de to – den unge, der i sit ganske vist grove og stærke fløjlstøj dog gjorde et særdeles velklædt indtryk, og hvis hår og skæg var velplejet, og så den gamle vildbasse i sin "pelone" – den vandtætte slængkappe med hætte – vævet af gedehår, og hvis lange hår og skæg sikkert ikke i årtier havde stiftet bekendtskab med kam eller børste.

For rigtigt at forstå, hvorledes det kunne gå til, at disse to modsætninger havde fundet hinanden som kammerater og sammen levede deres fredløse liv i makien, er det nødvendigt at gå tilbage i tiden.

Den gamle kærnekarl Bonellis forhold var ikke så indviklede. Hans far var i sin tid med sin fåreflok kommet til dalen Pentica og havde slået sig ned der. Dalen tilhørte kommunen, og da kommuneforstanderen efter faderens død ville tage jorden tilbage, skød Bonelli ham – simpelt hen; han kendte ingen anden udvej. Dengang var han kun godt 20 år; men mange blodige gerninger havde han siden den tid på sin samvittighed. Nu var hans livsopfattelse så enkel som muligt. Han var sine fjenders frygtede fjende og sine venners forgudede ven. Foruden naturligvis enhver gendarm regnede han også sine venners fjender for sine egne, og da gamle Bonelli havde mange venner, blev antallet af dem, han regnede for sine personlige fjender, ganske naturligt stort. Han stammede fra egnen Niolo, hvis beboere så godt som alle er hyrder og ligesom han selv høje

folk med rødt skæg, store, sorte øjne og mørkebrun ansigtsfarve. Folk fra den egn, hvor gammel korsikansk sæd og skik endnu er bevaret, er kendt for deres gæstfrihed; de er intelligente, men taler ikke meget – de er tavse drømmere. Om sommeren opholder de sig i deres hjemegn; men når vinteren nærmer sig, driver de deres mægtige fåreflokke mod vest til omegnen af Galeria, hvor de lejer sig græsgange i dalene.

Bonelli var en folkets mand; men Pascal de la Toricella derimod hørte til en af øens ældste og fornemste familier med rent korsikansk blod i årerne. Familien de Fonelli var lige så gammel, og gennem flere århundreder havde der hersket fjendskab mellem disse to familier. Den egentlige årsag til fjendskabet var der ingen, der nu kunne gøre rigtig rede for; men op gennem tiderne havde blodhævnen hærget mellem disse to familiers medlemmer. Pascals fader var en anset advokat i Corte, og sønnen var næppe kommet tilbage fra fastlandet efter endte studier og indtrådt som faderens kompagnon, før den ulykkelige begivenhed fandt sted, der med ét forandrede hans livsskæbne og kastede ham ud fra den rige, ansete borgers behagelige tilværelse til den fredløses urolige og omflakkende liv.

Det var Pascals unge, smukke søster – Varenna, som var den egentlige årsag hertil – hun, den stolte datter af Corte, hvis kvinder i sin tid under Genuas tyranniske herredømme svor, at de ikke ville gifte sig for ikke at skænke livet til slaver. I lang tid havde der hersket en slags bevæbnet våbenstilstand mellem de to familier. Byens folk var meget omhyggelige med at undgå ethvert møde mellem deres medlemmer, og selv om familierne indirekte forsøgte at skade hinanden så meget som muligt, var

det – som sagt – i lang tid ikke kommet til nogen direkte, blodig handling.

Men så skete det.

Den unge, overmodige Marcel de Fonelli, der lige havde overtaget styret af det fædrene gods, var en dag, som han plejede, ude at køre i sin lille vogn, da han ved en skarp drejning af vejen mødte frøken Varenna til hest. Mødet var uundgåeligt. I sit utilgivelige overmod svippede de Fonelli med sin pisk hen over ridehestens kryds – den slog voldsomt op, og frøken Varenna, som mindst af alt var forberedt på det, hang et øjeblik ud over hestens hals.

Men trods alt opfattede hun tydeligt nok sin fjendes hånende latter. Hvorledes hun kom hjem, kunne hun senere slet ikke erindre. Først, da hun stod i faderens og broderens kontor – dødbleg og knugende sine ridehandsker så hårdt i hånden, at knoerne lyste hvidt gennem den fine hud, først da kom hun til sig selv.

Den gamle advokat var straks klar over, at der var hændt hans datter noget frygteligt, og med et tegn gav han fuldmægtigen og kontoristerne ordre til at forsvinde. Med skælvende røst fortalte Varenna om sin oplevelse. Hverken faderen eller broderen afbrød hende. Den gamle advokat kastede af og til over sine briller et stjålent blik på sønnen, hvis ansigtsfarve blev mere og mere bleg, efterhånden som søsteren fortalte. Endelig blev hun færdig.

"Og nu –," slyngede hun heftigt ud.

"Nu går du til ro, min lille Varenna," afbrød faderen hende hurtigt, "kom, lad mig gå med dig."

Et øjeblik efter arbejdede kontoret igen. Selv Pascal sad rolig på sin plads; men der blev ikke skrevet et eneste ord på de mange papirer. Han sad og legede med sit penneskaft, mens hans hjerne arbejdede under højtryk.

Tre dage efter – tre underlige dage for huset de la Toricella, hvor den gamle fader uophørligt holdt øje med sønnen, hvor denne tit lagde en tvungen munterhed for dagen, og hvor søsteren bleg og stille gik rundt med øjne, som stadig syntes at spørge – tre dage efter mødtes Pascal en nat med Bonelli. I egnen Niolo havde familien de la Toricella kun venner. Hvor ofte havde ikke også advokaten hjulpet folk her, og det var en offentlig hemmelighed, at den fasan eller det knippe agerhøns, som hang i advokatens flueskab, var faldet for Bonellis sikre skud og var en tak for modtaget hjælp.

Fjerde- og femtedagen gik som sædvanlig – så den sjette dag kom der en dreng op på kontoret med et brev til den unge advokat. Han læste det hurtigt igennem, nikkede til drengen, som straks forsvandt, og rejste sig.

"Hvad var det, Pascal?" spurgte faderen.

"Åh, ingenting, far – en gammel kone – henne ved kirken – jeg kommer straks igen," stammede Pascal som svar og var ude ad døren.

Ikke mange minutter efter så folk Pascal galopere ud af byen på sin hurtige hest. Over skulderen hang hans bøsse. Man så forundret efter ham; men da ingen anede noget om den begivenhed, der havde fundet sted på landevejen en uges tid i forvejen, tænkte ingen dybere derover.

Pascal kom ikke tilbage til kontoret. Den gamle advokat blev mere og mere urolig og måtte til sidst forlade kontoret og gå

ind i privatlejligheden. Her sad Varenna – bleg og stille – og kikkede med udtryksløse øjne ud gennem vinduet.

"Varenna – hvor er Pascal?" spurgte faderen med dirrende røst.

"Er han ikke på kontoret?" spurgte datteren tonløst.

"Nej, hører du jo. Der kom en dreng med et brev – det er over en time siden. Din broder gik og kom ikke tilbage. Varenna, ved du, hvor din broder er?"

"Nej, far, jeg ved ingenting."

Der blev stille i stuen. Den gamle advokat gik rastløst op og ned ad gulvet, og minutterne sled sig hen. Varenna sad endnu ved vinduet. Pludselig rejste hun sig hurtigt og lænede sig ud. Et øjeblik efter lød et skrig.

"Åh! Far, se – der kommer de – alle de mennesker med Pascals hest. Dens sadel er tom. Åh, Pascal! Pascal!"

Advokaten måtte støtte og hjælpe sin datter, og stammende søgte han at finde beroligende ord. Selv var hans hjerte ved at sprænges af uro og tvivl.

Nede på gaden stimlede folk sammen. Højrøstet tale, råb og skrig trængte gennem det åbentstående vindue. Advokaten gik hen til vinduet, stod et øjeblik som fastnaglet til stedet, mens hans hænder krampagtigt fattede om vindueskarmen, så vaklede han tilbage og sank ned på en stol.

"Min Gud, min Gud," og han holdt skærmende hænderne for øjnene.

Han havde set folk komme trækkende med en lille vogn, og i vognen sad en sammensunken skikkelse, hvis hvide skjorte var rød af blod. Han havde øjeblikkelig genkendt Marcel de Fonelli.

Uroen på gaden tog til. Fra alle sider strømmede folk sammen. Der lød forbandelser op mod advokatens vinduer. Gendarmerne kom løbende til og holdt indgangen besat. En sten fløj mod et af vinduerne, og glasskårene faldt klirrende mod gulvet; men endnu sad den gamle advokat sunket sammen, og Varenna sad urørlig og stirrede frem for sig med samme udtryksløse blik.

Så blev souspræfekten meldt. Advokaten rejste sig, og med en mægtig viljeanspændelse tog han sig sammen. Han blev igen den stolte korsikaner. Tavs hørte han på souspræfektens ord. Indledningen med beklagelser og de deltagende ord brød han sig ikke om – så fulgte den nøjagtige beretning om, hvad der var sket. Pascal havde fra et baghold dræbt Marcel de Fonelli – hvorfor stod endnu uklart; thi døden var indtrådt øjeblikkeligt. Hjertet var ramt. Men alt var i øvrigt klart som dagen. Pascal var set sammen med Bonelli. To fremmede turister havde, selv uset, overværet hele scenen, det var Pascal, der havde skudt, og da han så sig røbet, var han flygtet sammen med Bonelli. At det var Bonelli, var der ingen tvivl om. Turisterne kunne give en fuldstændig korrekt beskrivelse af ham.

Og nu – huset her måtte stå under bevogtning, også af den grund, at familien de Fonelli havde mange venner her i byen. Og så kommer jo retsforhandlingerne – måske så grunden til den fortvivlede handling kommer for dagen.

"Ja, den kommer for dagen – jeg skal intet skjule. Min broder kunne ikke handle anderledes," afbrød pludselig en klar røst souspræfektens ord.

Det var Varenna, og ingen, der for få øjeblikke siden havde set hende, ville have kunnet kende hende igen. Hendes

holdning var knejsende stolt, farven var vendt tilbage i de blege kinder, og i hendes mørke øjne lyste en besynderlig ild – mættet hævntørsts fryd.

Således var det gået til, at Pascal de la Toricella så sig tvunget til at søge de fredløses skare.

"Min gamle ven og kammerat," henvendte Pascal sig til Bonelli, "jeg har haft en besynderlig oplevelse."

"Glæder mig," brummede den gamle, "for det her liv bliver dig lidt for trivielt i længden."

"Bonelli – hvor tit har jeg ikke sagt dig, at så længe jeg har dig –"

"Kom nu og spis," afbrød Bonelli ham, "stegen er færdig, og så skal vi vel snart til at arbejde."

Bonellis "arbejde" var af en besynderlig art. Det skyldtes ikke tilfældige grunde, at han og Pascal var kommet til Galeria. Kommuneforstanderen i Galeria var en fjern slægtning af familien de Fonelli, og han kunne vel nok have levet sit liv i nogenlunde fred, hvis ikke hans broder fornylig i nærheden af Bastia under en ordstrid havde dræbt en ligeledes fjern slægtning af Pascal. Det blev naturligvis opfattet som hævn for Pascals gerning, og nu bredte blodhævnen sig også til familiens sidelinjer.

Men der var dobbelt bud efter den arme kommuneforstander, der havde været så uforsigtig at forhøje den årlige afgift, som fårehyrderne fra Niolo skulle betale for græsningsretten. Disse havde så klaget deres nød til Bonelli, der jo var fra samme egn, og fuldstændig i overensstemmelse med sin enkle livsopfattelse havde han lovet at ordne sagerne til

deres tilfredshed. Gendarmer og kommuneforstandere var Bonellis fødte fjender.

Pascal sad tankefuld under måltidet og glemte helt at spise. Det var jo umuligt, at det kunne være en fuldstændig tilfældighed, at de Galeria-drenge brugte netop ham og Bonelli som modeller i deres leg. Men hvorfra havde de, eller vel snarere den knægt med den klare, bydende røst, kendskab til den hemmelige udflugt til Galerias omegn? Ingen anden end han selv og Bonelli vidste jo noget herom. Selv havde han ikke sagt et ord herom til nogen anden end sin gamle kammerat, og så vidt han kendte denne, var også han mand for at holde tand for tunge.

Naturligvis – trods al forsigtighed kunne det jo være, at de var set sammen her i omegnen; men hvorfra havde knægten sit kendskab hertil? Pokkers også, at han ikke alligevel havde listet sig frem, så han kunne have set, hvordan drengen havde set ud. Han var åbenbart noget for sig selv, og der spillede et stille smil om Pascals læber, da han tænkte på drengens rosende omtale af ham og den stolthed, der lå i hans stemme, da han havde slynget ordene ud: "Jeg selv – jeg er naturligvis Pascal de la Toricella."

"Hm-hm," gryntede Bonelli, der var højst utilfreds med Pascals bordskik.

Pascal så op.

"Åh, undskyld, min gamle ven. Jeg glemmer vist helt at spise din fortræffelige mad; men det var den oplevelse – –"

"Ja, spis nu – spis nu først." Den gamle var ikke af naturen nysgerrig, og livet havde lært ham at vente.

Først da Pascal havde tvunget sig selv til at spise sin tildelte portion, fik han lov til at berette om sin "besynderlige oplevelse".

"Og hvad siger du så til det, Bonelli?" sluttede han.

Den gamle svarede ikke med et ord. Han strakte armen henimod sin langløbede bøsse og krummede flere gange sin pegefinger.

"Vil du skyde drengen?" spurgte Pascal forskrækket.

"Hvis han har sladret af skole – ja," lød svaret barskt.

"Men forstår du da ikke, Bonelli," fortsatte Pascal, "at han åbenbart holder med os – jeg mener, at den måde, han omtalte os på, var jo ligefrem smigrende for os. Der er i det hele taget noget ved den knægt, som fik mig til at tænke på, at han kunne blive os til nogen hjælp her."

"Stop nu lidt," brummede den gamle, "lad os ikke sætte benene længere ud i mosen, end vi kan trække dem til os igen. Du kender jo ikke drengen, du har ikke engang set ham."

"Men det er det, jeg vil nu," svarede Pascal, "jeg skal nok være forsigtig – du kender mig da, Bonelli; men jeg har forfærdelig lyst til at se, hvordan den knægt ser ud."

"Ja, jeg kender dig, Pascal; men du husker nok på, at her er du ikke alene. Jeg har lovet mine venner at hjælpe dem, så jeg er også med. Vi er denne gang to om arbejdet."

Den gamle var åbenbart kommet i slet humør, og Pascal sad en stund stille hen. Men en ubændig lyst til at se den dreng, der var så stolt af at spille hans egen rolle, lod ham ikke i ro. Han rejste sig.

"Ja, min gamle ven – hør nu, Bonelli. Jeg er ganske klar over, at vi denne gang er to om arbejdet; men det skal ikke bringe

ufred mellem os. Det skal ikke vare længe, inden du har mig igen."

Han trykkede sin hat fastere ned i panden, greb sin bøsse og forlod klippehulen.

Tilbage sad den gamle vildbasse og lod hånden glide op og ned gennem sit mægtige, røde skæg, mens han stadigvæk brummede uforståelige ord. Det var hans måde at udtrykke sit højeste mishag på.

Andet kapitel

Jean Piaggis leg var ikke forløbet netop sådan, som han havde tænkt sig, og skylden var lille Natalis. Han var ikke særlig begavet, og det havde været hans fjender en let sag at tage ham til fange. Gendarmerichefen – Emile – havde først holdt skarpt forhør over ham; men intet ord var kommet over Natalis læber. Dog – Emile var en idérig knægt, og inden længe havde han fået Natali overtalt til at spille spionens – angiverens rolle. Til at begynde med havde Natali vægret sig tappert; men Emile var standhaftig og forstod overtalelsens kunst.

"Forstår du da ikke, Natali, at sådan går det netop for sig i virkeligheden, det kan du være sikker på; men naturligvis kunne Jean ikke i forvejen sige, hvem der skulle lade, som om han holdt med banditterne. Det er netop det fine ved det hele, og det gør legen så meget mere spændende."

Med sådanne og lignende ord havde Emile holdt foredrag for lille Natali, som endelig til sidst gav efter i den tro, at Emile som den ældre og større havde ret, og at også Jean ville rose ham for hans handlemåde.

Men netop heri tog Natali så grundigt fejl. Jean var rasende – ikke just fordi hans parti, takket være forræderiet, havde lidt et stort nederlag; men han kunne slet ikke sætte sig ind i Emiles og Natalis tankegang, begreb overhovedet ikke, at det var noget, de havde ordnet for netop at gøre legen så virkelighedstro som muligt. Natali havde vist sig som en forræder, han havde spillet den ynkeligste rolle, nogen nogen sinde kunne spille – angiverens, og naturligvis skulle han straffes.

Alle var igen forsamlet på den gamle plads. Lidenskaberne var på kogepunktet efter den heftige og voldsomme kamp. Flere blødte af sår i hovedet eller på hænderne, og søndagsklæderne var snavsede og forrevne. Deres ivrige diskussion og skænderi kunne høres langt væk.

Endelig lykkedes det Jean at overdøve de andre.

"Vi er ikke færdige med legen endnu," råbte han, "i første omgang ved jeg nok, at vi tabte, men nu – nu har vi set, at Natali er forræder, og nu skal han naturligvis straffes."

Jean havde i et nu brækket en sej, smidig gren af.

"I andre, der var med Emile, kan godt blive her; men I skal gå derhen og –"

Natali havde med forskrækkede øjne og halvåben mund hørt til, men nu søgte han at undgå sin skæbne ved flugt. Dog – Jean var ham for hurtig.

"Nej, hør – min ven," råbte han, idet han med et fast tag greb ham i skulderen, "vi er ikke færdige endnu. Kom så I andre. Du Pierre og du André holder ham."

De to trådte til og greb Natalis arme.

"Du har vist dig som en forræder, og du skal have forræderens straf," sagde Jean med usædvanlig alvor i stemmen.

"Men det var jo kun for sjov, det var jo kun for at –" forsøgte Natali, mens hans øjne skelede til grenen i Jeans hånd.

"Nej – det kan aldrig være for sjov – det er det skammeligste af alt," afbrød Jean ham og svippede Natali over benene med sin gren. Natali skreg højt.

"Det var jo Emile, som sagde –" jamrede han.

"Nu sladrer du jo igen," og atter slog Jean og denne gang hårdere.

Det var ikke ondskab, der dikterede Jeans handlemåde, det var ikke for at mishandle en yngre og svagere – tværtimod, Jean trådte ellers altid i brechen for de små, og han havde aldrig været bange for at vove sit skind, når de halvvoksne knægte søgte at hævde deres overlegenhed over for hans kammerater. Men hans fantasi var så levende, at han i sit inderste følte sig så oprørt over forræderiet, at det måtte straffes, og straffen skulle naturligvis også udføres så virkelighedstro som muligt.

Men til alt held for den stakkels synder greb en anden og kraftigere ind. Pludselig hørte de alle en bragen og knasen i krattet, grenene skiltes, og en høj mand med en stor, sort hat og en bøsse i hånden stod pludselig foran dem. De to, der holdt Natali, slap øjeblikkeligt deres tag. Et lille øjeblik stirrede de alle sammen som fortryllet på manden med de lynende øjne; men så tog de med ét flugten. I lange spring fløj de ned ad skråningen uden at tage hensyn til sig selv eller deres tøj. Angsten har altid haft forunderligt lange ben.

Kun én blev tilbage – Jean Piaggi.

Der stod de to over for hinanden.

Pascal de la Toricella kastede et mønstrende blik på drengen, og han var åbenbart tilfreds med sin efterligner; thi der kom et mildere udtryk i hans øjne, og et smil spillede om hans læber, da han betragtede kopien af sin egen store hat.

"Hvem er du?" spurgte Pascal.

"Jean Piaggi," svarede denne roligt.

"Hvem er din far?"

"Jeg har ingen."

"Din mor da?"

"Jeg har ingen."

"Du har da haft forældre engang, dreng."

"Jeg er kommunens barn," svarede Jean. De ord havde han ofte nok fået stukket i næsen både af kommuneforstanderen og sine plejeforældre.

Pascal så på hans pjaltede tøj.

"Ja, det kan jeg næsten tænke," sagde han bittert, "når du ser sådan ud i klæderne."

"Hvorfor løber du ikke med de andre?" spurgte Pascal videre.

"De blev jo bange," svarede Jean med en hel del foragt i stemmen, og Pascal nikkede anerkendende.

"Hvor bor du?"

"Nede ved broen hos Filippi Piaggi."

"Ja, så har du dit navn efter ham."

"Det sagde kommuneforstanderen, at jeg skulle have."

Ved ordet "kommuneforstanderen" gav det et lille ryk i Pascal. For pokker, stod han ikke her og var lige ved at glemme sit hverv.

"Ved du, hvem jeg er?" spurgte han, og denne gang var der en mørk klang i hans stemme.

"Ja," svarede Jean og så med et tindrende, beundrende blik op på Pascal, "De kan ikke være nogen anden end –"

"Stop," afbrød Pascal ham, "jeg er ikke den, du tror. Læg vel mærke til det. Jeg er en almindelig jæger, du har truffet. Du har ingen anelse om mit navn, og jeg har skældt dig huden fuld, fordi du pryglede din mindre kammerat. Forstår du – Jean Piaggi?"

"Jeg forstår det hele," svarede Jean. Han følte sit hjerte banke heftigt. Han havde mødt den store, fine Pascal de la Toricella, og nu kunne han hjælpe ham ved ikke at røbe ham.

"Har du set mig før?" lød Pascals spørgsmål – pludseligt og truende.

"Nej – aldrig."

"Du lyver, dreng," og Pascal greb ham i skulderen.

"Nej, jeg lyver ikke," svarede Jean med fast og rolig stemme.

"Hvorfra ved du så, at jeg er her på egnen?"

"Det vidste jeg heller ikke noget om."

"Det var altså ganske tilfældigt, at I i dag legede den leg, I nylig blev færdig med – eller næsten færdig med."

"Ja, jeg havde fri i dag."

"Men så et andet spørgsmål. Hvorfra ved du, at Bonelli og jeg altid er sammen? Hvornår har du hørt det og af hvem? "

Jean svarede ikke. Han kunne jo godt fortælle, at det havde han hørt i plejefaderens lille skænkestue, og han kunne også fortælle navnet på den mand, der havde fortalt Pascal de la Toricellas historie, men nej – han ville ikke være angiver. Hvad ville hans helt tænke om ham, hvis han pludselig sladrende plaprede ud med alt, hvad han vidste?

"Nå, hvem har fortalt dig det? Får du snart munden på gled?" Pascal rynkede sine bryn.

"Det siger jeg ikke," svarede Jean i så rolig en tone, at Pascal ikke kunne andet end studse.

"Ej, ej – du vil ikke ud med sproget. Men sæt nu, jeg tvang dig til det."

"Det kan De ikke," lød atter Jeans rolige svar.

Pascal smilede. Han blev mere og mere tilfreds med drengen.

"Vi får se, vi får se," sagde han, "men hvorfor vil du ikke fortælle mig det?"

"Jeg vil ikke være angiver."

"Så er det altså mine fjender, du har det fra. Og du holder med dem?"

"Nej, nej," afbrød Jean ham forskrækket, "det er ikke Deres fjender, og jeg – jeg –"

Han kunne ikke finde ordene.

"Du er heller ikke min fjende. Var det det, du ville sige?"

"Ja," svarede Jean og så atter beundrende op på Pascal.

"Og du vil ikke være bange for at hjælpe mig, hvis du fik en god belønning?"

"Jeg vil ingen belønning have."

"Men vil du da hjælpe mig uden belønning?"

"Ja," lød svaret så begejstret, at der her ikke var noget at tage fejl af.

"Godt så, Jean Piaggi. Ser du den gamle tårnruin på pynten dér? Kan du møde mig der i aften kl. ti?"

"Jeg skal nok være der."

"Kan du slippe hjemmefra, tror du, uden at nogen lægger mærke til det?"

"Ja, jeg sover ikke med andre. Jeg ligger i udhuset."

"I udhuset – ja, naturligvis, det kunne jeg jo også have tænkt mig til. Du er jo – kommunens barn."

Pascal de la Toricella stod et øjeblik med eftertænksom mine. Hvad ville gamle Bonelli sige til det udfald af hans ekspedition. Det var måske også uforsigtigt af ham sådan at optræde på skuepladsen, mens alle Galeria-drengene var forsamlet; men i

alt fald – drengen dér foran ham var åbenbart af den rette slags. Han klarede sig nok, hvis han skulle blive forhørt.

Pascal trådte roligt et skridt frem, og pludselig drev han Jean en så kraftig lussing, at han fløj flere skridt bort og tumlede om.

Et øjeblik snurrede alting rundt for Jean. Hvad var nu det – hvorfor slog han ham? Han havde jo lige bedt om hans hjælp. Var det midlet til at tvinge ham til at sige, hvorfra han vidste, at Pascal altid var sammen med Bonelli? Hans venstre kind brændte som ild. Hvorfor slog han ham – hvorfor dog – hvorfor – – – men så fik Jean sit sunde, klare omdømme tilbage, og han mødte Pascals blik med et smil.

"Du ler, dreng," udbrød Pascal forundret, "hvorfor slog jeg dig?"

Endnu i halvt liggende stilling svarede Jean: "De sagde før, at De havde skældt mig huden fuld, fordi jeg havde slået en mindre kammerat. Det skulle jeg sige dernede; men de ville måske tro, at det ikke var sandt." Han pegede på sin brændende kind. "Men der er nok mærker på kinden, for den brænder meget, og så tror de mig vel."

Pascal så forundret på drengen. Han havde jo på en prik truffet hans egen tanke. Så rakte han sin hånd frem.

"Kom lad mig hjælpe dig op. Du er en knop, Jean Piaggi – du er ikke alene en modig dreng, du er også en klog dreng."

Jeans hjerte tog igen til at hamre hårdt mod ribbenene. Han samlede sin hat op og satte den atter på hovedet. Pascal så smilende til.

"Men nu må du af sted, Jean. Vi har vist endda talt for længe sammen. Husk så tid og sted i aften."

Han gav Jean hånden.

"Og lad så os to, der begge i eftermiddag har været Pascal de la Toricella, stryge vore store, sorte hatte for hinanden."

Med en bred bevægelse tog Pascal sin hat af, og Jean fulgte hans eksempel.

"Og så af sted!"

Som en kat fo'r Jean derfra ned ad skråningen, sprang over de mindre buske og større sten og borede sig igennem, hvor krattet var tæt. Han havde jo heller ikke søndagstøjet at tænke på, og alt i ham sang af glæde. Trods sine pjalter, trods sin sviende kind var han i øjeblikket Jordens lykkeligste dreng.

Tredje kapitel

Klokken var henimod seks – det var apéritif-timen, hvor franskmanden søger til caféen for at få sig et glas og slå en sludder af. Hotellets lille skænkestue, der kun rummede to borde, var fuldt besat. Ved det ene bord sad gendarmerichefen sammen med læreren og to af gendarmerne, og ved det andet kommuneforstanderen i selskab med nogle af byens borgere. Den uundgåelige restaurations-kat smøg sig mellem benene og var højst utilfreds med, at der ikke var en stol til den. Af og til stak husets æsel sit hoved ind ad den åbenstående dør og stod med ludende hoved og et selvopgivende blik i de trætte øjne. Den var sulten og behøvede ingen apéritif for at vække appetitten. Men hver gang den gjorde tilløb til at skryde, blev den jaget bort, så dens uhyggelige, kighosteagtige lyde kun blev til en halvkvalt stønnen.

Ved disken stod værtinden, som i øvrigt hyppigt blandede sig i samtalen, og bag hende var den store hylde med alle mulige flasker – store og små, tykke og runde, høje og slanke og andre igen af de mest fantastiske former. Der er vist ikke et land, der frembringer så mange forskellige slags drikke i lige så mange forskellige slags flasker, som Frankrig.

Pludselig kom husets søn – Octave – stormende ind gennem døren. Hans tøj var i en sørgelig forfatning, hans kinder var varme efter det hurtige løb og hans øjne brændte som i feber.

"Men Octave – dreng dog, hvordan er det, du ser ud," var de ord, hans moder modtog ham med.

"Bonelli – er her – sammen med Pascal de la Toricella – jeg har – set –"

Mere fik han ikke tid til at fremstamme, før alle fløj op fra deres stole. Kun én blev siddende, og blodet veg øjeblikkelig fra hans kinder. Det var kommuneforstanderen – en lille tyk mand med skægstubbe over omtrent hele ansigtet. Han bar vel navnet Fonelli, men hørte til en fattig sidelinje, og der var intet racepræg over hans skumle ansigt.

Her i Galeria spillede han dog en temmelig betydende rolle, og dels på grund af sit fine navn, dels fordi han var velstående i forhold til de øvrige indbyggere, var han blevet valgt til kommuneforstander.

Han havde opfanget drengens ord: Pascal de la Toricella, og alene navnet jog skrækken isnende gennem hans årer. Pascal her i omegnen – så vidste han, hvad det betød – blodhævnen for hans broders ulykkelige handling.

Men det var navnet Bonelli, der fik gendarmerichefen til at fare op som trold af en æske, og i et jagende nu så han den berygtede og så længe efterstræbte bandit lænket i kasernens arrest. Tanken om ære, forfremmelse, dekoration og den mægtige belønning – de 50.000 francs – gjorde ham brændende hed i kinderne og trængte enhver tanke om fare tilbage; thi overalt, hvor Bonelli holdt til, var det så sin egen sag at bære gendarmerikorpsets uniform.

"Bonelli! Madonnas blod," var alt, hvad Octaves moder kunne fremstamme som svar.

Men gendarmerichefen var hurtig i vendingen.

"Lad mig tale med drengen," sagde han bestemt og kommanderende, "kom med mig, Octave. Vi går over i stuen på den anden side gangen."

Og her – i et slags lagerrum, hvor der stod melsække langs væggene, thi hotellets værtinde var også bagerske for byen, begyndte gendarmerichefen sit forhør.

Octave fortalte – til at begynde med stakåndet og springende; men efterhånden fik han dog berettet om Jean Piaggis leg, og hvorledes det var endt med, at den høje mand med den store, sorte hat pludselig havde vist sig imellem dem.

"Men hvorfra ved du da, at det var de la Toricella?"

"Han havde jo den store, sorte hat," svarede Octave.

"Men Bonelli da – har du set ham?"

"Nej, men Jean fortalte, at de altid var sammen."

"Jean Piaggi – hvor er han?"

"Han blev deroppe sammen med manden."

Tankerne hvirvlede rundt i gendarmerichefens hjerne. Han var blevet lidt mere afkølet, for der var jo kun svage holdepunkter i Octaves beretning – en flok drenge med ophidset fantasi, der pludselig ser en mand med en stor, sort hat – og så løb de alle sammen. Men på den anden side var det jo besynderligt, at Filippi Piaggis plejebarn vidste så god besked med de to banditters forhold, og at han var den eneste, som var blevet tilbage sammen med manden med den sorte hat. Det krævede dog vistnok en nærmere undersøgelse, og der var ikke andet at gøre end at få fat på Jean Piaggi.

Snart efter var tre af gendarmerne, bevæbnede både med revolver og karabin, på vej mod Filippi Piaggis lille hus for at hente Jean til forhør. Imens ville gendarmerichefen få fat på de øvrige deltagere i eftermiddagens hændelser og få dem forhørt.

Kommuneforstanderen trådte ind i gendarmerichefens kontor.

"Ved De, hvorfor Pascal de la Toricella er her i omegnen?" spurgte han med en røst, der ikke var helt upåvirket af bange anelser.

"Det er vist kun drengenes fantasi, der er løbet løbsk," svarede gendarmerichefen.

"Men ved De hvorfor?" gentog kommuneforstanderen, og inden han fik svar, fortsatte han. "Min broder begik jo den ulykkelige handling derovre ved Bastia, som De ved. Det var en fjern slægtning af familien de la Toricella, og nu – nu er mit liv i fare, hører De. Og det er Deres pligt at holde mit hus under bevogtning."

"Ja, naturligvis, kommuneforstander – hvis der kommer noget som helst frem, der kan bestyrke mistanken om, at de banditter er her i omegnen, så gør vi selvfølgelig vort yderste."

"Men var der ikke grund til at få forstærkning – de beredne gendarmer fra Calvi for eksempel?"

Gendarmerichefen så på kommuneforstanderen og kunne ikke undgå at lægge mærke til angsten, som lurede i det ellers så overlegne og selvtilfredse blik. Kommuneforstanderens forslag var vel næsten som en fornærmelse. Var ikke brigaden her på fem mand i alt under hans førerskab – og så straks tale om forstærkning! Nej – det mindst af alt. Hvor gik så forfremmelsen, dekorationerne og den store pengesum hen – ikke til ham, men til den overordnede – løjtnanten i Calvi. Ikke tale om nogen forstærkning. Han havde et køligt, affejende svar på læben, men betvang sig dog.

"Men vi ved jo slet ikke noget sikkert endnu, kommuneforstander," svarede han, "en ophidset drengs fortælling, hvor der hverken er hoved eller hale at gribe i – det

er det hele. Jeg skal nok få sagen undersøgt til bunds og selvfølgelig holde Dem underrettet."

Kommuneforstanderen trak sig tilbage. Han var nu slet ikke beroliget, og næppe var han kommet hjem til sig selv, før han var i gang med at barrikadere døre og vinduer.

Just som Jean tog det sidste spring gennem krattet og ned på landevejen følte han sig grebet af et fast tag i nakken. Det var den forreste mand af den lille gendarmpatrulje, der passerede stedet her. Det kom Jean som en stor overraskelse; han havde jo egentlig ikke fået tid til at tænke over, hvad han skulle fortælle de andre. Men han var, som Pascal rigtigt havde fået opfattelsen af, en klog dreng, der fra de tidligste barneår havde været vant til at tænke og handle hurtigt og selvstændigt.

Næppe havde gendarmen fået endt sine ord: "Hvor er den mand med den store, sorte hat?" før Jean var klar over sin rolle i den komedie, han nu måtte spille med i. Hans minespil blev den forurettedes, og hans tonefald lidt grædefærdigt.

"Han gik ned langs skråningen – den vej," og Jean pegede, men naturligvis lige i den stik modsatte retning, "og han har slået mig sådan."

Han forsøgte at klemme en tåre frem; men det ville nu ikke lykkes ham, og han nøjedes med nogle små, korte snøft.

Gendarmen så på Jeans kind, hvor der var tydelige fingermærker.

"Hvem var han da, og hvorfor slog han dig?"

"Jeg har aldrig set ham før; han er ikke her fra egnen. Han er vist en fremmed; for han talte ikke så godt fransk. De kan nok

nå ham, hvis De skynder Dem langs vejen. Han har skudt nogle agerhøns, de hang ved hans bælte."

Jeans fantasi begyndte at blive levende, og han beskrev en helt anden skikkelse end den, han virkelig havde set.

Hans ord lød så troværdige, at det bortvejrede enhver tvivl såvel hos korporalen som hos de to gendarmer.

"Han slog mig sådan," fortsatte Jean med et par gentagne korte snøft.

"Ja, så har du vel for pokker også fortjent det, knægt – du plejer ikke at være for fin i kanten."

"Jamen –"

"Ti stille!"

"Pokker til komedie de knægte laver en søndag eftermiddag," henvendte korporalen til sine to kammerater, "sætter de ikke her hele byen på den anden ende. Men fortsæt I kun lidt videre ad vejen. Træffer I manden, kan I jo altid efterse hans jagtkort. Så tager jeg ham her med til kasernen. Vi bliver jo helt til grin, hvis vi møder tre mand høj med den skaldede knægt."

Korporalen og Jean fulgtes i tavshed ad byen til, mens de to andre fortsatte ud ad vejen.

"Begyndelsen gik jo fint," tænkte Jean; "men hvad mon de nu vil mig?"

Han følte til sin kind – jo, den brændte godt nok endnu.

Korporalen afleverede Jean på kasernen, hvor alle de andre deltagere fra eftermiddagens leg var forsamlede. De slugte Jean med øjnene, da han blev ført ind, og stirrede forundret på den ophovnede kind. Godt, at han nu også var her; for så kunne han jo fortælle, at det virkelig var den farlige bandit, de havde truffet, og så ville sikkert ingen far eller mor skænke deres

mishandlede klæder nogen særlig opmærksomhed eller bebrejde dem, at de igen havde været ulydige og tilbragt tiden sammen med Jean Piaggi. Hidtil havde de haft følelsen af et optrækkende tordenvejr; for det lod ikke til, at Emiles far rigtigt ville tro dem. Nu så de hen på Jean som deres redningsmand – godt, at han var der.

"Det hele er vist en storm i et glas vand," sagde korporalen og aflagde en kortfattet beretning om, hvad Jean havde sagt, og at han havde sendt de to gendarmer ud ad vejen.

Jean gentog over for gendarmerichefen, hvad han havde fortalt under den første afhøring.

Gendarmerichefen var nu fuldstændig på det rene med, at der ikke mere var den mindste anledning til at tro, at Bonelli og hans yngre følgesvend var her på egnen, og skuffelsen herover bragte ham i yderst slet lune.

Men et resultat måtte han have, og i alle drengenes påsyn gav han Jean en ordentlig omgang prygl.

"Luk døren op," råbte gendarmerichefen og greb drengen i nakken. Da Jean halvvejs blev slæbt henover gulvet, fik han dog sin hånd strakt ud og nåede at redde den store, sorte hatteskygge med den hjemmelavede puld. Så blev han smidt ud gennem døren og havnede i halvt liggende stilling ude på gaden. Her stod mange af Galerias borgere og afventede resultatet af forhøret. Jean ænsede dem dog ikke. I hurtigt løb forsvandt han ud af byen.

Først da han havde passeret det sidste hus, standsede han og kom til sig selv. Tanker, der hidtil havde været fjerne for ham, fødtes nu pludselig i hans hjerne – tanker om hævn, had og trods. Han knyttede uvilkårligt sin hånd og truede ned imod

byen. Dér øverst oppe lå kommuneforstanderens hus med den skæve, afbarkede, men umalede flagstang med den visne fyrretop i spidsen og det flossede og falmede flag – tegnet på, at her boede byens styrer. Hidtil havde Jean fundet sig i alle ydmygelser, roligt hørt på kommuneforstanderens spottende bemærkninger om, at han havde at erindre, at han lå kommunen til byrde. Men nu følte Jean det anderledes. Næste gang ville han slå ham op i hans fede ansigt med alle skægstubbene. Nu – ja, nu hadede han ham.

Gendarmerichefens hårde lussinger brændte, så det var for Jean, som om der var ild i hans hoved; men endnu mere brændte ilden i hans indre. Den ydmygelse at få prygl i alle sine kammeraters påsyn var ham alligevel for stor. Hvorfor var de alle sammen på nakken af ham – hans plejefader, kommuneforstanderen, gendarmerne, ja dem alle sammen her i Galeria. – Der var kun den omrejsende manufakturhandler, han kunne regne med som sin ven. Om han dog kunne rejse med ham og hjælpe ham – ja, så var der jo også den mand, han havde truffet i eftermiddag – ham, der havde rost ham, trykket hans hånd og endog strøget hatten for ham – den store Pascal de la Toricella.

Der kom med ét mere ro over hans sind og tanker. Det var jo dog for hans skyld, han havde døjet dagens genvordigheder. Han havde kunnet hjælpe ham, og i aften skulle han møde ham ved tårnruinen. Om han dog ville tage ham med sig – bort fra det hele her. Jean følte sig nogle minutter som beruset alene ved tanken herom; men så fulgte afslappelsen. Den tanke var fuldstændig håbløs.

Endnu et bytte for alle mulige tanker, der i vild og forvirret uorden kæmpede deres kamp i hans hjerne, vandrede Jean med slappe skridt langs vejkanten ned mod Filippi Piaggis hus – det, som skulle have været hans skærmende hjem; men som for ham kun var et trist opholdssted, hvor han strengt nok måtte slide for føden.

Fjerde kapitel

Tæt ved Galeria – ved Fangoflodens udløb – ligger ruiner af en tidligere borg. Halvdelen af det stærke tårn er styrtet ned og ligger spredt som store, massive stenmasser mellem tidsler og brændenælder, og sammenbygget med tårnet står murresterne af den tidligere, ganske vist lille, men stærke borg.

– – Klokken var endnu ikke ti; men Pascal og gamle Bonelli var allerede ankommet til mødestedet. De sad roligt på hver sin murblok; men de havde valgt deres pladser med den fredløses sikre instinkt. Selv kunne de gennem tidligere vinduesåbninger se ud over hele terrænet mod landsiden; men ingen ville kunne opdage dem – de faldt fuldstændig sammen med den mørke baggrund. Og hvem skulle vel også have ærinde herud til disse ensomt liggende og forladte ruiner? Der var ingen i Galeria, der gik måneskinsture til romantiske steder.

Stemningen var lidt trykket mellem de to. Bonelli havde været højst utilfreds med Pascals handlemåde om eftermiddagen, og det var kun for personligt at passe på ham, at han var fulgt med til ruinen; thi han omfattede sin yngre kammerat med en faders kærlighed og slap ham kun ugerne af syne.

Men Bonelli forstod ikke, hvorfor nu denne knægt skulle rodes ind i det hele. Alle Pascals forsikringer og forklaringer om, at drengen var klog, modig og udmærket i enhver henseende, var prellet af på den gamle som vand på en gås. De behøvede ikke hans hjælp, og der var mest sandsynlighed for, at han tværtimod ville gribe forstyrrende ind i Bonellis arbejde.

For Pascal havde eftermiddagen derimod virkelig bragt et forfriskende pust ind i det daglige så ensformige liv. Gamle Bonelli var jo ikke en mand af mange ord. Jo mere Pascal nu sad og tænkte på sit møde med drengen, måtte han indrømme over for sig selv, at interessen for ham blev stærkere og stærkere. Selv var han jo trådt ind på skuepladsen for drengenes leg af en helt anden grund end den at sikre sig Jeans hjælp. Han havde hørt Jeans grunde til at straffe den mindre dreng, og disse havde han ikke helt kunnet billige. Da så Natali skreg op, var han uden at tænke på, at han derved røbede sit opholdssted, trådt frem, og hensigten hermed havde udelukkende været at hindre videre mishandling og at tugte ophavsmanden.

Nu så han med helt andre øjne på Jean. Ene var han blevet tilbage, mens alle de andre flygtede – han var altså en kæk og modig dreng; han havde heller ikke ladet sig overtale eller tvinge til at røbe sine hemmeligheder – han var altså en stolt og ærekær dreng, man kunne stole på. Og så hans svar, da han havde fået den lussing – det havde fuldstændig overrumplet Pascal og givet ham det sikre indtryk, at Jean også var en usædvanlig klog dreng. "Kommunens barn" havde han kaldt sig selv; men en prægtig knægt havde han været at se på i al sin lurvede og lasede fattigdom.

Begge sad de længe tavse, hensunket i deres egne tanker.

"Folk har ellers i mange år sagt," tog Pascal endelig ordet, "at Bonelli aldrig har holdt sig tilbage, når det gjaldt om at hjælpe en forurettet til hans ret."

"Det er han vel også klar til endnu. Det er vel derfor, vi er her i Galeria, skulle jeg mene," fik den gamle efterhånden brummet som svar.

"Men ærlig talt, min gamle ven," fortsatte Pascal ufortrødent, "hvorfor er du sådan så – ja, rent ud sagt gnaven over, at jeg har sat drengen stævne her?"

"Hvad kommer han det andet ved?"

"Nej – hør nu, Bonelli, jeg har da virkelig fortalt, hvordan han så ud i klæderne, fordi han var "kommunens barn", og at han sov i et udhus, mens de andre har deres senge og –"

"Ikke så store bevægelser med armene," afbrød Bonelli ham. Pascal var ivrig og havde i øjeblikket glemt hovedreglen at undgå enhver bevægelse, når man vil holde sig skjult.

"Tilgiv mig – jeg blev måske for ivrig," fortsatte Pascal og flettede fingrene sammen for lettere at undgå de arm- og håndbevægelser, som nu engang skal ledsage sydlændingens tale; "men jeg synes rigtignok, at det i høj grad kommer det andet ved. Her er en dreng, der aldrig har kendt sine forældre, og det kan han i hvert fald ikke gøre ved. Nå, han bliver altså "kommunens barn", og – ja, med få ord, resultatet heraf er pjalter, der knapt kan hænge sammen på kroppen af ham, og soveplads i udhuset. Kalder du det ret eller uret?

Han har ingen forældre, ingen naturlig støtte og hjælp; han bliver "kommunens barn", og så behandles han fra de tidligste barndomsår som et udskud i stedet for, at han, der ingen far eller mor har til at hjælpe sig, skulle hjælpes for savnet heraf ved netop at have det rigtig godt på alle andre måder. Men hør nu, Bonelli – hvem er det, vi to er ude efter?" – Pascal ventede en stund på svar.

"Det ved du vel nok," brummede den gamle endelig.

"Ja, det ved jeg, og er det ikke ham, der som kommuneforstander har den største del af ansvaret for

drengens behandling?"

"Det er svært, som du har fået interesse for det stykke knægt," svarede Bonelli.

"Det stykke knægt," gentog Pascal, "ja, ja, Bonelli – nu kan du jo vente, til du ser ham og får snakket med ham."

"Jeg har overhovedet ikke i sinde at snakke med ham. Hør nu mit råd, Pascal, og hold ham uden for vort arbejde."

Atter fulgte nogle minutters dyb tavshed, og som sædvanlig var det Pascal, der måtte bryde den.

"Det er heller ikke min mening at opfordre drengen til at hjælpe os direkte med vort forehavende; men ingen ved, om vi alligevel ikke kan få brug for ham. Ork, Bonelli, jeg har jo fortalt dig flere gange, at han er en klog dreng, og en fyr, man kan stole på i enhver henseende og i enhver situation."

"P-u-u-uh," stødte Bonelli foragteligt ud, "stole på en dreng. Hvor gammel er han?"

"Tolv, tretten år, antager jeg."

"Et gedekid altså. Et greb i nakken og klem så lidt til, så har du, hvad han indeholder."

"Prøv det, Bonelli – prøv det," ivrede Pascal.

"Hy-ys-ys," tyssede den gamle. Pascal var atter blevet for ivrig.

"Men det er mit alvor, Bonelli. Prøv ham, når han kommer. Tag imod ham alene; jeg gemmer mig bag blokken derhenne. Stil ham over for en alvorlig prøve, det er ikke mere end rimeligt. Få ham til at rykke ud med, hvorfra han ved, at vi to altid er sammen, og hvem der har fortalt ham vor historie. Det var det, han ikke ville sige mig – ja, han påstod jo endog, at jeg ikke kunne tvinge ham dertil. Prøv ham, Bonelli, prøv ham. Og

sejrer du, så lover jeg dig at bryde forbindelsen med drengen – trods det, jeg virkelig er kommet til at holde af ham, uagtet vort bekendtskab er så kort. Og så skal jeg for fremtiden ikke mere indlade mig på den slags uforsigtigheder. Prøv ham, Bonelli, prøv ham."

"Komediespil – hvad skal det til, Pascal?"

"Nej, det er ikke komediespil. Det er mit ramme alvor, og det er også mit ramme alvor, når jeg siger dig, at jeg tror ikke, du sejrer."

Pascal tog sit ur frem. Klokken manglede endnu et kvarter i ti. Han så ud over terrænet, der lå klart oplyst i det stærke måneskin.

"Der er endnu et kvarter til den aftalte tid," sagde han; "men jeg må hellere gå til mit skjulested i god tid."

Pascal lod sig forsigtigt glide ned fra sin plads og krøb om bag de store murblokke, der lå og spærrede for hjørnet af ruinen. Her var han fuldstændig skjult.

Bonelli blev siddende på sin plads og brummede stadigvæk nogle uforståelige lyde. Han blev mere og mere fortrædelig over Pascals handlemåde. Hvad skulle nu det komediespil til? Men – tjy – ville Pascal nu engang have sin vilje her, ja – så kom han vel til at føje ham. Han stod i stor taknemmelighedsgæld til hele hans familie.

Der gik et kvarter, og hele tiden havde Bonelli stirret ud over landskabet; men der kom ingen dreng.

"Nå, det hele bliver måske slet ikke til noget," tænkte han, men i det samme mærkede han, at der kom nogen bag ham. Han drejede hastigt hovedet om – just som Jean Piaggi kravlede over muren.

Månelyset faldt på Bonellis ansigt. Det gav et helt sæt i Jean, og unægteligt var der også noget vist frygtindgydende over den gamle vildbasse, som han sad der ubevægelig med sit mægtige skæg, det store ar, som lyste besynderligt rødt, og de skarpe øjne, der syntes at kunne se lige lukt ind dér, hvor tankerne fødes.

Jean tøvede lidt og så sig forundret om. Hvor var Pascal de la Toricella? Klokken var sikkert over ti; for hjemme havde de haft brug for ham lige til sen aften, så det havde ikke været let for ham at komme af sted.

"Kom du kun nærmere," sagde Bonelli, "hvad vej er du for resten kommet herop?"

Jean trådte et par skridt frem.

"Gennem flodlejet," svarede han, "så over floden lige ved udløbet. Dér kender jeg stenene, så dér kan jeg komme over, og så op ad skrænten. Ad den vej kan man komme herop uden at blive set. Man kan kun ses fra vandet, men –"

Jean følte det som en hel lettelse at kunne tale. Han kunne ikke frigøre sig for den følelse, at det var så sin egen sag her at stå ansigt til ansigt med Korsikas mest frygtede bandit. Atter løb hans øjne rundt i deres søgen efter Pascal.

"Ja, du kikker dig om," ytrede Bonelli; "men vi to har også lidt at snakke sammen om. Du ved vist nok, hvem jeg er – ikke sandt?"

"Jo – De er hr. Bonelli; men jeg skulle træffe – –"

"Ja, du skulle træffe en anden," afbrød Bonelli ham, "det ved jeg godt, og han kommer vel også; men forinden har vi to som sagt lidt at snakke om."

Bonelli var gledet ned fra murblokken og stod nu i sin fulde, truende højde over for Jean Piaggi.

"Jeg ved alt, hvad I har bedrevet i eftermiddagens løb; det har hr. Pascal fortalt mig. Det kommer nu ikke mig ved, hvad I knægte finder på at lave; men én ting kommer mig ved. Du ved måske selv hvad?"

Jean var øjeblikkelig klar over, hvad det nu gjaldt. Det var det ulyksalige spørgsmål om, hvorfra han havde sin viden med hensyn til de to banditters nære kammeratskab; men lige så hurtigt var han klar over, at hvad han ikke havde villet fortælle Pascal – det skulle Bonelli ikke have at vide – så måtte der ske, hvad der ville.

"Du svarer mig ikke, knægt. Det kan også være det samme; men ud med sproget skal du. Hvorfra ved du besked om hr. Pascal og mig?"

"Det siger jeg ikke," svarede Jean tappert; "men jeg forsikrer, at der er ingen, der ved, at De er her på egnen nu."

Omme bag murblokken i hjørnet trak Pascal vejret lettet. Bonellis ord havde lydt truende nok; men foreløbigt holdt Jean dog skansen. Hvad mon den gamle nu ville finde på?

"Det har jeg ikke spurgt om," fortsatte Bonelli, "jeg spurgte om, hvorfra du har din viden. Lad mig ikke tvinge dig til at rykke ud med sandheden."

"Det kan De ikke. Jeg siger det ikke. Jeg vil ikke være angiver; men han er ikke Deres fjende."

"Hvem?" faldt Bonellis spørgsmål umiddelbart efter Jeans ord; men Jean gik ikke i fælden. Han tav. Hjertet begyndte at hamre voldsomt uroligt i hans bryst – åh, hvorfor kom Pascal dog ikke. Han var angst for at være alene her med Bonelli. Hans

tidligere helt var en fuldstændig anden – nu han stod over for ham. Hvor kunne han dog være Pascals gode ven og kammerat?

"Så må denne tale," brummede Bonelli og løftede sin riffel i vejret; "men den er vant til det. Den spørger dog kun med én lyd og venter ikke svar."

Jean så med vidt opspilede øjne op på den frygtelige bandit. Angsten var ved at tvinge ham i knæ, og hans hjerne kunne kun fatte én tanke: nu skulle han dø. Selv ikke tanken om, at han endnu kunne redde sig ved at røbe sin hemmelighed, fandt fast form i hans hjerne. Som fuglens øje er tryllebundet af slangen, stirrede han ind i Bonellis sorte, vilde øjne.

"Gå hen til muren – derhen!" kommanderede Bonelli, og Jean fulgte ganske automatisk hans ordre.

"Så ud med sandheden eller bed din bøn, dreng."

Et lille øjeblik herskede der den dybeste tavshed i ruinen. Man hørte kun den fjerne lyd af bølgernes skvulpen mod klipperne.

Pascal stod på spring. Det var at gå lige vidt nok; men Bonelli var jo hård. Sandelig – det var ikke komediespil. Pludselig lød et skarpt knæk – det var Bonelli, som spændte sin hane. Pascal holdt åndedrættet tilbage. Endnu et lille øjebliks tavshed, så fulgte en spinkel, let skælvende drengestemme.

Fader vor,
du, som er i Himlen,
helliget vorde dit navn – –

Så standsede Jean.

Nu var det nok for Pascal. Længere ud skulle drengen ikke pines. Han var lige ved at træde frem, da han hørte Jeans røst, som nu lød underlig fast.

"Hr. Bonelli."

"Ud med sandheden, eller bed videre," kom svaret barskt, og atter bad Jean.

– komme dit rige,
Ske din vilje,
som i Himlen
således også på jorden – –

"Jeg ville kun sige," slog Jean pludselig om, og hans stemme blev atter fast, "kun bede, om De vil give denne her," og Jean trak en guldmedaljon i en simpel sejlgarns-snor frem fra sit bryst, "til – –"

"Hvad har du dér – hurtigt!"

"En medaljon – den er af guld – med den hellige jomfrus billede – vil De give den til hr. Pascal de la Toricella?"

"Bed så videre."

Men Jean nåede ikke videre. Som en kat sprang Pascal frem.

Jean Piaggi fo'r sammen, da han pludselig så Pascal springe frem – et øjeblik stirrede han frem for sig med forklarede øjne, som havde han set et overjordisk syn, så glippede han et par gange med øjenlågene – alt blev mørkt for ham, og han gled fra sin knælende stilling om mellem stenene.

I et spring var Pascal hos ham.

"Jean," kaldte han, og drengen slog øjnene op, "hør, hvad jeg siger dig – det var kun for at prøve dig, og du klarede dig jo. Nu ved vi, at vi kan stole på dig i alt."

Jeans bevidsthed vendte hurtigt tilbage; men han var ikke straks i stand til at få et ord over sine læber.

"Hør nu, Jean," fortsatte Pascal, "du kan være ganske rolig. Bonelli her er også din gode ven, som jeg er det."

"Kom, Bonelli, og ræk Jean din hånd."

Bonelli gik et par skridt frem.

"Hvem sejrede så – du eller drengen?" spurgte Pascal, "du var hård, Bonelli."

"Jeg gør det heller ikke en gang til," svarede den gamle, "du havde ret, Pascal."

Den gamle vildbasse rakte sin næve frem. "Du bestod din prøve godt, dreng, hvem du så end er. Behold du kun din hemmelighed for dig selv."

Da Jean rakte sin hånd frem, måtte han slippe medaljonen. Pascal tog den, åbnede den, og med undrende øjne betragtede han billedet af en vidunderlig smuk kvinde. Ingen, der så det, kunne andet end føle sig slået af den fromhed og renhed, der her lyste én i møde fra den smukke pande, de lykkestrålende øjne og det blide smil om munden.

"Jean – hvem er det?" spurgte Pascal underlig ophidset og holdt den åbne medaljon hen foran drengen.

"Det er Madonna," svarede Jean.

Atter betragtede Pascal fotografiet. Det var åbenbart taget efter et maleri. I håret var anbragt et perlediadem, omkring halsen hang ligeledes smykker, og nederst på fotografiet kunne man se kanten af en selskabskjole.

"Hvem er det, Jean?" spurgte Pascal atter, som om han slet ikke havde opfattet drengens første svar.

"Det er Madonna – Guds moder," svarede Jean og så troskyldigt op på sin store ven.

"Ja – det er Madonna," gentog Pascal, lukkede medaljonen og gav drengen den.

I lang tid stod Pascal med et underligt tænksomt drag om munden og stirrede op mod månens lys. Jean vovede ikke at sige noget, og gamle Bonelli brød som sædvanlig ikke tavsheden.

Femte kapitel

Bonelli og Pascal holdt til i klippehulen helt oppe på toppen af højdedraget. De kunne være sikre på, at herop kom ingen uvedkommende. Galeria var – som tidligere omtalt – endnu ukendt af turister, og selv om det nok kunne tænkes, at en jæger på denne årstid ville jage i marken – hvad skulle han så heroppe på den stenklædte top, hvor der ikke var sandsynlighed for at finde vildt? Endelig var klippehulen fra naturens hånd som en hel lille fæstning. Dækket bag de store stenblokke kunne deres bøsser gennem naturlige skydehuller rydde pladsen foran dem for fjender.

Der var nu gået tre dage siden hin aften i den gamle borgruin, og i løbet af disse dage var venskabsbåndene mellem Jean Piaggi og de to banditter knyttet stærkere og stærkere dag for dag. Jean vidste nu udmærket godt, hvorfor de to var her på egnen, og selv om de ikke med et ord havde opfordret ham til at hjælpe, tog Jean det dog som en selvfølge.

Under alle mulige og umulige påskud skaffede han sig anledning til at komme til Galeria, og her forstod han at bruge sine ører og øjne uden i ringeste grad at røbe sig selv eller vække den mindste mistanke.

Dagligt havde han aflagt besøg hos sine venner i klippehulen, eller rettere sagt hver sen aften eller nat, når de andre dernede var gået til ro, og han uset kunne liste sig bort. Om dagen kunne han ikke afse så lang tid, som det tog for at nå derop – han måtte jo slide for føden.

Hans beretninger fra Galeria var tydelige nok. Der var faldet ro over den lille by efter søndagens oprivende begivenheder.

Ingen troede mere på den historie, at de to farlige banditter var her i omegnen. Jo – én var der, som uroen pinte, og frygten plagede – kommuneforstanderen. Hans hus var som uddødt – døre og vinduer var barrikaderede, og han havde ikke siden søndag vist sig udendørs.

Jean havde naturligvis fortalt om sit forhør på gendarmerikasernen, og gamle Bonelli havde brummet dybt, da han havde hørt om pryglene.

"Kan hænde, vi får tage ham med i købet," havde han mumlet, og hermed havde han på sin egen simple måde udtalt, at gendarmerichefen ærligt havde fortjent en kugle i livet. Han var vel nok sine venners ven, og Jean Piaggi kunne nu regne sig med i den vennekreds.

I øjeblikket var der dog tyst og stille i klippehulen. Det var sen aften, men månens lys var så stærkt, at hulen lå lys og klar. Bonelli sad svøbt i sin "pelone" og bakkede ivrigt på sin pibe. Pascal havde flyttet sig lidt afsides – hans lidt forvænte næse havde endnu ikke vænnet sig til den stærke, ramme duft fra den hjemmelavede korsikanske tobak. De ventede Jean Piaggi som sædvanligt; men nu i aften var det en del over den tid, han skulle komme. Kedeligt nok, hvis han ikke kom; for nu var brødforrådet opbrugt, og han skulle i aften bringe dem ny forsyning. Det var dog ikke de tanker, der mest knyttede sig til uroen over hans udeblivelse – nej, sandheden tro længtes de begge efter ham. Han var et friskt pust udefra – en oplevelse i deres triste ensomhed.

"Han bliver længe væk i aften," afbrød Pascal pludselig tavsheden.

"Han kommer nok," svarede Bonelli.

"Ja, hvis der bare ikke er sket ham noget," fortsatte Pascal.

"Hvad skulle der ske ham?"

"Mistanken mod ham kunne jo live op igen."

"Så er han vel nok den dreng, der kan klare for sig."

Pascal smilte lunt.

"Du synes helt godt om ham nu, Bonelli – ikke sandt?"

"Det kan du vel nok selv se. Det behøver jeg vel ikke at skråle op om."

"Nej – men det glæder mig kun, gamle ven," og som et suk fortsatte Pascal: "Jeg ville ønske, jeg havde sådan en søn."

"Ja, det ville jeg også ønske dig, Pascal," svarede den gamle usædvanlig mildt.

"Bonelli," udbrød Pascal efter en lille pause; men så stoppede han pludselig op.

"Hvad nu?" spurgte den gamle.

"Bonelli – du så jo i går aftes drengens medaljon."

"Ja."

"Men du har ikke talt om den med et eneste ord hele dagen."

"Hvad er der at snakke om?"

"Billedet – fotografiet – hvem forestiller det?"

"Madonna, naturligvis."

"Nej, Bonelli – det er ikke Madonna. Jeg ved ikke, hvor indgående du har studeret fotografiet; men jeg har nu i hvert fald aldrig set Madonna fremstillet med perlediadem i håret, med halskæde og i silkekjole. Nej, min gamle ven, jeg har nu min egen tro om det, og jeg er sikker på, at det er drengens virkelige moder."

Bonelli gryntede, og Pascal kendte på lyden, at han absolut ikke var enig med ham.

"Ja, ja, Bonelli – det var jeg nu i hvert fald straks klar over, og jo mere jeg har studeret drengens ansigt, jo mere finder jeg ligheden slående – øjnene og det smukke smil. Ser du da ikke, at han er noget for sig selv?"

"Det vil jeg godt indrømme. Han ligner intet fattigmandsbarn trods pjalterne – og klog er han."

"Tænk, hvis vi kunne finde hans familie. Ja, jeg er jo afskåret fra de frie bevægelser i den henseende; men jeg kan få andre til det. Kun én ting forstår jeg ikke. Hvorfor har de ladet ham beholde den medaljon, de, der har fundet ham, og senere kommunen og hans plejefader? Den er dog af det reneste guld."

"Hvem skulle vel turde tage den fra ham," indskød Bonelli.

"Hvorfor dog ikke?" lød Pascals forundrede spørgsmål.

"Åh, Pascal – det kan du da nok forstå, når den indeholder billedet af Guds moder."

På det punkt var den gamle hverken til at stikke eller prikke i. Billedet forestillede, som Jean også selv sagde, naturligvis Madonna, og hvem turde stjæle en medaljon med det hellige billede – selv fra en forældreløs dreng.

Den videre diskussion herom blev dog afbrudt; thi nu kunne Bonellis skarpe øre høre nogen komme op imod klippehulen. Han rejste sig og gik udenfor; men i det samme styrtede Jean ind. Han var varm og helt forpustet.

"Du kommer sent i aften, Jean," sagde Pascal og trykkede hans hånd.

"Åh – jeg har – løbet – sådan," svarede Jean forpustet og satte kurven med brødet fra sig, "jeg kunne – ikke – komme før. Jeg har –"

"Ja, kom nu først til ro, Jean. Træk vejret."

"Jamen –" og efter at have pustet lidt ud fortsatte Jean i hurtige ord, "jeg har store nyheder. I eftermiddag ved firetiden kom de kørende med Massona. Han er død på hospitalet i Bastia. Jeg var netop i Galeria, da jeg hørte hans kone og de andre kvinder skrige uden for, hvor han boede. Og jeg så vognen holde, og de bar ham ind. Så løb jeg naturligvis derhen. De kom jo alle sammen for at trøste hans kone."

Jean måtte standse et øjeblik for at trække vejret. Han havde talt for hurtigt. Hverken Pascal eller Bonelli anede endnu, hvor han ville hen. Ingen af dem kendte noget til Massona i Galeria.

"Og så var du også derinde for at trøste hans kone," indskød Pascal i en lidt drillende tone.

Jean så et øjeblik forundret på Pascal; men så smilte han.

"Hans mors smil," jog det i et nu gennem Pascals hjerne.

"Nej," fortsatte Jean; "men der, hvor der er mange sammen, der kan man gerne høre nyt, og det slog også til her. Han må komme i aften, hørte jeg Peraldi, skomageren, sige. Ja, han kan jo ikke være andet bekendt, han er jo formand for begravelsesselskabet, svarede en anden."

"Men hvem er den *han*, du taler om, Jean?" spurgte Pascal.

"Men dog – kommuneforstanderen naturligvis," svarede Jean i en forundret tone.

"Lad nu drengen tale ud, Pascal," ytrede Bonelli, "vi får nok det hele, og det er rigtigt nok altid at begynde med begyndelsen."

Jean fortsatte.

"Og andre steder fik jeg at vide, at Massona skulle føres til kirken klokken ni efter "la ballata" [Note 1)] for at stå dér om natten, og så måtte jeg naturligvis selv være til stede for at se, om

kommuneforstanderen kom – om han turde komme. Og han var der. Han går forrest i begravelsesselskabet. Ork, han er let at kende selv på stor afstand. Han så så morsom ud, for den hvide kappe er for stor til ham, så den næsten slæber hen ad jorden."

Bonelli og Pascal begyndte at blive interesserede i, hvad Jean fortalte. Pokker til knægt, om han ikke ligefrem optrådte som direkte part i sagen, og som han tænkte på alt.

"Og hvad så videre, Jean?"

"Ja, hvad så videre," gentog Jean, "i morgen klokken otte begynder messen, den plejer som regel at vare til lidt i ti, og så går de fra kirken ud på kirkegården."

Jean tav, og da heller ingen af de andre sagde noget, herskede der i nogle minutter dyb tavshed. Jean undrede sig nok lidt over, hvorfor de ikke udspurgte ham mere; de kunne vel nok tænke sig, hvad meningen var med det hele.

Endelig blev tavsheden ham for lang, og pludselig brasede han ud med sin løsning af spørgsmålet.

"Det bedste skud vil være fra fårehuset mellem vejen og havet. Derfra kan man se hele ligtoget fra siden, når det drejer om svinget lige førend kirkegården. Og begravelsesselskabet går jo foran kisten – én for én. Jeg har selv været dernede i aften –"

"Så ikke mere, Jean – ikke et ord mere," afbrød Pascal ham pludseligt.

Jean blev helt forfærdet. Havde han gjort noget forkert? Var de vrede på ham? Han havde dog kun villet hjælpe dem.

Pascal lagde mærke til hans lidt skrækslagne ansigt. Så smilte han venligt til ham.

"Jean, der er ikke noget at blive forskrækket over; men det er slut nu, og du skal hjem. Tak for brødet, og det var også rart at høre lidt nyt fra omverdenen, selv om det var sørgeligt."

"Jamen –" forsøgte Jean.

"Nej, Jean – nu må du af sted; men inden du går, så – ja –"

Pascal stoppede op, som om han søgte efter ordene. "Så – ja – jo, ser du, Jean, det kan være, at Bonelli og jeg rejser herfra – for nogen tid i hvert fald, og derfor må vi jo nu i aften sige farvel til hinanden – foreløbig da."

Atter stoppede Pascal.

Jean var klar over, hvad han mente hermed, og hans hjerte bankede af glæde over, at hans venner åbenbart havde forstået ham rigtigt og også ville modtage hans hjælp.

"Kan du læse?" spurgte Pascal pludseligt.

"Ja, lidt," svarede Jean.

"Godt – hvis der engang dernede i din pleje- … i Filippi Piaggis skænkestue kommer en mand, en kvinde eller måske kun en dreng som du selv, og du ser ham eller hende spile fingrene ud på venstre hånd for straks derefter at samle dem og føre hånden op til venstre øre – så er det bud fra mig eller Bonelli. Forstå du?"

"Ja, jeg forstår."

"Jeg behøver ikke at tilføje, at du må være forsigtig for ikke at røbe hverken dig selv eller vort bud. Så meget kender vi dig allerede."

"Nej, jeg skal nok passe på. Så skal jeg møde Dem en anden gang?" og der var glans i Jeans øjne.

Pascal måtte længe se ind i disse tindrende, klare øjne; thi hans tanker var atter ved fotografiet. Jo, sandelig – de øjne var

de samme.

"Ja, vi vil nok gerne se dig en anden gang, Jean. Og hvis du kommer i nød, eller de er for hårde ved dig, så sender du bud tilbage. Du har vist dig som en brav fyr og som en god ven af os begge. Og så af sted, Jean Piaggi," og Pascal trykkede hans hånd så kraftigt, at Jean gav sig helt i knæene.

Så var de to atter alene.

"Nu er han væk, Bonelli. Jeg vil savne ham, måske ser vi ham igen – måske ikke. Men det sværger jeg til dig, Bonelli, at hver den, som krummer et hår på hans hoved, skal komme til at undgælde for det – og undgælde hårdt."

"Jeg skylder dig en undskyldning, Pascal."

"Hvorfor dog?"

"Jeg troede ikke på, at han kunne være os til nogen hjælp. Men han har klaret det hele. Pokker til dreng, der sidder et godt hoved på en stærk krop. Ikke med et ord har vi fortalt ham, hvorfor vi var her, og så har han ikke alene selv regnet det ud – hver trævl; men han lægger endog slagplanen for os."

"Vi må gøre noget for ham, Bonelli. Hvad og hvorledes ved jeg ikke endnu. Nu må vi først snakke lidt om morgendagen. Om vi skal rykke ud nu eller vente."

Mens de to endnu sad og drøftede planen deroppe i klippehulen, nåede Jean udhuset, hvor en gammel madras med et gennemhullet voksdugsbetræk var hans seng. Hans øvrige sengetøj bestod af et tyndt tæppe og en sæk stoppet med hø som hovedpude.

Han var træt af dagens mange anstrengelser og oprivende begivenheder – arbejdets slid, løbeturene til Galeria og nu sidst

løbeturene op og ned ad bjerget.

Han kastede sig på sin madras, lå et lille øjeblik og kikkede op på månen, som han kunne se gennem en lille åbning oppe i muren.

Han følte sig på én gang både ked af det og glad – mest dog det sidste. Livet syntes pludseligt meget, meget bedre at leve; nu havde han to venner til foruden den omrejsende manufakturhandler fra Ota, nemlig den gamle kæmpe, Bonelli, som alligevel var så god og rar, og den fine Pascal – han, som endog havde været advokat i Corte.

Så rejste han sig pludselig op, kastede tæppet til side og knælede ned på madrassen.

Hans fingre foldede sig om medaljonen, og i al sin barnlige uskyld sendte han i enkle, men inderlige ord Guds moder en tak, fordi han i dag havde kunnet hjælpe sine venner deroppe i klippehulen – gamle Bonelli, men først og fremmest Pascal – den store, fine Pascal de la Toricella.

Sjette kapitel

Ding – dang – ding –––––– dung.

Dødsklokkerne ringede på deres særlige måde fra Galerias kirke. Klokken var lidt i ti, og messen var færdig. Ligtoget begyndte at ordne sig ved kirkedøren. Her stod henved tredive mænd iført lange, hvide kapper med spidshætte trukket op over hovedet. De brune, sortskæggede hoveder trådte skarpt frem i den lyse indramning. Det var, som havde man for sig en skare af ørkenens brune, hvidklædte sønner – beduinerne. Også kommuneforstanderen var til stede. Han ville gerne have kunnet holde sig hjemme i sit endnu barrikaderede hus; thi han var langt fra kommet sig efter det nervechok, som søndagen havde bragt ham. Frygten var gået ham i blodet. Han var bleg og gusten, og hans øjne rødrandede efter søvnløse nætter, hvor han hvert øjeblik måtte springe op fra sit leje, så snart han indbildte sig at høre mistænkelige lyde. Men det havde været ham umuligt at undgå at møde her ved denne begravelse. Han var jo formand for begravelsesselskabet, hvis medlemmer mødte op som en sidste æresvagt.

Jean havde beskrevet ham rigtigt nok. Han var en lille mand, og den hvide kappe nåede helt ned til jorden.

Så satte han sig i spidsen for æresvagten, der fulgte efter i gåsegang – én efter én. Fire mand bar på deres skuldre den simple kiste, der hverken var prydet med blomster eller grønne kranse. Foran kisten gik præsten med kordrengene. Den første læste ustandseligt højt af sin bønnebog, de sidstnævnte svingede deres røgelseskar. Lige efter kisten kom kvinderne i én stor klump uden om den sørgende enke. Alle mumlede de

bønner. Og til sidst fulgte – ja, så at sige alle Galerias beboere – gamle og unge mænd. Byen var jo kun lille, og man kendte alle sammen hinanden. Desuden har korsikaneren stor respekt for døden og anser det for en uomgængelig pligt at møde op ved begravelser. Her tages intet hensyn til klædedragten – enhver kommer i sin daglige dragt, enten lige fra marken eller sit håndværk. Også gendarmerichefen med to af sine undergivne var med. De var i tjenestedragt med både revolver og karabin.

Der var temmelig lang vej at gå; thi Galerias kirke ligger i den ene ende af byen og kirkegården helt uden for byen i den modsatte retning.

Langsomt bevægede det lange ligtog sig gennem hovedgaden, mens kirkeklokkerne slyngede deres ensformige, sørgmodige klang ud over byen.

Ding – dang – ding –––– dung.

I den lille fårestald mellem landevejen og havet havde Bonelli og Pascal holdt sig skjult fra den tidligste morgenstund. Der var ikke mere end knapt 200 meter herfra og til det sted på landevejen, hvor ligtoget – set herfra – ville vise sig fra siden, og det var en afstand, hvor Bonelli med sin sikre hånd og sin langtrækkende bøsse ville kunne ramme en tændstikæske.

Han var tilfreds, den gamle, med sin skydestandplads. "Madonnas blod," havde han mumlet, da han fra fårehuset havde set ud over terrænet, "det er den klogeste dreng, jeg har mødt."

Nu sad han med bøssen mellem sine knæ og ventede på tidspunktet. Han var rolig som en skytte, der på skydestandpladsen venter på, at det skal blive hans tur til at

afgive sit skud mod skiven. Pascal var derimod mere nervøs, og han røg cigaret efter cigaret. Bonelli kunne ikke andet end lægge mærke dertil, og han var også kommet med en ytring herom.

"Lad mig, Pascal – du ved, jeg er sikker på hånden," men for en gangs skyld var den gamle blevet bidt lidt hårdt af. "Vi er denne gang to om arbejdet – det er dine egne ord, Bonelli." Og siden da havde de ikke vekslet et ord.

Så hørte de kirkeklokkerne. Ding – dang – ding-–dung.

"Nu forlader de kirken. Om et kvarter kan vi vente dem," sagde Pascal og kastede sin cigaret fra sig.

Den gamle svarede ikke. Han sad urokkelig og bakkede på sin lille, korte pibe.

Minutterne blev for Pascal som timer, mens han stirrede gennem en lille, åben lem. Herfra ville han først kunne se têten af ligtoget – nogle få hundrede meter længere fremme svingede vejen, og så havde de hele ligtoget set fra siden.

"Dér er de," udbrød Pascal og drejede hovedet rask hen imod den gamle.

Langsomt rejste Bonelli sig og gik hen ved siden af Pascal.

"Ja – dér er de," mumlede han, "og her er ikke noget at tage fejl af. Han går forrest. Lad os gå til vore pladser, Pascal."

Nede ved broen over Fangofloden stod Jean støttet til sin tunge hakke. Han var slet ikke sig selv denne morgenstund. Hans arme var uden kraft, og alle hans tanker var ved det lille fårehus mellem vejen og havet. Mon de ville benytte sig af, hvad han havde fortalt, og mon de så ville skyde fra fårehuset? Det var nu det bedste sted – han havde nøje undersøgt terrænet.

Hvorfor var han dog også denne morgen netop sat til arbejde her ved huset, hvorfra hans plejefader hele tiden kunne se ham? Var han dog blot som de andre dage blevet sendt ned til indhegningen mellem krattet ved floden – derfra kunne han godt luske bort en times tid, uden at det kunne opdages. Men herfra var det umuligt.

"Hvad går der af dig, dreng," lød Filippi Piaggis hårde stemme gennem vinduet, "vil du se at rubbe dig lidt, ellers skal jeg være hos dig."

Jean svingede atter hakken. Han så mod solen. "Nu må klokken vel være omkring halv ti," tænkte han og trak vejret dybt. I nogle minutter hakkede han løs, så jordklumperne fløj omkring ham. Så måtte han rette ryggen.

Oppe på vejen kom to mænd gående ned imod broen. Jean stirrede et øjeblik på dem, så var han ved at tabe hakken af forfærdelse. Det var to gendarmer. I et nu arbejdede hans hjerne med afstande og tider. Der var tre kilometer herfra til Galeria – det var en halv times gang. Åh, om han dog blot vidste bestemt, hvad klokken var. Hvis nu Pascal og Bonelli var ved fårehuset, og så gendarmerne netop kom – så ville de komme bag på dem. Men hvis de bare, som de plejede, ville gå ind i kroen for at få et lille glas og slå en sludder af, så ville det være herligt. Men hvis de nu netop ikke i dag ville gøre det. Jean måtte føre hånden over sine øjne – der flimrede sådan en underlig tåge foran ham.

Kunne han dog bare få dem til at fortsætte ud ad hovedvejen i stedet for at dreje af ned imod Galeria, men hvordan? Det var ikke Jean muligt at finde noget antageligt påskud til at narre gendarmerne den vej.

Nu var de ud for kroen.

"God morgen, Filippi," hørte Jean dem tydeligt sige og derpå plejefaderens svar.

"God morgen – allerede på farten og for hjemgående?"

"Ja, denne gang går vi Deres hus forbi, Filippi. Vi kan vist lige nå at møde på kirkegården. Massona bliver jo begravet i dag. Farvel."

Jean var på nippet til at springe efter dem; men hans plejefader kom henimod ham. En stund stod han og betragtede Jeans arbejde.

"Det er ikke meget, du har fået bestilt," brummede han, "du kommer til at hænge lidt mere i, hvis du vil redde middagsmaden."

Jean måtte arbejde, og sveden perlede på hans pande.

Ding – dang – ding –––––– dung.

Jean rettede sig op med et sæt.

"Nu forlader de kirken," råbte han. Det lød næsten som et skrig. Plejefaderen så heldigvis ikke på Jean, ellers ville han nok have undret sig over udtrykket i drengens øjne. "Bryd dig bare ikke om det, men pas dit arbejde," svarede Filippi Piaggi, vendte sig om og gik op imod huset.

Jean stod atter støttet til sin tunge hakke.

Bonelli og Pascal lå knælende hver bag sit hjørne af fårehuset. Kun en lille bevægelse til siden, så kunne de bringe deres bøsser i anlæg.

"Spænd så din hane, Pascal."

Der lød to knæk.

"Er du klar?"

"Ja."

"Nu."

To skud fulgte. Der var kun et brøkdel af et sekund mellem dem.

Bonelli rejste sig. Et par sekunder stod han og stirrede frem for sig.

"Han blev der godt nok," mumlede han, "ikke en bevægelse kan jeg se. Så er den gæld betalt."

"Bonelli," udbrød Pascal, "nu må vi hurtigst muligt væk herfra, over vejen og op til makien."

Næppe havde han dog endt sine ord, før to kugler slog ned over dem. Den ene borede sig ind i fårehuset ikke tre tommer fra Pascals hoved, og den anden tog jorden umiddelbart bag Bonelli, så den løse jord sprøjtede op ad hans ben. –

Med lynets hurtighed snurrede de begge omkring og fik øje på de to gendarmer bag dem. De lå knælende på vejen, og det ville være den sikre død at springe over denne, thi langs den ene vejkant var en stenmur så høj, at de måtte kravle over den, udsat for gendarmernes projektiler.

Deres tilbagetogslinje var spærret.

Nede på vejen herskede der i øjeblikket naturligvis den største forvirring. Da skuddene faldt, og de forude så kommuneforstanderen styrte til jorden uden en lyd, sprang alle de hvidklædte skikkelser hurtigt tilbage. De fire mænd, som bar kisten, slap denne så hurtigt, at dens planker var nær ved at gå fra hinanden, da den stødte mod jorden.

Kvinderne skreg op, så deres høje skrig flængede luften, og fra mændene bag dem lød et samlet råb: "Bonelli!"

Kun gendarmerne var i første øjeblik mænd for at bevare det kolde omdømme. Hele mængden var på flugt tilbage, hvor de kunne dække sig; men gendarmerichefen råbte af sine lungers fulde kraft: "Stands dog – de skal ikke undslippe," og både han og gendarmerne havde gjort deres karabiner skudklar.

"Drengene havde ret!" skreg en op i gendarmerichefens ansigt.

"Det kan vi tale om bagefter," lød svaret hårdt tilbage, "ti dog nu stille. Løb efter jeres bøsser, mens vi andre går fremad. De skal ikke slippe herfra."

Gendarmerichefen og de to gendarmer løb op i krattet til højre for vejen.

En del af Galerias mænd fulgte gendarmerichefens ordre og løb mod byen for at hente deres våben; men lige så mange blev stående.

"Lad gendarmerne passe deres ting alene," udbrød en, "vi har ikke haft bud efter dem."

"Jeg for mit vedkommende skal ikke blande mig i Bonellis affærer," ytrede en anden.

"Lad os hjælpe kvinderne," faldt en tredje ind.

Og det var også nødvendigt. Flere var besvimet, og midt i klyngen stod præsten med højt løftede arme og forsøgte at berolige de opskræmte.

Længere fremme stod kisten alene midt på vejen og bag ved den lå kommuneforstanderens sammenkrøbne skikkelse.

Så satte alle sig i bevægelse henimod byen. Den afbrudte begravelse kunne ikke finde sted, før man var sikker på, at banditterne var væk.

Undervejs mødte flokken de mænd, der var løbet efter deres bøsser. Et heftigt skænderi opstod midt på vejen. Enkelte lod sig overtale til at blive i byen; men andre, der var mere knyttet til den dræbte kommuneforstander, ville ikke høre tale herom. Der faldt drøje knubs, og i vejkanten tumlede et par i livsfarlig brydekamp. Midt mellem de stridende parter stod præsten og søgte med både blide og hårde ord at standse stridighederne.

I enhver nok så lille korsikansk landsby findes der altid fjendtlige partier. Et sted er det politik, der skiller folk, enten det så er storpolitik eller kommunal, et andet sted er det rene familiestridigheder, idet en del af beboerne holder med en anden rivaliserende familie. Hidtil havde man i Galeria haft "de riges parti" og "de fattiges parti". Men fra denne dag ændredes partierne – nu opstod der to partier; de, der holdt med gendarmerne, – og de, der ikke ville hjælpe dem.

Pascal og Bonelli var sprunget om bag fårehuset for at komme i dækning for gendarmernes ild fra vejen. I et nu opfangede deres øjne situationen nede på vejen. De så mængden vige tilbage og kommuneforstanderens lig og den forladte kiste alene på vejen.

"Her kan vi ikke blive, Bonelli," ytrede Pascal.

"Det ved jeg godt," lød svaret kort.

"Vi må ind i fårehuset og så –"

"For at fanges som en solsort i snaren. Nej, Pascal."

– – – Mens gendarmerichefen og hans to følgesvende løb op ad skråningen, hørte de deres kammeraters skud fra vejen.

"Hvor kom de skud fra?" spurgte en af gendarmerne.

"Hurtigt – fremad! Det må være korporalen og Pierre Gazan, der kommer tilbage," råbte gendarmerichefen, og hans ansigt fortrak sig i et stivnet smil. Kunne det være muligt, så var banditterne under dobbeltild, og så skulle de ikke undslippe. Atter jog tankerne om ære, forfremmelse og den store pengesum gennem hans hjerne. Endnu skænkede han ikke det en tanke, at kommuneforstanderen, der nu lå død nede på vejen, dog havde haft ret i sine bange anelser.

De masede frem gennem krattet for at nå så højt op, at de kunne se ned mod fårehuset og vejen. Da de nåede herop, så de Bonelli og Pascal ved fårehuset – og længere fremme på vejen de to knælende gendarmer.

"Vi har dem," skreg næsten gendarmerichefen, "der står de. Herop kan de ikke komme, her er vi – mod byen møder de de andre, og til højre for os er vore kammerater. Vi har dem – hurtigt – skudklar."

De måtte skyde i stående stilling, og afstanden var alt for stor. De tre skud blev dog affyret; men kun ét nåede i nærheden af Bonelli og Pascal. Disse blev straks klar over, hvorfra skuddene kom, og at der i næste øjeblik ville følge flere og måske med bedre virkning.

"Skandaløst at betro de folk en bøsse," mumlede gamle Bonelli foragteligt.

"Vi må væk, Bonelli – men hvorhen?"

"Der er kun én vej," svarede den gamle fuldkommen rolig, "og nu gælder det om at bruge benene både til at springe og løbe med."

"Hvorhen dog?" spurgte Pascal atter; men Bonelli svarede ikke. Han var allerede i løb, og Pascal fulgte efter.

De nåede klippeskrænten, mens kuglerne fløj dem om ørerne. Uden at betænke sig et øjeblik lod Bonelli sig glide ned ad den høje, kantede klippeskrænt, og Pascal fulgte ham. Det var et dødsspring, men de slap derfra med hele lemmer og ubeskadigede bøsser. Deres flåede klæder og hudafskrabningerne ænsede de ikke.

"Nu hurtigt, Pascal – langs stranden. Her er vi i dækning."

"Og så?" stønnede Pascal.

"Så til ruinen. Vi sælger vort liv så dyrt som muligt."

"Ja – til ruinen," gentog Pascal, og trods hele den farefulde situation søgte hans tanker Jean. Om han kunne se ham endnu en gang.

Da gendarmerichefen så de to banditter forsvinde ud over skrænten, udstødte han en drøj ed. Den udvej havde han ikke tænkt på.

"Forhåbentlig er de ikke sluppet helskindet fra den omgang," udbrød han, "de vil langs stranden – og over floden og ind i krattet, men nej – de skal ikke undslippe os. Nu hurtigt – De bliver her, og De søger længere til højre henimod korporalen og Gazan. Selv løber jeg frem for sammen med disse at nå ned til floden."

Og gendarmerichefen sprang gennem krattet ned på vejen, og så hurtigt hans ben ville lystre ham, styrtede han hen til de to gendarmer på vejen.

"Følg med mig," råbte han, mens han endnu løb, "tilbage langs vejen og ned mod floden. Dér vil de over nu."

"Hvor er de henne?"

"De sprang ned over skrænterne, og ligger de ikke med brækkede ben, så vil de langs stranden ned til floden og ind i krattet. Men vi kan beherske flodmundingen, og så kommer jo også de andre fra byen."

De styrtede videre langs vejen; men da de nåede i højde med ruinen, faldt et skud. De kunne høre kuglen svirre i luften over deres hoveder.

"I dækning – op i krattet," kommanderede chefen, og som lækatte sprang de op ad skråningen.

"Det kom fra ruinen – det skud," ytrede korporalen, "men denne gang ramte Bonelli i hvert fald ikke."

"Jo – se dér. Han ramte godt nok sit mål," svarede gendarmen og pegede frem for sig, "telegrafen er afbrudt."

Nu så også de andre to, at det hvide porcelænshoved på telegrafpælen var skudt ned, og at tråden var bristet og faldet ned.

"Pokker til skydefærdighed den gamle slubbert er i besiddelse af," bemærkede korporalen, "det er den eneste forbindelse mellem Galeria og Calvi. Nu kan vi ikke telegrafere efter forstærkning."

"Forstærkning," gentog chefen arrigt, "her er ikke tale om at rekvirere forstærkning. Nu er de i ruinen, og der skal de få lov til at blive. Når de andre kommer til, slutter vi ringen fuldstændigt, og om ikke andet sker, er vi vel nok her i Galeria til at sulte dem ud. Men nu I to – I må videre – hold jer herinde i krattet, men søg ned til vejsvinget. Derfra kan I skyde helt ud til flodmundingen. Jeg må tilbage for at få fat på de andre. Så slutter vi ringen helt. Der må også sendes nogle over på den anden side floden."

Gendarmerichefen stod et øjeblik og så ud over terrænet. Hans tanker var som delte – nogle beskæftigede sig med den forestående opgave, hvor der skulle anbringes poster, og andre af hans tanker søgte æren, forfremmelsen og den store pengesum.

Uden at han selv vidste af det, tænkte han højt, og hans kammerater opfangede tydeligt ordene: "forstærkning – ikke tale om forstærkning."

Da Jean hørte den svage lyd af flere efter hinanden følgende riffelskud, var han klar over, at hans bange anelser havde været rigtige nok. De to gendarmer var kommet bag på Bonelli og Pascal, og disse var nu i kamp med gendarmerne. Intet kunne nu mere holde ham tilbage – han måtte derop for selv at se, hvordan forholdene havde udviklet sig. Heldigvis hvilede hans plejefaders øjne ikke i øjeblikket på ham. I få spring var han over det lave stengærde uden om haven, og da han kom ud på vejen, løb han, så hurtigt hans ben kunne bære ham, i retning af Galeria.

Han nærmede sig hurtigt ruinen, da Bonellis skud lød derfra, og også Jean kunne se, at det hvide porcelænshoved var skudt væk. "De er nået op i ruinen," tænkte han og trak vejret dybt, "dér vil det ikke blive let at drive dem fra." Jean var øjeblikkelig klar over, hvorfor de havde skudt telegraflinjen over.

Så fik han øje på de gendarmer, som sprang over vejen længere fremme for at nå i dækning på den anden side. Og dette syn klarede i et nu Jeans tanker. I ét spring var han oppe i makikrattet. Fra nu af gjaldt det kun for ham om at holde sig skjult. Ruinen – de er i ruinen, hamrede det i hans hjerne, jeg

kan få dem at se endnu en gang og måske hjælpe dem – ja, hjælpe dem, for det var Jean i hvert fald klar over, at det nok skulle lykkes ham at komme derop. Og naturligvis ville de behøve hjælp – han ville bringe dem mad og drikke, for de kunne sikkert ikke slippe derfra om dagen; men når natten kom – så kunne han være deres vejviser. Ganske vist – det ville blive frygteligt for ham bagefter, når han skulle gøre rede for, hvor han havde været hele dagen og måske natten med, og hvad han havde taget sig for; men det ville han i hvert fald slet ikke tænke på nu. De måtte godt prygle ham og spærre ham inde – ha, de vidste jo ikke noget om, at der en dag ville komme en mand, en kvinde eller måske blot en dreng og give ham et hemmeligt tegn, og så behøvede han bare at sige til, så ville hans to venner hjælpe ham.

Efter at have ligget her en stund og tænkt hele situationen igennem rejste han sig og gik højere op ad skråningen. Han måtte dels holde sig borte fra selve vejen for ikke uforvarende at falde i kløerne på en af gendarmerne, dels ville han nok hen til et oversigtspunkt, hvorfra han kunne se ned over byen. Endnu vidste han jo intet om kommuneforstanderens skæbne, skønt han nok havde hørt lyden af de to første skud, der havde lydt anderledes end gendarmernes rifler.

En halv time efter nåede han hen til et sted, hvor han kunne følge alt, hvad der foregik nede i byen. Nede i gaderne løb folk forvirret om – de hvide skikkelser blandet med de andre – og uden for kommuneforstanderens bolig stod en hel klump.

Så lød atter kirkeklokkerne. Ding – dang – ding –––– dung, og Jean slog kors for sig; thi nu var han klar over, at Pascal og Bonelli havde nået, hvad de ville.

Folk samlede sig atter i hovedgaden, præsten og kordrengene kom ud fra skolen, og processionen satte sig i bevægelse henimod kirkegården. Bagefter den fulgte en kærre. Jean kunne ikke herfra se den forladte kiste; men han blev så længe på sin plads, at han kunne se kærren – tildækket med et lagen – komme tilbage og køre op for kommuneforstanderens hus, og en tid efter vendte ligtoget hjem fra den afbrudte begravelse og gik op til kirken.

Så havde Jean set nok fra denne plads. Nu ville han tilbage, så han var i nærheden af ruinen.

Han så op mod solen – det var over middag nu. Bare han dog var sammen med sine venner dernede, eller blot han dog nu i dette øjeblik vidste, om de var uskadte, så var han sikker på, at det nok skulle lykkes dem at undslippe. Men måske var en af dem såret. Han havde jo kun hørt et skud fra ruinen – dengang porcelænsklokken blev skudt ned. Jean smilte uvilkårligt – ha, ha, der var sikkert ikke én dernede i Galeria, der kunne præstere sådan et skud; men straks efter faldt hans ansigt igen i tænksomme alvorlige folder – sæt nu, Pascal var såret.

Hvad var nu det? De råbte op dernede på vejen. Heroppe hørtes det tydeligt. Det var gendarmerichefens stemme, og Jean kunne høre, hvorledes han gav ordre til, hvor de forskellige poster skulle anbringe sig. O-ho! – det var altså meningen, at ruinen skulle belejres som en fæstning – pyh! de feje asener, de turde naturligvis ikke storme, – nej – de kendte for godt Bonellis sikre bøsse. Men der var nok ingen, der tænkte på ham. Når nu mørket faldt på, skulle han nok være mand for at liste sig gennem postkæden og sætte sig i forbindelse med sine venner.

Dog – gendarmerichefen havde nu ikke helt glemt Jean Piaggi. Da de første forvirrede øjeblikke var forbi, og postkæden udstillet, gjaldt hans tanker naturligvis søndagens begivenheder. Skulle det virkelig være muligt, at den lille satan havde spillet ham på næsen – var det virkelig tænkeligt, at han stod i forbindelse med de to banditter. Ja, man kunne tiltro ham alt, og ingen kunne føle sig sikre på denne fortvivlede ø, hvor de alle sammen holdt sammen som ærtehalm mod ham, mod hele øvrigheden og de bestående love. Han måtte i hvert fald sikre sig Jeans lille, nederdrægtige person, og nu, da alt var i orden, blev en gendarm sendt af sted til kroen; men han kunne kun vende tilbage med det budskab, at drengen var stukket af, og at ingen havde set ham, siden skuddene lød. Så var gendarmerichefen sikker på, at Jean Piaggi stod i ledtog med banditterne, og han svor, at det skulle komme ham dyrt at stå.

Hele eftermiddagen opholdt Jean sig i krattet. Han kunne herfra se alle de forskellige poster. Nogle kogte deres mad over et lille bål. De holdt sig godt nok i sikker afstand fra ruinen; men på den anden side ville det være umuligt for de belejrede at bryde igennem, så længe det var lyst. Men i nat – åh, der var jo månen! Jean studerede himlen meget nøje; men ikke en sky at se. Det ville sikkert blive lige så lyst som sidste nat.

Jean rejste sig op og banede sig forsigtigt vej gennem krattet. Han måtte ruinen endnu nærmere. Kunne han dog se bare et glimt af sin to venner, så ville han være glad. Tanken om, at en af dem kunne være såret, ville ikke lade ham i ro.

Så – nu ikke nærmere, ellers kunne han hvert øjeblik risikere at støde på posterne, som også var i krattet lige ud for ruinen, da vejen her kunne beskydes fra denne.

Jean stod længe og stirrede over mod ruinen. Bonelli og Pascal var sikkert samme sted, hvor han havde mødt dem den aften; thi tårnet var jo helt opfyldt af murblokke, jord og grus.

Pludselig fo'r Jeans ene hånd op i hans brune hår, og han rykkede så hårdt i det, at hans mund fortrak sig i smertevridninger. En storslået idé – en mægtig tanke var med ét født i hans hjerne – åh, om det nu blot ville lykkes for ham at nå op til ruinen i aften eller i nat – så – om de så blot ville tro ham, jo – det måtte de gøre. Jean kunne næppe holde sig i ro, han havde mest lyst til at springe højt op i vejret og skrige – bare skrige. Men han betvang sig. Tværtimod satte han sig roligt ned for grundigt at gennemtænke sin store plan i alle enkeltheder. En storslået idé – en mægtig tanke.

Aftenen faldt på. Solen var blodigrød dukket ned i havet, og fra vest trak lette skyer over himlen. Nede i Filippi Piaggis lille skænkestue var der travlhed. Hvert øjeblik kunne de vente de beredne gendarmer fra Calvi. Ganske vist var de ikke hidkaldt af chefen i Galeria; men de kom nok af sig selv. Der var gået bud til dem med beretning om mordgerningen og hele den foreliggende situation. Der var ingen, der tvivlede om, at når løjtnanten i Calvi havde fået det budskab, at selve Bonelli foreløbig holdtes belejret, ja – så ville han sætte himmel og jord i bevægelse for selv at være med til at tage det stykke eftertragtede vildt til fange. Også han drømte om æren, forfremmelsen og den store pengesum.

Folk fra omegnen var kommet til, og man gjorde anstalter til at blive her i kroen om natten.

En lille skikkelse sneg sig lydløst henimod det lille udhus. Det var Jean Piaggi. På hænder og fødder krøb han bag stengærdet uden at tage hensyn til de skrammer, han ikke kunne undgå at få på sine bare knæ og fødder. Han havde kun ét mål, og alt andet måtte vige – uset at nå udhuset og få fat på det lange reb, han vidste hang derinde.

Døren til krostuen gik op, og lyset fra stuen faldt ud på Jean. Han stivnede øjeblikkeligt, idet han hurtigt trak sine nøgne ben op under sig og gemte sit ansigt.

"Nu kommer de – det må være dem, jeg kan høre," råbte en stemme, og samtidig opfattede også Jeans øre lyden af fjernt hestetrav.

Alle fra krostuen kom ud på vejen; men heldigvis blev døren lukket til. Stakkels Jean – situationen var alt andet end misundelsesværdig for ham! Nu var han så nær ved målet, og så skulle det hele strande! Med al forsigtighed fik han en hånd listet ind bag sin hullede skjorte, og han krystede den hårdt om sin medaljon uden dog i øjeblikket at kunne finde nogle ord til Guds moder.

Lyden af rytterne blev mere og mere tydelig – nu kunne Jean høre, at de red i galop på den hårde vej. Det måtte være gendarmerne fra Calvi – så var det ude med Bonelli og Pascal, hvis de ikke slap bort netop i nat.

Nu var de på broen. Jean listede sig til at kikke under sin ene arm. Alle vendte ryggen til ham, og som en snog begyndte han at glide frem mod udhuset.

Ryttertroppen standsede deres prustende heste.

"Er der nogen af brigaden fra Galeria her?" hørte Jean en høj, klar stemme spørge.

"Nej."

"Men er her da en, der er inde i situationen?"

"Javel – her."

"Kan vi komme videre til hest?"

"Ja – et stykke af vejen; men ikke til Galeria."

"Godt – Filippi Piaggi, så må De tage Dem af vore heste. Sid af!"

Det øjeblik benyttede Jean sig af, og som en skygge gled han ind i udhuset. Hurtigt fik han fat på rebet og den store, sorte hatteskygge med den hjemmelavede puld. Det var ikke rådeligt at forsøge på at slippe samme vej ud igen; men han kunne nok klemme sig gennem lemmen deroppe. Rebet kastede han først ud og stod et øjeblik anspændt lyttende; thi det forekom ham, at alle absolut også måtte have hørt faldet.

Der lød skridt uden for udhusets dør. Det var Filippi Piaggi, som havde ærinde derind. Han nåede akkurat lige at se en hånd forsvinde fra lemmens underkant.

"Jean!" råbte han, men inden han kom ud igen og om på den anden side, havde Jean samlet sit reb og var forsvundet over stengærdet.

"Hvem?"

"Jean, drengen, som er i pleje her!"

"Hvad med ham?"

"Han er i ledtog med de andre."

Løjtnanten, der var ophidset efter det voldsomme ridt, mumlede arrigt for sig selv: "Ja, for pokker – det er I vel alle sammen. Når det kommer til stykket."

Han gav ordre til to af sine gendarmer om at sætte efter drengen. Et par andre fulgte med; men de kendte ikke

flodkrattet som Jean, og et kvarter efter måtte de vende om med uforrettet sag.

Både Bonelli og Pascal var fuldt ud på det rene med, at deres situation var alt andet end gunstig; men de bar deres skæbne med en beundringsværdig ro. Hele dagen havde de stået post ved hver sit hjørne af ruinen, således at de hver kunne beherske to sider. Siden Bonelli med sit sikre skud havde skudt porcelænsklokken ned, havde de ikke haft lejlighed til at løsne noget skud, da deres fjender forsigtigt nok holdt sig i sikker afstand. Deres sidste stykke brød havde de spist, og den sidste slurk vin havde de drukket. Begge var fast besluttet på at sælge deres liv så dyrt som muligt – levende skulle ingen få dem.

En stor sindsbevægelse havde de haft straks efter, at de havde taget ruinen i besiddelse, og det var dengang, Jean kom løbende i fuld fart henad vejen.

"Dér er drengen," havde Pascal næsten skreget, "nu løber han lige i gendarmernes favn," og i nogle minutter fulgte Pascal ham med den største sindsbevægelse.

Så var det, at Bonelli havde affyret sit skud.

"Hvorfor skød du, Bonelli?" havde Pascal spurgt.

"Pascal – du er ung endnu som makibeboer. For pokker, det var vel for at advare drengen. Nu ved han, at vi er her i ruinen, og kender jeg ham ret, finder han nok sin vej herop."

"Ja – se nu, dér sprang han op i krattet."

"Som jeg engang har sagt, han er den klogeste dreng, jeg har mødt."

"Du ramte tråden," havde Pascal stammet med den største beundring i stemmen, "var det din mening, Bonelli?"

"Har du nogen sinde set mig ødsle med mit krudt?" var alt, hvad han havde fået som svar.

Nu var det aften, og de to belejredes agtpågivenhed var skærpet til det yderste.

"Bonelli," hviskede Pascal en smule ophidset, "jeg er sikker på, at nogen er i færd med at liste sig herop – nede fra floden."

"Lad os bytte plads," svarede Bonelli, "jeg er vel gammel; men mine øjne er skarpere end dine."

Pascal fulgte sin ældre vens råd; thi han vidste, han havde ret. Ikke alene var hans øje mere skarpt; men hans hånd havde endnu aldrig taget fejl.

De skiftede hurtigt plads.

Nogle minutter forløb.

"Det er drengen, Pascal," lød så Bonellis ord, og mumlende for sig selv fortsatte han, "jeg vidste det jo."

Bonelli fløjtede sagte, og lidt efter lød en ligeledes svag fløjten som svar. Jean havde forstået, at han var set. Han trak vejret betydeligt lettere; thi hvor forfærdeligt ville det ikke have været, hvis de havde antaget ham for en af deres fjender.

Få minutter efter kravlede han over muren.

"Jean," udbrød Pascal glad og var på spring for at møde ham og trykke hans hånd.

"Bliv på din plads, Pascal," bemærkede Bonelli tørt, men meget bestemt, "og du, Jean, læg dig ned."

Jean adlød øjeblikkeligt. Han trængte også til at hvile lidt ud efter den anstrengende og spændende tur gennem fjendens postkæde.

"De er kommet nu," sagde han.

"Hvem?"

"De beredne gendarmer fra Calvi. De er fem, og deres heste står nede hos os."

Ingen svarede ham.

"De må væk herfra endnu i nat," fortsatte Jean.

"Det kan du måske have ret i," svarede Bonelli.

"Jeg kender vejen gennem krattet, dér kan vi komme uset igennem, men vi må over landevejen, og dér er fuldt af poster. Men jeg har en idé."

"Ja så – lad os høre den."

Jean holdt sit reb frem. Nu, han skulle til at forklare sin idé, var han ikke så sikker, som da han havde fattet den.

"Jeg har et reb her," begyndte han, "og så stopper vi to figurer ud. De må give mig Deres "pelone", hr. Bonelli, og her har jeg hr. Pascals hat. Så slynger vi rebet op over tårnet, og jeg trækker til på den anden side. Så tror de andre, at De vil klatre derop, og hvis de skyder, slipper jeg rebet, så De falder ned, som om De var ramt. Måske vil de så storme, og imens løber vi over floden og gennem krattet."

Jean holdt inde, og heldigvis kunne han ikke se sine to venners ansigter. Pascal måtte uvilkårligt smile over Jeans fantastiske plan, og Bonellis mine røbede skuffelse.

"Her er brændenælder og græs nok til at stoppe ud med," fortsatte Jean igen efter en temmelig lang pause. Han var dybt skuffet over, at de ikke straks havde godkendt hans plan.

Atter forløb nogle minutter i tavshed.

For en gangs skyld var det Bonelli, der brød tavsheden, og der var et vist galgenhumør i stemmen, som var Pascal ganske ukendt.

"Pascal, for pokker, lad os følge drengen. Han er en brav fyr," og Bonelli slængte sin "pelone" hen til Jean.

Pascal var ikke sen til at gå ind på Jeans idé.

"Her er min hat," sagde han og kastede den sammen med sin trøje hen til Jean; "så får jeg nøjes med din efterligning, hvis vi slipper helskindet herfra."

Jean var straks ivrigheden selv. Han løb rundt i ruinen og plukkede alt, hvad han kunne få fat i, og stoppede det i de to tomme klædninger.

"De har vel ikke noget sejlgarn?" spurgte han.

"Er dit reb ikke langt nok," svarede Bonelli, "så skær et stykke deraf og trævl det op," og Jean fulgte hans råd.

Efter en lille times arbejde havde han fået de to figurer stoppet ud. Flere gange havde han set op mod himlen, og det var, som om vejrguderne ville begunstige hans værk. Af og til trak en sky for månen.

"Vil De ikke kaste rebet over tårnet?" spurgte han så, da han havde endt sit arbejde, og mens en sky dækkede månen, fik Bonelli rebets ene ende over tårnruinen.

Jean trævlede den anden ende op og bandt sine figurer fast. En gren holdt dem ud fra hinanden.

"Så er jeg klar," sagde Jean stolt, "nu kravler jeg forsigtigt over på den anden side, og når De siger til, haler jeg. Men månen må jo skinne."

Jean lå utålmodigt ventende. Det var ligesom den sky, der nu dækkede månen, absolut ikke ville længere. Endelig lysnede det.

"Hal så, Jean," hørte han Pascals stemme, og Jean adlød.

Pludselig hørte de høje råb nede på vejen, råbene forplantede sig til højre og venstre, og lidt efter raslede skuddene mod tårnet. Jean kom pludselig til at ryste over hele kroppen – noget lignende havde han aldrig været ude for før.

"Slip så," lød en hviskende stemme, og Jean slap rebet.

Råbene lød højere og højere.

Bonelli og Pascal stod endnu på deres poster, da de tydeligt kunne se skikkelser bevæge sig op mod ruinen.

Bonelli vendte sig om og så de to figurer ligge mellem murbrokkerne.

"Madonnas blod, om jeg ikke tror, drengens list er lykkedes."

"Ja, Bonelli; men nu må vi væk. Lad os kun rette os efter ham."

"Her bliver ellers herlige skud nu," lød atter Bonellis røst; "men vi må jo af sted. Nå, min "pelone" skal de i hvert fald ikke have," og med sin kniv fik Bonelli sit kære klædningsstykke fri.

Jeans list var lykkedes. Da de dernede fra vejen havde set de to mørke skikkelser kravle op over tårnet, havde en årvågen post råbt op. Posterne var – dækket af mørket – rykket nærmere ind, så de kunne skyde, og her var jo et herligt mål. Skuddene gjaldede. Udefra kunne det ikke se anderledes ud: de to banditter var åbenbart ramt og styrtet ned. Fra alle sider satte posterne sig i bevægelse op mod ruinen – først under stor forsigtighed; men da der ingen skud lød derfra, blev de dristigere og dristigere, og til sidst satte de i løb.

Alt imens var de tre nået over floden og ind i krattet. Her var Jean hjemme, og med ham som fører gik det raskt fremad.

De nåede vejen, og alt var åbenbart også roligt her. Jean var i et spring derude og råbte tilbage: "Over vejen her og op ad

skråningen."

En mørk skikkelse dukkede pludselig op i nærheden af ham.

"Holdt! Hvem dér?" lød en skarp røst.

Jean sprang videre. Et skud knaldede, og Jean tumlede om på vejen.

I samme øjeblik var Bonelli og Pascal oppe på vejen. Den gamle fik lynsnart sin bøsse i anlæg – atter et skud, og i månens lys kunne de se en gendarm strække begge arme i vejret og tumle om.

"Gud i din himmel," stønnede Pascal, mens han bøjede sig over Jean, "de har dræbt ham."

Han løftede Jean op i sine arme. Drengens ene arm hang slapt ned, og blodet sivede gennem hans skjorte.

"Nej, Bonelli – han lever. Jeg tror kun, det er et skud i armen. Tag min bøsse og dæk os. Vi må videre."

Til højre og venstre lød der skrig og skrål.

"Ja, kom I bare," mumlede Bonelli og stod et øjeblik rolig på vejen. Så vendte han sig om, og idet han ville følge efter Pascal, som med drengen i sine stærke arme banede sig vej opad, faldt hans øjne på medaljonen, som lå på vejen.

"Nej, heller ikke den skal I have, I halunker – den tilhører Jean," og Bonelli tog medaljonen op, kyssede den og stak den i lommen.

Solen steg og kastede sine gyldne stråler ud over det vidunderligt smukke landskab. Makiens brogede blomsterflor udsendte sine berusende dufte, og alt i naturen syntes at ånde fred. Men oppe i klippehulen sad Pascal med uro, tvivl og sorg i sit hjerte, bøjet over Jean, der endnu var bevidstløs, og gamle Bonelli stod tavs og truende på vagt ved indgangen. Jean lå på

hans "pelone" og trak vejret tungt og stønnede. Pascal havde presset de sidste dråber af sin feltflaske, vasket hans sår og forbundet det med strimler af sin skjorte. Det var vel kun et strejfskud, men farligt nok for drengen. I nattens tunge timer følte Pascal, at han holdt mere af den dreng, end han nogen sinde troede, han ville komme til. Fik han ikke lov til at beholde ham, var der ikke grænser for den hævn, han ville udøve; men drengen måtte ikke dø.

"Finder vi ikke din mor, Jean," mumlede han sagte, "så lover jeg dig højt og helligt at være dig i faders sted."

Da solen nåede så højt på himlen, at dens stråler faldt på Jeans ansigt, slog han øjnene op. Han så sig et øjeblik forvirret om; men så mødte han Pascals blik, og drengens øjne lyste af lykke, mens et svagt, men dog glad smil tegnede sig om hans mund.

Pascal bøjede sig over ham. "Jean – hører du, forstår du – fra nu af følger du med os; fra nu af hører også du hjemme i makien."

– Jean så et øjeblik frem for sig, som forstod han ikke ordene; men så rejste han sig op i siddende stilling. Han ville slå armene om sin velgørers hals. Den syge arm ville ikke lystre; men den anden lagde sig fast om Pascals nakke. Uden et ord trykkede Jean sig fast ind imod Pascals uroligt bankende hjerte. – – Gamle Bonelli betragtede dem i få sekunder, så vendte han sig om og stirrede atter ud over terrænet. Ingen skulle se, at en lille blank tåre listede sig frem i hans sorte, vilde øjne.

Anden del

Første kapitel

Eneboeren kaldte de ham, og han førte tilsyneladende også en fuldkommen eneboeragtig tilværelse heroppe i sit hus på Korsikas højeste bjergpas – Yergiopasset. Det var nu tyve år siden, at Thomas Dragacci, som han kaldte sig, havde bygget huset her; men hvorfor havde han netop valgt dette ensomme og til tider utilgængelige sted. Om sommeren var her ganske vist vidunderligt skønt – mod øst lå hele Niolohøjsletten udstrakt for ens øje, og mod vest havde man den skønneste udsigt over skove og smilende dale, bagved dem den dybt indskårne Portobugt mellem blodrøde klipper og videre endnu, så langt øjet kunne række, ud over det dybblå Middelhav. Men der var jo vinteren, hvor den barske natur byggede en snemur så høj, at den hindrede enhver færdsel. Fra slutningen af november til midt i april var huset fuldkommen afskåret fra omverdenen. Det faldt endog de Niolohyrder, der – som tidligere omtalt – selv er tavse drømmere, lidt for brystet. Men de havde ikke for skik at blande sig i andres forhold, så Thomas Dragacci havde fået lov til at leve sit eneboerliv i fred. Havde man været lidt mere nysgerrig, ville man nok have undret sig over, at én mand kunne fortære alt det, der om sommeren blev købt ind i de forskellige byer – i Corte, Evisa og Niloslettens landsbyer af kaffe, mel og sukker, kartofler, konserves og skonrogger.

Om sommeren lejede Thomas Dragacci sig et muldyr, og så var han sjældent hjemme. Mangen en turist, der med glæde havde opdaget det lille hus på dette ensomme sted, og som – stolende på den sædvanlige korsikanske gæstfrihed – mente, at

han dér ville kunne finde husly, mad og drikke, havde følt skuffelsen over at se huset ligge ubeboet, og dør og vinduer omhyggeligt stænget.

Kastede man et blik indendørs i den store stue, ville man undres; thi den var ikke indrettet, som man ellers havde for skik her på egnen, nej – den var ligefrem luksuøst udstyret, målt med den korsikanske landbos målestok. Over det lange hvidskurede bord, der stod ved den ene langside, hang en stor, smuk hængelampe; der var billeder på væggene, og over kaminen hang omhyggeligt pudsede kobberkar og -gryder; men hvad der alligevel først ville fange øjet var den store boghylde, fyldt med bøger – historiske og geografiske værker, leksika og bøger på verdenssprogene. Her var måske gådens løsning at finde – Thomas Dragacci var en lærd mand, der om vinteren fuldstændig afskar sig fra omverdenen for at hellige sig sine studier. Ak nej, da han for tyve år siden byggede huset, kunne han hverken læse eller skrive – ikke engang sit eget navn.

Nej, sandheden var, at Thomas Dragacci slet ikke var ejer af huset, men kun beboer. Huset tilhørte Pascal de la Toricella, og straks efter, at han havde taget Jean Piaggi med sig, havde han sat sig i bevægelse for at skaffe sig et sikkert vinterkvarter, hvor han i fred og ro kunne tage sig af sin plejesøns hidtil så forsømte opdragelse og undervisning. –

Thomas Dragacci, der stammede fra en helt anden egn, var til at begynde med Pascals lejede mand; men efterhånden som årene var gået, var han blevet ham en fuldtro ven, ja, ikke alene ven med Pascal, men også med Jean og gamle Bonelli.

Gamle Bonelli – han levede ikke mere. Han opnåede at have tilbragt over 50 år som Korsikas mest frygtede bandit, men så

meldte døden sig. Hans død blev lige så tragisk som hele hans bevægede liv. En smuk efterårsaften havde de siddet lejret i Valdonielloskoven. Aftensmåltidet var just endt. De havde spist deres agerhøns, brød og ost, og nu skulle piberne frem. Pludselig førte Bonelli sin hånd op mod brystet, mens han sank sammen og ligesom snappede efter vejret.

"Hvad er der i vejen, Bonelli?" spurgte Pascal; men den gamle rettede sig atter op.

"Jeg troede kun, at jeg havde tabt min pibe," svarede han tørt.

Så fik han den fundet frem, stoppede den; men den blev ikke tændt.

"Hy-ys," sagde han lidt efter, "jeg hører nogen komme."

De to andre lyttede; men der var ingen anden lyd end vildbækkens muntre pludren og vindens lette susen i trætoppene.

Bonelli rejste sig, tog sin bøsse og gik uden et ord bort. Pascal og Jean blev siddende alene tilbage. De anede ikke uråd; for de var så vant til, at Bonelli altid var på post, og han holdt ikke af, at man tvivlede på hans hidtil aldrig svigtende hørelse.

Mørket faldt på; men Bonelli vendte ikke tilbage. Så først blev hans to kammerater urolige og gik ud for at lede efter ham. Hele natten søgte de forgæves, og først i morgendæmringen fandt de ham. Han lå svøbt i sin "pelone" med hovedet hvilende på en lille dynge grønne grene, som han selv åbenbart havde samlet sammen. Bagved denne havde han rejst et lille kors af to sammenbundne grene, og da de varsomt slog hans kappe til side, så de på hans bryst et simpelt godtkøbsbillede af Madonna, indrammet i en rusten jernramme.

Dybt bevæget stod de to og betragtede den gamle vildbasses nu så fredelige træk.

"Han har selv valgt sin grav," sagde Pascal, "og her i naturens store kirke skal han også have lov at hvile."

"Så havde Bonelli dog ret," svarede Jean, "også denne gang fik han ret, for det var døden, han hørte komme."

Op på dagen gravede de hans grav på samme sted, hvor han var død. Her i denne skov, som han i sit lange og så bevægede liv havde kendt og holdt af som ingen anden, her skulle han også have lov til at hvile i fred. Ingen uden hans to kammerater kendte stedet.

Da de også ville give ham hans bøsse med i graven, så de, at der med ubehjælpsomme bogstaver var ridset i skæftet: Til Jean, og nu hang den på hædersplads i deres vinterbolig.

I denne havde de nu boet tyve vintre, og her havde Pascal været lærer og i Jean Piaggi fundet en ikke alene ualmindelig klog og opvakt dreng, men også en lærevillig elev, der nu som mand var i besiddelse af virkelig dybtgående kundskaber. Men når foråret meldte sig, blev bøgerne stillet på deres plads, og det frie, ubundne liv i skovene og makien begyndte. Over hele øen gik deres strejftog. Efter gamle Bonellis død fandtes der måske ikke på hele Korsika en sikrere skytte end Jean Piaggi. Han var nu kendt overalt, nej – ikke alene kendt, men også agtet og elsket af den fattige befolkning, hvem han altid var rede til at række en hjælpende hånd. Først var han gået under navnet "hr. Pascals dreng"; men senere ændredes det til "hr. Jean". Ingen føjede navnet Piaggi til, undtagen når han kom på tale i gendarmernes kaserner, og det skete tit. Trods alle anstrengelser, trods mangfoldige ekspeditioner var det ikke

lykkedes øvrigheden at få fat på Pascal og hans trofaste ledsager. De var ikke glemt i tidens løb, deres historie gik i arv fra gendarm til gendarm, efterhånden som disse blev afløst eller trak sig tilbage til fastlandet, og var der end ikke sat den høje pris på deres hoveder som på gamle Bonellis, ville det dog blive betragtet som den største ære at tage dem til fange.

Det var sommer, og Thomas Dragacci var netop i færd med at samle forråd til den kommende vinter. Hans kraftige muldyr stod bundet ved huset, og selv var han optaget af at stuve kasser og flasker til side. Så blev han færdig og beredte sig til atter at forlade huset. Han måtte tilbage til Evisa igen inden aften. Han gik hen for at lukke det lille vindue i. Pludselig kastede han hovedet tilbage og stirrede stift frem for sig. Var det ikke hr. Pascal, der kom dernede på vejen. Han så tydeligt nok den store, sorte hat; men der var jo også andre, der bar en omfangsrig, sort hat. Og hvor underligt manden gik eller snarere vaklede frem i vejkanten, og af og til standsede han og sank helt sammen. Noget galt på færde med ham måtte der nu være.

Thomas Dragacci fik en kikkert hentet frem fra hjørneskabet og rettede den mod manden. Himmel – det var hr. Pascal. Men hvor var Jean – de to var altid sammen.

Endnu en gang rettede Thomas Dragacci kikkerten ned mod vejen – jo, der var ingen tvivl mulig, det var hr. Pascal, og han måtte enten være syg eller såret.

Kikkerten blev slængt til side, og i lange spring var Thomas Dragacci uden for huset, fik muldyrets paksadel kastet af, og i galop fo'r han henad vejen.

"Hr. Pascal, hvad er der sket?" råbte han, da han sprang af.

"Thomas – det var godt, du kom. Jeg er såret og forfulgt. Til at begynde med slap jeg fra dem; men de er vist på sporet igen. Tag min bøsse og lad mig komme hjem – op til dig – og så Jean –"

"Hvor er Jean? Han er da ikke –" Thomas Dragacci turde ikke fortsætte.

"Nej, Thomas – jeg var alene, ellers var det vel heller ikke sket. Jean venter mig i skoven ved den store, flækkede fyr, du ved den, lynet slog ned i sidste år."

Pascal måtte atter bøje sig forover, og hans ansigt forrådte stor pine.

"Tal ikke mere, hr. Pascal, og lad os komme op i huset."

Thomas Dragacci var en stærk mand, og det var ham den letteste sag at løfte den sårede op på muldyrets ryg.

Så gik det langsomt og forsigtigt op mod huset, mens Thomas Dragacci hyppigt kastede et blik tilbage. Vejen lå dog fuldstændig øde hen.

Pascal blev lagt på sengen, og forsigtigt knappede Thomas Dragacci hans klæder op. Han var såret i brystet, og det stod straks den anden klart, at såret var livsfarligt.

Pascal lå et øjeblik stille hen, mens Thomas Dragacci søgte forbindssager frem.

"Thomas," lød det fra den sårede, "du må hente Jean."

"Jamen, hr. Pascal –"

"Du må hente Jean – lad kun mig ligge. Lås huset af, tag muldyret; for du kan ride det første stykke vej. Bind det så og lad Jean få det på tilbagevejen. Jeg ved godt, at det er på det

sidste med mig; men jeg vil se ham først. Jeg må tilstå det for ham," føjede Pascal næppe hørligt til.

Thomas Dragacci måtte adlyde; men da han trådte over dørtærsklen, kom der en lille barfodet dreng forbi. Han måtte være buddet – selv kunne han ikke forlade den sårede. Pascal de la Toricella – den forhenværende advokat af den rige og fine familie – skulle ikke dø alene.

"Dreng!" råbte han, "kom herhen!"

Forskrækket blev knægten stående. Han kendte godt "eneboeren", og mellem ungdommen gik der hårrejsende historier om ham. Thomas Dragacci så hans ansigt og de forvildede øjne, som søgte han en udvej for at frelse sig ved flugt.

"Der er ikke noget at være bange for," fortsatte han i mildt tonefald, "kom kun herhen." – Drengen adlød.

"Kender du hr. Jean?"

"Ja," svarede drengen, og et stort smil lyste pludselig op i hans ansigt.

"Og du kender det store fyrretræ, som er flækket af lynet?"

"Ja," lød svaret bestemt.

"Godt så – tag muldyret dér, rid, så det flintrer, og når du ikke kan ride mere, bind så dyret og løb, som du aldrig har løbet før. Hr. Jean er ved det træ, og sig ham så, at han skal komme herop til huset, så hurtigt det er ham muligt. Sig ham kun, at det haster, at der er en, der er meget syg."

"Er det hr. Pascal?" spurgte drengen.

"Ja, når du endelig ved så meget, så er det hr. Pascal; men ikke et ord til nogen, ellers –"

Drengen så forundret op på Thomas Dragacci. Hvor kunne han dog finde på den tanke, at han ville sige noget, der kunne skade hr. Pascal.

"Det er hr. Jean, som har givet mig denne," og drengen trak en stor kniv op af sin lomme.

"Ja, det er godt – det kan vi tale om en anden gang. Nu af sted."

I et spring var knægten på muldyrets ryg, og så gik det nedad i susende galop. Hans bare hæle gik som hvirvlende trommestikker på dyrets flanker.

På dette tidspunkt dukkede to gendarmer, fulgt af en civilklædt mand, frem fra skovkanten ca. 4 kilometer øst for Pascals hus. Gendarmernes ledsager var en høj, smuk mand med et udpræget raceansigt. Han var meget elegant klædt i en ternet turistdragt og høje, brune skaftestøvler. Omkring halsen bar han en kostbar kikkert. Straks ved første øjekast var man klar over at have ikke alene en rig mand for sig, men også en mand, der kendte sin egen høje stilling i samfundet. Og således forholdt det sig også. Det var en af Marseilles højere politiembedsmænd, Léon Lémery.

Da gendarmerne kom ud på vejen, stod de tvivlrådige og vidste egentlig ikke, hvad de skulle gøre. De var klar over, at de havde såret den så længe efterstræbte bandit – Pascal de la Toricella; men i skoven havde han forstået at gøre sig usynlig, og nu havde de tabt sporet. Forbandet kedelig historie var det, nu de havde været så nær ved at gøre ham uskadelig. På deres patruljegang fra kasernen i Calacuccia havde de langvejs fra fået øje på Pascal; men så var han forsvundet i skoven. Senere

havde de truffet den elegant klædte turist, og tilfældet ville, at også hr. Lémery havde mødt Pascal, ja endog talt med ham. På gendarmernes forespørgsel havde han givet dem nøjagtige oplysninger, og da han hørte, hvem han, uden at ane noget herom, havde talt med, havde han sagt sit navn og stilling til gendarmerne og sluttet sig til dem. Noget efter var det lykkedes dem at overraske Pascal, de havde skudt på ham, og – som sagt – de var sikker på, at han var såret.

Hr. Lémery var fyr og flamme. Det var jo hans pligt som politimand at bistå den lovlige myndighed og – ja, så var her jo også lejlighed til en lidt eventyrlig oplevelse under hans sommerferieophold på den romantiske ø.

"Ja, så må vi videre," henvendte han til gendarmerne.

"Ja, Deres Velbårenhed; men –"

"Det forekommer mig ikke, at der kan være tale om noget *men*," afbrød Lémery, "sporet har hidtil ført os ud til vejen, og nu ser De selv, at man ikke kan færdes i terrænet uden for vejen. Altså må vi enten følge den til højre eller venstre."

"Der er jo det, Deres Velbårenhed, at banditterne her så at sige har venner overalt. Alle modarbejder os her."

"Ja, det forhold er mig ikke ubekendt; men vi kan måske nå at indhente ham, inden han kommer til beboede steder. Vent lidt her."

Hr. Lémery gik et stykke henad vejen. Snart efter lød hans kalden. Han havde fundet aftryk af Pascals støvler. Der var ingen tvivl mulig – sporet førte ad vejen til venstre mod Vergiopasset.

Gendarmerne kom til.

"Her er sporet, som De ser," sagde hr. Lémery med en vis selvfølelse i stemmen, og gendarmerne måtte indrømme det. De var lidt flove.

Lidt efter traf de atter tydelige aftryk.

"Banditten er såret og vistnok temmelig hårdt. Her kan De læse Dem til, at han stået stille og støttet sig til sin bøsse."

Gendarmerne så beundrende op på deres ledsager. Et sådant skarpsyn og en så præcis slutningssans havde de ikke før truffet i deres praksis.

"Altså videre," og de fortsatte i hurtig gangart henad vejen.

"Deres Velbårenhed," tog en af gendarmerne ordet, "det er vor pligt at gøre Dem opmærksom på, at selv om vi måske har såret banditten her, så er det et farefuldt hverv, vi er ude på. Jeg mener – der er al sandsynlighed for, at vi også træffer hans ledsager. De to er altid sammen, og det er mig ubegribeligt, at Pascal de la Toricella var alene denne gang."

"Hvem er hans ledsager da?"

"En yngre mand, der nu i tyve år har været sammen med Pascal. Jean Piaggi er hans navn, og som 12-13-årig dreng tog Pascal og Bonelli ham til sig."

"Bonelli?" spurgte Lémery overrasket. "Hans navn var også godt nok kendt på fastlandet."

"Ja, det var, efter at de havde skudt kommuneforstanderen og en gendarm i Galeria. Knægten var deres hjælper."

"Og siden har han været sammen med dem?"

"Ja, Deres velbårenhed, og det, jeg ville sige, var kun, at der findes ingen sikrere skytte på hele øen. Hvis han nu også optræder på skuepladsen …"

"Oho, De vil advare mig. De mener, jeg er bange."

"Nej, Deres Velbårenhed; men –"

"Der er intet men," afbrød Lémery kort og bestemt.

Så fortsatte de videre ad vejen i hurtigt tempo. Gendarmerne bar deres karabiner skudklar, og hr. Lémerys højre hånd holdt i lommen fast om en revolver af temmelig stor kaliber.

Jean blev ude af sig selv, da han hørte den lille knægts stakåndede forklaring. Pascal – hans plejefader, hans bedste ven lå farligt syg i deres lille hus, og det hastede. Drengen måtte ligefrem hage sig fast i ham for at få tid til at fortælle ham, hvor han havde bundet muldyret. Og så løb Jean gennem skoven så hurtigt, han overhovedet kunne. Han fandt muldyret, og for tredje gang i løbet af kort tid måtte det af sted i galop, og denne gang fik det at mærke, at der var ingen skånsel at vente – det måtte arbejde som aldrig før.

Da Jean var lige ved huset, fik han øje på de to gendarmer og den civilklædte mand. Som et lyn fo'r det gennem hans hjerne – det var ikke nogen almindelig sygdom, der havde ramt Pascal, nej – han var såret, og dér var hans fjender.

Hr. Lémery og de to gendarmer havde hørt det galoperende muldyr; men først ved vejsvinget få skridt fra huset så de, hvem rytteren var.

"Dér er han," skreg en af gendarmerne, og begge kastede deres karabiner til kinden. Men Jean var dem for hurtig. Endnu siddende på det galoperende muldyr kom han først til skud, og med et smertensskrig styrtede den ene gendarm til jorden.

Det var Jeans første skud mod et menneske; men det skænkede han i øjeblikket ikke nogen tanke.

I få spring var han inde i huset. Det udasede muldyr stod først og rokkede til højre og venstre med hovedet, mens dets flanker gik som et pumpeværk. Så vaklede det om bag huset, hvor dets høbunke lå.

Den sårede gendarm var ramt i foden, og de to andre bar ham tilbage bagved en fremspringende klippesten. Her var de i dækning for skud fra huset.

"Det var ham, Deres Velbårenhed," sagde den anden gendarm, "det var ham – Jean Piaggi."

Denne gang svarede hr. Lémery ikke. Han havde ved selvsyn været vidne til banditten store skydefærdighed.

De undersøgte såret, fik det vasket og forbundet med hr. Lémerys fine lærredslommetørklæde.

Deres situation var ikke den bedste. Fjenden var sluppet ind i huset, og man kunne kun nå dette ad vejen. Så længe Jeans sikre bøsse beherskede denne, kunne der ikke være tale om at rykke frem. På den anden side kunne heller ingen slippe ud af huset, uden at de kunne skyde; thi husets eneste dør vendte ud mod vejen.

Der var foreløbig ikke andet at gøre end at belejre huset. De havde patroner nok og to karabiner; for hr. Lémery kunne jo tage den sårede gendarms. Dog – denne ville nødigt gå ind på forslaget herom, og han bad kun om at blive anbragt i skudstilling, således at han selv kunne betjene sin karabin.

"Men jeg kan jo hente forstærkning," foreslog hr. Lémery endelig.

"Hvis ikke Deres Velbårenhed tilfældigt træffer på gendarmer, skal De helt til kasernen i Calacuccia. Det er ikke rådeligt at spørge om hjælp hos beboerne her."

"Er det så galt fat?" spurgte hr. Lémery.

"Ja – de to banditter er som konger heroppe i Niolo."

Resultatet blev dog, at hr. Lémery tog af sted tilbage for at hente forstærkning. – – –

"Thomas," var Jeans første spørgsmål, da han endnu stod på dørtærsklen, "hvad er der sket?" Men inden han fik svar, så han Pascal ligge på sengen.

"Jean, det var godt du kom," udbrød den sårede. Hans stemme lød fast og glad. "Det er dårligt fat med mig, det kan jeg ikke nægte, men godt, at du kom. Du skød, Jean? Jeg kendte din bøsse."

"Ja, der var to gendarmer og en civilklædt mand på vejen. De ville skyde først; men de nåede det ikke."

"Jean – så er du for alvor også –"

Pascal fortsatte ikke.

"Fredløs – makibeboer, ja – men det er jeg glad for. Men du er såret?"

"Ja, Jean, det kan jeg ikke benægte," svarede Pascal med et svagt smil om læben.

Mens Thomas Dragacci stod på post med bøssepiben pegende ud gennem det lille vindue, der vendte ud mod vejen, fik Pascal fortalt om alt, hvad der var hændt – om sit møde med den fremmede turist, om hvorledes denne måtte have vejledt og hjulpet gendarmerne, om sit sår og sin ankomst her til huset. Jean hørte opmærksomt efter; men hele den fremmede turists lumpne, angiveriske adfærd harmede ham så stærk, at han bed sine læber til blods. Det var en fremmed, der første gang havde forrådt Pascal, og det var atter en fremmed, som det nu skyldtes, at han lå her hårdt såret. Hårdt såret – ja, det var Jean

straks klar over; men gik det galt – ved alle helgener, så skulle også den fremmede komme til at undgælde herfor.

Den megen tale havde dog synlig udmattet den sårede, og Jean ville have ham til at forholde sig i ro.

"Jamen, Jean – min dreng, jeg har en tilståelse at gøre dig. Den har tynget mit hjerte nu i mange år. Jean – – jeg – – –"; men Pascal fik ikke talt ud. Det var, ligesom han ikke kunne finde ordene frem. Han lukkede øjnene og faldt stille hen. Jean blev et øjeblik forskrækket. Var det slut? Nej, den sårede trak vejret roligt og regelmæssigt. Han sov kun – udmattelsens søvn.

Jean gik hen til Thomas Dragacci.

"Thomas, vi må væk herfra, og det endnu i aften. Her er lægehjælp nødvendig, og det endog hurtig hjælp. Vil du hjælpe os?"

"Har jeg da ikke gjort det nu i tyve år?" lød Thomas' forundrede svar.

"Jo, min brave ven; men først nu ved omverdenen det. Men jeg mener, om du vil holde dig tilbage, selv om hjælpen skulle blive alvorlig."

"Du tænker, om det vil blive nødvendigt at bruge denne," og Thomas klappede sin bøsse.

"Ja."

"Det har jeg også været beredt til i tyve år, Jean, og i dette øjeblik ligefrem længes jeg efter det. De skurke –" og han drejede hovedet henimod den sten, bag hvilken gendarmerne havde søgt ly.

"Vi må naturligvis vente lidt endnu, til mørket er faldet på," fortsatte Jean, "jeg skal nok med min bøsse sørge for, at de

derude holder deres hoveder nede, og så må du bære vor sårede ven ud til muldyret. Det har heldigvis fundet sin gamle plads bag huset. Men vi må så hurtigt som muligt have fat på en vogn."

"Der er jo Numa Costa i Evisa," indskød Thomas, "han har den bedste kærre, og hvad mere er – ham kan vi stole på."

"Du har ret, Thomas – hans kærre må vi have."

"Men hvorhen så?" spurgte Thomas.

"Ja, hvorhen så," gentog Jean, "jeg ved det i øjeblikket ikke selv, men vi finder nok et sikkert sted i løbet af natten."

Så satte han sig hen ved sengen, mens Thomas stadig stod på post ved vinduet.

Mørket faldt på, og handlingens time var inde. Jean måtte, hvor nødigt han end ville, vække den sovende. Pascal blev sat ind i deres plan, og han var straks rede til at følge dem. Trods heftige smerter mente han bestemt, at han kunne tåle rideturen. Det liv, han nu i over tyve år havde levet, havde hærdet både hans legeme og hans viljestyrke.

"Men hør engang, Thomas," tog Jean ordet, "du kommer til at liste dig ud først. Alting må være parat. Tag et tæppe med, se at få det bundet på som sadel og bind klude om dyrets hove. Bedst var det vel også, om vi selv tog støvlerne af. Natten er stille, og dette her bliver jo en listetur."

Thomas fik i mørket et tæppe hentet frem og trak et par tykke strømper udenpå sine støvler. Forsigtigt åbnede han døren og gled langs muren om bag huset. Næppe var han kommet omkring hjørnet, før en lille drengeskikkelse dukkede op foran ham. Thomas greb ham med et fast tag i skulderen.

"Hvem er du – og hvad laver du her?" hviskede han.

"Det var mig, der hentede hr. Jean," svarede drengen ligeledes hviskende, "og så tænkte jeg, at De måske kunne få brug for mig senere, og derfor blev jeg her."

Thomas slap hurtigt sit tag. Intet kunne jo i øjeblikket være bedre – jo vist kunne de bruge ham. Drengen kunne jo løbe i forvejen og få Numa Costa til at holde sig parat med kærren.

"Det var en herlig tanke, du fik dér," hviskede Thomas atter, "kender du Numa Costa i Evisa?"

"Det er min onkel; jeg bor selv i Evisa!"

"Godt så; men bliv foreløbig her," og Thomas gik i gang med at binde tæppet fast og vikle klude om muldyrets hove.

Da han atter kom ind i stuen, fortalte han om drengen. "Men det var vel bedst, om du skrev et brev, Jean," sluttede han, "nu er ellers alting parat."

Brevet til Numa Costa blev trods mørket hurtigt skrevet, og Jean gik hen til vinduet. Alt var stille derude på vejen; men bag den fremspringende klippesten lå endnu de to gendarmer, rystende af kulde; thi trods sommernatten var det bidende koldt heroppe på det højtliggende pas. Utålmodigt lyttede de efter den længselsfuldt ventede forstærkning.

"Thomas, har du ikke her i huset et nøgle sejlgarn?" spurgte Jean pludseligt.

"Jo, der skal være et i hjørneskabet," lød svaret, "hvad vil du med det, Jean?"

"Åh, jeg har før som dreng været med til at spille gendarmerne et puds, og egentlig er situationen her ganske den samme. Men du kommer til at låne mig din bøsse og tage gamle Bonellis i stedet for. Det skylder vi hans minde, at den ikke havner som sejrstrofæ på gendarmerikasernens væg."

Jean fik Thomas' bøsse og bandt den fast til vindueskarmen med mundingen rettet ud mod vejen. Mens han var i færd hermed, hørtes råb ude i mørket. Det var gendarmerne fra Calacuccia, der kom deres kammerater til undsætning.

"Nu hurtigt, dér har vi de andre," udbrød Jean, "jeg bliver her lidt endnu og følger så efter. Du har vel brevet til drengen?"

Thomas tog forsigtigt Pascal i sine stærke arme, mens Jean fra sin post ved vinduet stirrede ud i mørket. Han hørte atter gendarmerne råbe og deres kammeraters svar.

Uden at blive opdaget lykkedes det Thomas at nå om til muldyret. Drengen fik brevet, og på rappe ben forsvandt han i mørket.

Alt gik roligt og godt, og da Jean mente, at tidspunktet var kommet, bandt han sejlgarnet til aftrækkeren, spændte hanen og listede ud gennem døren.

De ankomne gendarmer havde fundet hen til kammeraterne, og føreren drøftede just spørgsmålet, om banditterne ikke, dækket af mørket, kunne være sluppet bort, da et skud gjaldede, og en kugle slog ned på vejen få skridt fra dem. Det var Jean, som havde trukket i sejlgarnet, da dette ikke ville række længere.

"Nej, de er der endnu, og så skal de heller ikke slippe levende derfra," mumlede gendarmerichefen.

Først da det begyndte at lysne, kunne hr. Lémery i sin kikkert se den fastbundne bøsse og sejlgarnet ud gennem den åbne dør. Så var gendarmerne klar over, at fuglene var fløjet. Deres skuffelse og forbitrelse kendte ingen grænser, da de stod i den tomme stue.

"Det er Thomas Dragaccis bøsse," udbrød en af gendarmerne, mens han nøje betragtede den.

"Ja, han er altså i ledtog med dem," svarede hans chef, "ja, mere end det. Er her ikke soleklare beviser på, at de to banditter har haft deres hovedkvarter her," og han så sig ransagende om i stuen, "men det skal han komme til at stå til regnskab for."

Foreløbig var slaget imidlertid tabt. To af gendarmerne blev sendt ud ad vejen mod Evisa; men på dette tidspunkt lå Pascal de la Toricella godt skjult i bunden af Numa Costas store kærre og var på vej mod Corte. Det var Pascals udtrykkelige ønske, at han ville føres til sin gamle by. Han var selv klar over, at det var på det sidste, og han ville dø i sit gamle hjem.

Den gamle advokat levede endnu; men de fortvivlede år, hvor hans eneste søn måtte leve livet som fredløs, havde efterhånden svækket hans forstand. Pascals søster Varenna var gift og boede ligeledes i Corte. Til hende gik der nu ilbud om broderens tilstand, og at han selv ønskede at komme hjem.

Først næste dag nåede Numa Costas kærre til Corte. Pascal nåede hjem; men lægen formåede intet. Dybt fortvivlet sad hans søster ved hans seng, mens den gamle advokat rastløs gik op og ned ad gulvet, og ustandseligt mumlede: "Så kom han hjem, så kom han hjem." Også Jean opholdt sig i sygeværelset. Pascal lå bevidstløs hen; men op ad formiddagen slog han atter sine øjne op. Først så han sig forundret om; men da han genkendte sin gamle stue, gled et lyst smil henover hans ansigt.

"Jean," kaldte han," jeg må tale med dig, og jeg må tilstå det for dig, før det bliver for sent."

Jean bøjede sig over sengen, mens han undrede sig over, hvad hans plejefader vel kunne have at tilstå. Hviskende fortsatte

Pascal:

"Medaljonen, Jean – jeg tror endnu, at det er din moder. Men jeg har ikke gjort nok for at finde hende. Jeg holdt for meget af dig, Jean – du var alt for mig – du var hele indholdet af mit liv. Tilgiv mig, Jean."

Dybt bevæget svarede Jean: "Der er intet at tilgive. Jeg skylder dig alt og har kun tak at bringe dig. Du var både i faders og moders sted."

Pascal faldt atter hen; men endnu en gang vågnede han op og nåede at få taget afsked med sin fader, søster og Jean.

Så standsede hjertet med ét sit slag, og Pascals bevægede liv var forbi.

Varenna og Jean stod tavse af sorg ved dødslejet; men den gamle advokat vaklede hen til vinduet, fik skodderne slået op og skreg ud på gaden: "Han kom hjem, hører I, han kom hjem, og han levede, da han kom hjem."

Begravelsesdagen kom, og gaderne i Corte var som en summende bikube. Fra den tidlige morgenstund var fårehyrderne fra Niolo strømmet til, og et malerisk syn var det at se alle disse høje, kraftige folk med det røde skæg, de store, sorte øjne og den mørkebrune ansigtsfarve. Alle havde de deres bøsser slængt over skulderen og et bredt patronbælte om livet.

De samlede sig uden for advokatboligen, og da kisten blev båret ud, gik der som en susen gennem den forsamlede menneskemængde. Dér – umiddelbart efter kisten gik jo Pascals ledsager og kammerat – banditten Jean Piaggi. Var det ikke en for dristig udfordring mod myndighederne; thi alle vidste jo, at han for få dage siden havde skudt på gendarmerne.

Nu først forstod man, hvorfor alle Niolohyrderne havde deres bøsser med. Hvad ville der ske?

Umiddelbart efter familien og Jean sluttede Niolohyrderne trop. De vidste, hvad de gjorde; for alle som havde de lovet Jean, at der ikke den dag skulle blive krummet et hår på hans hoved.

Fra gendarmeriet gik der ilbud til souspræfekten; men myndighederne stod magtesløse. Ingen kunne overse, hvilke forfærdelige følger det ville få, om der blev skredet ind, og Jean fik uantastet lov til at vise sit livs bedste ven, sin plejefader og trofaste kammerat den sidste ære.

Da begravelseshøjtideligheden var forbi, red han ud af Corte, stadig eskorteret af sine velbevæbnede venner fra Niolo, mens gendarmerne sydende af raseri måtte forholde sig passive.

Samme aften blev myndighedernes segl brudt på det lille hus ved Vergiopasset, og Jean og Thomas bar enkelte ting udenfor. Med et dybt suk tog Jean derefter en petroleumsdunk og tømte den udover stuen. Snart efter slog mægtige flammer til vejrs. Det hjem, hvor Jean havde levet så lykkelige dage med sin plejefader, skulle ikke vanhelliges af andre.

En stund stod de begge tavse og stirrede på flammehavet.

"Kom så, Thomas," sagde Jean stille, "nu søger vi foreløbigt til andre egne. Her taler minderne fer højt."

Andet kapitel

Jean havde ingen ro på sig og ingen fred i sit sind og sine tanker. Savnet af plejefaderen var dybt og ægte følt. Vel havde han Thomas som ledsager og kammerat, og vel fulgte denne ham trofast på hans hvileløse farten om, men alligevel – Thomas Dragacci kunne ikke erstatte Pascal de la Toricella. Jean blev mere og mere tavs og indesluttet; thi de emner, han kunne tale med Thomas om, var udover jagt meget få, og forgæves søgte Thomas at dreje samtalen hen på de fordums dage og vinteropholdene i huset på Vergiopasset. Jean ville ikke drøfte dette, ville ikke dukke ned i minderne om de lykkelige dage – han ville glemme.

Jagten blev hans store lidenskab, og her var vildt nok at finde, muflonen i bjergene, vildsvin og agerhøns i makien og bekkasiner i sumpene. Det kostede ingen vanskeligheder at friste livet. Overalt havde Jean fra tidligere tid venner, der både gav dem husly, mad og ammunition. Til gengæld forsynede Jean og Thomas deres værters køkken med vildt.

Resten af sommeren og efteråret tilbragte de i det indre af øen, som de gennemkrydsede fra nord til syd og fra øst til vest. Altid på farten, så det ikke var muligt for gendarmerne at komme dem på sporet. Tilbragte de nætterne indendørs, holdt deres værter vagt for dem, og var de i det frie, skulle Jeans store hund – César – som han havde anskaffet sig, nok vide i rette tid at advare dem. Da vinteren kom, trak de sig ned imod kysten, hvor klimaet var så mildt, at de kunne tilbringe nætterne under åben himmel.

Én tanke kunne Jean ikke befri sig for: det var en fremmed, en turist, der først havde angivet Pascal, og det var en fremmed, der var skyld i hans plejefaders død. Hvad ville de her på hans ø, disse fremmede – ja, Korsika var jo skønhedens ø, og vidunderlig smukt var her også på alle årstider, og den fattige befolkning kunne jo også have fortjeneste af fremmedbesøget; men blande sig i forholdene her havde de ingen ret til. Og optrådte de som angivere, havde han vel fuldt ud ret til at hævne sig. Kunne han træffe denne fremmede i det ternede tøj og de brune støvler – ham, som Pascal intetanende havde talt med i skoven, og som bagefter optrådte som en nedrig forræder – Madonnas blod, han blev skudt ned med koldt blod.

Stadigvæk tumlede Jeans tanker med disse fremmede, som han hadede alle til hobe. Længe holdt han sine tanker og meninger for sig selv; men da sommeren kom, og han for første gang siden Pascals død atter var i Niolo-området, dukkede de op igen med vældig kraft. For første gang drøftede han emnet med Thomas.

"Hvad ville du gøre, Thomas," spurgte han, "hvis du traf den fremmede fra sidste sommer – du husker, ham i det ternede tøj?"

"Han som –" Thomas stoppede brat.

"Ja – han, som forrådte Pascal," sagde Jean alvorligt.

"Jean dog, som du spørger – skyde ham ned naturligvis."

"Men har du tænkt på, at det samme kunne hænde os, jeg mener, at også vi kunne blive angivet af en fremmed."

"Men vi holder os jo altid langt fra dem. Vi har ikke talt med en eneste – jeg i hvert fald ikke."

"Nej, heller ikke jeg. Men det er måske en fejl, Thomas."

"Hvad mener du, Jean?"

"Åh, det er bare sådan en tanke, jeg har fået. Jeg hader dem, hører du – alle sammen – siden den dag, og var det egentlig en urimelig tanke, om de andre kom til at betale blod for den gerning."

Thomas så forundret op på sin kammerat.

"Ja, bliv ikke forskrækket, Thomas," fortsatte Jean hurtigt, "jeg mener ikke, at de ligefrem skulle betale med livet, men med lidt af deres overflod. Ikke til os to, vi klarer os vel nok foruden; men der er andre, som trænger hårdt. Du kender den lille Joseph i Bocognano – den forældreløse knægt, som før var "kommunens barn", som også jeg engang har været. Så tog Pascal sig af ham, fik ham i skole og anbragt under gode forhold. Nu kniber det med at skaffe de nødvendige penge, og der er Tasso i Vivario – ham, der mistede sin højre arm ved træfældningen, der er Sabiani og Flori og – ja, der er mange, mange, Thomas."

"Men det er jo en glimrende idé, du har fået der," svarede Thomas med oprigtig glæde i stemmen.

"Måske, Thomas – vi kan jo tænke over den," og Jean rejste sig. "Kom så, vi må videre."

Turen gjaldt denne gang Taitis vilde bjergslugt vest for Korsikas højeste bjerg – Mt. Cinto. Fårehyrderne her er alle kendte som dygtige jægere på den vanskelige og tit farlige jagt på mufIonen, og Jean var hos dem en velset gæst.

Naturligvis øver Mt. Cinto en særlig tiltrækning på alle fremmede, som besøger Korsika. Vidt berømt er også det vidunderlige panorama, der fra bjergets top ligger udbredt for ens syn. Man kan herfra se ud over næsten hele øen – mod vest

møder øjet havet fra Cap di Muro til Cap Corse og mod øst herfra til Aleria. Mod syd hæver andre bjergkæder sig som trin på en kæmpemæssig trappe, og bag dem langt ude i kimingen skimtes svagt Sardiniens bjergtoppe.

Baron Guy de Montety – den unge dommer fra Nice – og hans smukke hustru havde også været vildt betaget af begejstring over den vidunderlige bjergtur, de havde foretaget. De var den foregående dag gået ud fra Calacuccia med fører, havde overnattet i en simpel hyrdebolig for tidligt om morgenen at kunne bestige bjerget, før solen blev for brændende. Nedstigningen var endt, føreren afskediget, og nu fortsatte de alene deres vej henimod Evisa, hvorfra de havde bestilt muldyr, som skulle møde dem undervejs.

"Nu er du vel lige så begejstret som jeg for denne vidunderlige ø," henvendte baronen til sin hustru.

"Ja, jeg er dig meget taknemmelig for, at du denne gang tog mig med herover," svarede hun.

"Det er jo ikke helt som hjemme i Nice, Edith; men var han ikke prægtig – føreren? De andre førere, vi før har haft i Schweiz og Pyrenæerne, var vore tjenere; men Cecaldi her var jo mere vor kammerat. Og med en optræden så stolt, som var det ham, der var – –"

"Baron de Montety, ridder af Æreslegionen og dommer i Nice – det var det, du ville sige," lo den unge baronesse.

"Og du er ikke mere bange for Korsikas banditter?" fortsatte baronen.

"Nej, ikke efter at jeg har set og talt med så mange af Niolos fårehyrder; for ærlig talt ligner de jo alle sammen de gammeldags røverhøvdinger. Men det var prægtige folk."

"Der er heller ikke noget at være bange for, Edith. Den fremmede her på Korsika har intet at frygte af de såkaldte banditter – de er ikke almindelige landevejsrøvere. Men underligt at tænke sig er det nu alligevel, at der endnu i vore dage kan herske så barbariske skikke som blodhævn."

Glade og tilfredse fortsatte de deres tur nedad, lidet anende, at de knapt en lille time efter så grundigt skulle skifte mening.

Det skyldtes Thomas Dragacci; Jeans ord om, at de fremmede skulle betale bod for det nedrige forræderi mod Pascal de la Toricella havde slået dybe rødder i hans enfoldige sind. Han var fast besluttet på at benytte den først givne lejlighed til at tappe en fremmed for lidt af hans overflod på penge. Og det var også derfor, han benyttede lejligheden til at strejfe om i nærheden af vejene, der førte ned fra Mt. Cinto. Jean var fuldt optaget af jagten på muflonerne; men Thomas havde sat sig for alene at gøre et kup for derved at glæde og overraske sin unge kammerat, som han så op til med så stor begejstring og holdt så meget af.

Han havde forberedt sig omhyggeligt. Af et stykke mørkt klæde havde han lavet sig en maske, og nu var han parat til handling. Hidtil havde han dog ikke haft synderligt held med sig; thi de fremmede, han havde mødt, havde alle været ledsaget af bevæbnede førere, og dermed var det udelukket, at han kunne optræde med held.

Så endelig denne eftermiddag fik han øje på det enlige par, der nok så frejdigt kom vandrende med rygsæk og vandringsstav. Thomas spejdede op og ned ad vejen; men ikke et menneske var at se. Et stykke fulgte han de fremmede, idet han selv holdt sig skjult i terrænet uden for vejen, så satte han

farten op, og da baron de Montety netop drejede om et skarpt vejsving, sprang Thomas pludselig ned på vejen og spændte hanen med et lydeligt knæk.

Baronessen gav et skrig fra sig og tog krampagtigt sin mands arm.

"Stå stille!" råbte Thomas.

"Hvad vil De?" svarede baronen, som fuldt ud bevarede sin fatning.

"Intet andet end have Deres penge," fortsatte Thomas roligt, som om det var den naturligste sag af verden.

"Mine penge – så er De heller ikke korsikaner. Vil De være simpel røver og tyv?"

"Spar Deres ord og kom hurtigt frem med pengene." Thomas' pegefinger legede farligt nok med aftrækkeren.

"Giv ham dem," stønnede baronessen, der rystede af angst.

"Men, Edith – det er dog for galt."

"Gør det, gør det," jamrede baronessen.

Baron de Montety så ned på sin hustru og læste angsten i hendes øjne. Ja, for hendes skyld måtte han vel gøre det. Det var ikke for de lumpne penge, dem havde han nok af; men det harmede ham i hans inderste således at blive overrumplet og tvunget – og det ikke en time efter, at han havde talt så store lovord om den korsikanske befolkning. Hans hånd tog til brystlommen, og tegnebogen kom frem.

I et nu havde Thomas grebet den.

"Jo, jeg er korsikaner," sagde han, "og kald De mig kun røver og tyv; men det skal De dog vide, at ikke en øre af de penge tager jeg selv. Det er bod for en anden fremmeds nedrige handling som angiver og forræder, De her har betalt. De har

sandsynligvis penge nok; men her er andre, som har brug for dem, andre, der nu lider nød, fordi en fremmed var forræder. Og så farvel."

Thomas tog høfligt sin hat af og forsvandt op i makien.

Tilbage stod de to fremmede. Baronessen rystede endnu af angst og klyngede sig til sin mand.

"Åh, Gud – hvor forfærdeligt," stønnede hun.

Baron de Montety søgte at trøste og berolige hende; men pludselig slap han hende og tog sig til panden.

"Edith!"

"Hvad nu – åh, hvad nu!"

"Medaljonen – medaljonen!" næsten råbte baronen.

"Medaljonen," gentog hans hustru.

"Ja, Edith – den lå i tegnebogen. Husker du ikke, at den tynde guldkæde sprang, det var i forgårs, og jeg lagde medaljonen i tegnebogen."

Dagens jagt på det korsikanske bjergfår – muflonen – var endt, og Jean sad hyggeligt foran ildstedet i sin værts lille, simple hytte med de røgsværtede mure. Han følte sig i øjeblikket så veltilpas, som han ikke i lange tider havde følt sig – han var legemlig træt af dagens anstrengelser; men hans jagtiver var blevet belønnet med et prægtigt stykke vildt, så han nu havde den glæde rigeligt at kunne betale sin vært for hans gæstfrihed.

Han lagde nogle knuder træ på ilden og sad tavs og stirrede ind i gløderne. Ilden har altid været menneskets ven, og der er intet, der virker så beroligende som netop det blot at stirre ind i

gløderne – man føler sig ikke alene, man kan ligefrem tale med bålets sagte knitren.

César lå sammenrullet i et hjørne af stuen. Den sov tilsyneladende trygt; men det var kun "ulvesøvn". Pludselig rejste den hovedet og knurrede svagt.

Jean lyttede, men kunne intet høre. Dog – César skuffede ikke, dens hørelse var skarpere end menneskets, og Jean rejste sig og gik henimod døren. Han frygtede ikke for gendarmernes besøg – intet steds var han tryggere end hos sine venner her. Der var ikke en gendarmpatrulje, der vovede sig herop. Det var måske hans vært eller måske Thomas. Ja, Thomas – hvor havde han været hele dagen, og i går og i forgårs havde han også været fraværende og mod sædvane ladet ham ene om jagten.

Jean åbnede døren og fløjtede sagte. Lidt efter kom signalet tilbage.

"Det er Thomas, César," sagde han, og den store hund forstod ham og forholdt sig atter rolig.

Snart efter trådte Thomas ind i stuen. Der lyste et underligt spil i hans øjne, som Jean ikke kunne undgå at lægge mærke til.

"Så lykkedes det endelig, Jean," sagde Thomas glad og stolt.

"Hvad lykkedes dig?" spurgte Jean lidt forundret.

"Det er ikke alene lykkedes mig; men det gælder også dig, Jean."

"Hvis jeg havde anlæg for at blive nysgerrig, så var der vel her god grund dertil," svarede Jean smilende, "nu har du været borte i tre dage, og ingen ved noget om, hvad du har bedrevet. Skal vi til at have hemmeligheder for hinanden, Thomas?"

"Nej, nej," svarede Thomas hurtigt og halede tegnebogen frem.

"Værs'go – det tilkommer dig at se, hvad der er i den. Jeg har ikke undersøgt den, men forhåbentlig er det rigelig bod."

Jean begyndte at ane sagens sammenhæng.

"Bod, siger du, Thomas, hvad har du gjort?"

"Ih dog, Jean – naturligvis det, som vi talte om forleden dag, at de fremmede skulle betale bod for Pascals død. Du var optaget af jagten, og så mente jeg, det var bedst, jeg besørgede det alene, og som sagt – værs'go!"

Jean tog ganske mekanisk imod tegnebogen, men beholdt den i hånden uden at åbne den.

"Men se dog efter, hvad der er i den," sagde Thomas.

Jean svarede ikke, men satte sig hen ved ildstedet.

"Det er måske forkert gjort af mig," fortsatte Thomas lidt fortrædelig.

"Ja, jeg tror det, Thomas," svarede Jean; "men også jeg har fejlet. Det var jo kun sådan en tanke, jeg fik; men det var måske slet ikke min mening at føre den ud i livet."

"Så kalder du mig måske også tyv og røver?" spurgte Thomas temmelig heftigt.

"Hvem har kaldt dig tyv og røver?"

"Det gjorde den fremmede," og Thomas fortalte om sit møde med det fremmede par, om sin maskering, og hvad han havde svaret på den fremmedes fornærmelige påstand.

Jean sad med albuen støttet på sit knæ og holdt hånden for sit skæg. Pludselig gav Thomas sig til at stirre stift på ham, og han kunne ikke tilbageholde et forbavset udråb.

"Hvad nu, Thomas?" spurgte Jean og så op.

"Åh, det var ikke noget," lød svaret tøvende. Men det var ikke sandt. Nu da Jean sad med hånden for sit skæg, var det for

Thomas, som han igen så den fremmede for sig. Det var jo den samme høje pande, samme fintformede næse, og de næsten blå øjne var jo også akkurat de samme. Var det tegnet på, at han havde handlet forkert?

"Jean, jeg har ikke handlet rigtigt," sagde han stille, "og er du ked af det, så finder jeg den fremmede igen og giver ham hans penge tilbage. Men jeg synes godt, vi kunne se, hvad tegnebogen indeholder. Måske er hans navn og adresse også deri."

Jean så op på sin kammerat. Der var ingen tvivl om, at den brave, men lidt enfoldige Thomas havde handlet således, fordi han fuldt og fast havde troet, at det havde været hans alvorlige mening, og det havde det måske også været dengang, han havde bragt sit forslag på bane. Men senere var det gået op for ham, at det alligevel ikke var den vej, de skulle slå ind på.

"Ja, lad os se, hvad den indeholder," svarede Jean og åbnede tegnebogen. Straks i det forreste rum faldt Jeans øje på guldmedaljonen. Det gav et ryk i ham, og han sad længe og stirrede blot ned i tegnebogen. Den lille guldmedaljon var jo akkurat af samme slags som den, han selv bar om halsen.

Thomas fulgte ham skarpt med øjnene og forstod slet ikke det besynderlige udtryk, der pludselig var kommet over Jeans ansigt.

"Hvad er der – er der?" stammede han, og lyden af hans stemme vækkede Jean.

"Åh, Thomas, hent os et par brændeknuder – de ligger ved hushjørnet, ja – det ved du jo," sagde Jean, idet han søgte at gøre sin stemme så rolig og så ligegyldig som muligt.

Thomas så endnu en gang temmelig forundret på sin kammerat, men gik så ud for at hente brændeknuderne.

Jean tog medaljonen frem og åbnede den. Medaljonen hoppede et øjeblik i hans hånd, som om den havde været brændende varm, men himmel, hvad var dog også det? Det samme, det selvsamme fotografi, som også han havde i sin medaljon – billedet af den vidunderlig smukke kvinde, hvis ansigt lyste af fromhed og renhed, den smukke pande, de lykkestrålende øjne og det blide smil om munden.

Jean fo'r med hånden henover sine øjne, lukkede dem og åbnede dem igen. Kunne han tro sine egne øjne – jo, der var ingen tvivl mulig – billedet var det samme. Men hvordan i alverden kunne det gå til, at en fremmed bar samme medaljon som han? Så havde Pascal vel alligevel haft ret i sin tro på, at billedet var Jeans moder, nej – det kunne alligevel ikke være andre end Madonna. Men én ting var Jean klar over i dette øjeblik, og det var, at den fremmede skulle have sin ejendom tilbage igen – han skulle findes, hvor han så end var kommet fra. –

Så trådte Thomas igen ind i stuen med brændeknuderne. Han fandt Jean endnu stirrende på medaljonen.

"Hvad var der så i tegnebogen?" spurgte han. Jean fo'r sammen ved lyden af hans stemme og så hurtigt op. Så var han atter sig selv.

"Jeg har ikke set efter endnu," svarede han roligt, "men, Thomas, vi har alligevel gjort noget, vi ikke skulle have gjort. Det første, jeg fandt i den fremmedes tegnebog, var en medaljon med billedet af Guds moder –"

Thomas slog uvilkårligt kors for sig.

"- og forstår du, ganske det samme billede i den samme medaljon, som du ved, jeg har. Tror du ikke, det er tegn på, at vi skal give den fremmede hans ejendom tilbage og ikke oftere prøve den håndtering?"

"Jo, jo," svarede Thomas hurtigt, "det var forfærdeligt forkert gjort af mig."

"Af mig også, Thomas – husk det."

"Nej, Jean – det var jo mig, der gjorde det. Men se alligevel efter, om du ikke kan finde hans navn og adresse."

Jean var nu fuldkommen rolig og bladede tegnebogen igennem. Den indeholdt flere tusind francs, og der lå et par visitkort.

BARON GUY DE MONTETY
dommer
Villa Rose, Nice

"Jo, Thomas – her er hans adresse; han er baron og dommer i Nice."

"Så må du sende ham det hele tilbage igen, og Jean – du kan jo skrive."

Jean måtte smile – jo, det kunne han og det endda på flere sprog.

"Jeg er ikke rolig, før han har tegnebogen igen, og skriv så, at jeg fortryder det."

"Ja, Thomas – det skal jeg nok," svarede Jean.

Jean gemte tegnebogen, satte atter albuen på sit knæ og dækkede med hånden for sit skæg. Thomas lagde nogle brændeknuder på ilden og satte sig lige over for Jean. Stakkels Thomas, han var helt rystet i sit inderste, og nu faldt atter hans

blik på Jean. Jo – han lignede ham, det var akkurat, som han så den fremmede igen – åh, havde han dog aldrig gjort det. Han kunne ikke få øjnene fra Jean – hver gang, han så til den anden side, var det, ligesom en ukendt magt absolut ville dreje hans hoved, så han måtte og skulle se på Jean, der så levende lignede den fremmede.

"Jean," sagde Thomas til sidst med et dybt suk.

"Hvad nu, gamle ven?"

"Du sagde før, om vi skulle begynde at have hemmeligheder for hinanden."

"Men det var jo kun min spøg."

"Jamen, jeg har slet ikke sagt dig, hvad der straks slog mig, da du før sad sådan med hånden for skægget. Så er det fuldstændigt, som jeg atter så den fremmede for mig – du har samme næse og akkurat samme øjne."

"Ser du syner, Thomas?" spurgte Jean og betragtede nøje sin ophidsede kammerat.

"Nej, Jean – det passer fuldstændigt alt, hvad jeg siger. Han havde intet skæg, den fremmede, og når du holder hånden over dit skæg, så er det akkurat, som om jeg ser ham igen."

Jean faldt i dybe tanker. Atter måtte han tænke på, hvor underligt det var, at den fremmede bar samme medaljon som han og med det selvsamme billede. Og nu kom Thomas med sine ord om ligheden med den udplyndrede. Det hele var jo slet ikke til at forstå.

Havde Pascal alligevel ret – var det hans moder? Men hvorledes kunne det så gå til, at han var vokset op som "kommunens barn" i Galeria og Filippi Piaggis plejesøn i den lille kro ved broen over Fangofloden?

Han huskede nok, at Pascal for nu over tyve år siden havde forklaret ham, at sådan var Madonna aldrig afbildet med smykker og perlediadem i håret. Men var det hans moder, så var den fremmede vel hans broder – den fremmede, baron de Montety, dommeren fra Nice. Nej, det var for utænkeligt.

"Jean, er du vred på mig," brød Thomas endelig den langvarige tavshed, under hvilken han uafbrudt havde iagttaget Jean og undret sig over de skiftende ansigtsudtryk og panden, der så ofte faldt i rynker.

"Hvad sagde du?" spurgte Jean endnu åndsfraværende.

"Jeg spurgte, om du var vred på mig?"

"Vred på dig? Thomas, hvor falder du dog på den tanke? Nej, gamle ven; men lad os nu komme til ro. Jeg nægter ikke, at jeg er træt."

Megen søvn fik Jean dog ikke den nat. Hans tanker drejede sig stadigvæk om alt det mystiske og hemmelighedsfulde, der knyttede sig til hans medaljon – ja, for resten til hele hans liv.

Da morgenstunden kom, var han klar over, at nu ville han undersøge det til bunds, og der var ingen anden vej at gå end selv at tage til Nice og der anstille sine undersøgelser. Der var naturligvis stor risiko forbundet med det; men nu ville han have klarhed.

"Du kommer til at tage dig af César i nogle dage," henvendte han om morgenen til Thomas.

"Hvor vil du da hen, Jean?" spurgte Thomas.

Jean betænkte sig et øjeblik; men han kunne ikke være andet bekendt end at fortælle sin ganske vist noget enfoldige, men fuldt ud trofaste og ærlige kammerat, hvad han ville.

"Jeg rejser til Nice," svarede Jean.

Aldrig før havde Thomas' ansigt udtrykt så stor forundring – ja, næsten skræk.

"Hvad siger du dog," stønnede han.

"Det er mit alvor, Thomas. Jeg skal nok senere fortælle dig om mine oplevelser. Nu i øjeblikket kan jeg kun sige dig, at jeg rejser til Nice for at give dommeren hans tegnebog tilbage."

"Jean, det går aldrig godt, det går aldrig godt."

"Vi får se, Thomas. Det er i hvert fald min aldeles bestemte vilje, og så kender du mig jo – ikke sandt, gamle ven – lige fra drengeårene."

Jo, Thomas Dragacci kendte ham og vidste, at der ikke var noget at stille op.

Tredje kapitel

En uges tid senere steg Jean i land i Nices lille hyggelige havn.

Hvem ville genkende den korsikanske bandit – Jean Piaggi, den fredløse makiboer – i den nuværende forklædning? Den grove, grønne fløjlsdragt havde han ombyttet med et nobelt blåt jakkesæt, hans store sorte hat var erstattet af en fin panamahat, og i stedet for den slidte lædertaske, som han ellers altid bar over skulderen, havde han nu i hånden en splinterny kuffert. Skægget havde han taget af, og ingen, der så den ranke, stolte skikkelse med den fuldstændig sikre optræden, de afmålte bevægelser og det fine raceansigt, ville falde på den tanke, at de her havde en mand for sig, der havde tilbragt sin barndom under de usleste og fattigste forhold, og som nu i over to årtier – siden sit trettende år – havde levet omstrejferlivet i skov og krat.

Han tog vejen langs stranden ad den berømte "Promenade des Anglais" med alle pragthotellerne og de elegante restauranter.

Mens han endnu gik på strandvejen, hilste en herre ham yderst kammeratligt, krydsede den brede spadseresti, som om han ville tale med ham; men derefter mumlede han lidt konfus en undskyldning og fortsatte. På hjørnet af en af boulevarderne gjorde en politibetjent stram honnør for ham. Jean gengældte køligt hans hilsen. Begge disse tilfælde fik hans tanker til at beskæftige sig med Thomas' påstand om ligheden med den fremmede – dommeren fra Nice. Havde Thomas ret? Var ligheden virkelig så stor, nu han havde taget sit skæg af, at de forvekslede ham med hans dobbeltgænger?

Jean trængte til at være ene – hans hjerne var allerede træt af bylivets larm. På hotellet indskrev han sig under et opdigtet navn, og den tjenstvillige portier gav ham beredvilligt oplysning om, hvor Villa Rose var at finde.

Efter at have hvilet en times tid havde Jean ikke længere ro på sig – han måtte af sted til baron de Montetys bolig.

Denne lå et godt stykke uden for selve byen og kunne bedre fortjene benævnelsen slot end villa. Bag ved et mægtigt jerngitter med slyngroser lå en vidunderlig have, og fornemt tilbagetrukket fra selve vejen lyste det lille, snehvide slot i det stærke sollys. Til venstre for den kunstfærdigt forarbejdede jerngitterport med forgyldte spidser lå et mindre hus – det var åbenbart portnerboligen.

Jean lagde med tilfredshed mærke til, at alle slottets skodder var tæt tillukkede. Det så fuldstændig ubeboet ud, og dets ejer var vel endnu på rejse – måske stadig på Korsika.

To gange gik Jean forbi; men det bragte ham jo ikke noget resultat. Han måtte optræde mere direkte. Så tog han sig sammen og ringede på den store klokke, der hang ved porten. En ældre, trivelig kone åbnede lemmen til venstre for indgangen til det lille hus.

"Ih jøsses dog," hørte Jean hende sige, og et øjeblik efter trådte hun ud gennem døren. Her blev hun stående et øjeblik, og Jean lagde mærke til hendes forbavsede udtryk. Så endelig gik hun hen til porten og fik den lukket op.

"Næh dog," sagde hun, "hvor blev jeg straks forbavset. Jeg troede jo bestemt, at det var baronen selv, der var kommet hjem. Men nu ser jeg – ja, herren må undskylde, men –"

Jean var straks klar over, at også hun til at begynde med havde troet, at han var selve baron de Montety. Der var altså ingen tvivl længere; Thomas havde ret – han lignede umiskendeligt dommeren. Og lynsnart fødtes tanken i hans hjerne, at han måtte benytte sig af denne mærkelige omstændighed.

"Min gode kone," sagde han roligt og værdigt, "der er ikke noget at undskylde. Jeg er baron de Montetys fætter, og jeg ville gerne under min gennemrejse her hilse på ham."

Jean var nu efter portnerkonens ord sikker på, at dommeren ikke var hjemme.

"Men baronen er bortrejst," svarede portnerkonen, "han kom hjem for fire dage siden fra Korsika; men samme aften rejste baronen og baronessen videre til Spanien."

"Og hvornår kommer han hjem igen?"

"Vi venter baronen om en uges tid."

"Det var da kedeligt; for jeg må fortsætte til Paris. Jeg er som sagt hans fætter – nå, ja, De kender måske familieforholdene," sagde Jean prøvende.

"Nej, herren må undskylde; men baronen har aldrig talt om sin fætter."

"Nå ikke – nej, det kan være rimelig nok; for jeg har ikke været i Europa, siden jeg var en femårs dreng."

"Ih jøsse dog – er herren så langvejs fra," og portnerkonen så beundrende op på Jean.

"Ja, jeg bor i Brasilien," løj Jean videre.

Jean fik pludselig stor lyst til at se slottet indvendigt. Dér kunne han måske se eller finde noget, der kunne hjælpe ham til

klarhed. Han tog dommerens tegnebog, der var anbragt i en omhyggeligt forseglet konvolut, frem.

"Jeg har brevskaber til min fætter, og jeg kommer vel nok tilbage igen; men jeg ville ellers gerne denne gang se, hvordan min fætter har indrettet sig. Så kunne jeg lægge konvolutten på hans skrivebord."

Jeans hele optræden havde gjort det allerbedste indtryk på portnerkonen, og hvad var vel mere rimeligt, end at hun viste baronens fætter slottets indre.

"Ja, De følger jo med – ikke sandt?" fortsatte Jean og smilede venligt.

"Der er fint deroppe," svarede portnerkonen, der var stolt af sit herskabs bolig som en kustode af sit museums kostbarheder, "nu skal jeg hente nøglerne og med fornøjelse vise herren rundt."

Alt gik jo foreløbig godt, og Jean afventede roligt hendes tilbagekomst.

"Har De været længe i min fætters tjeneste?" spurgte han, mens de gik op gennem den pragtfulde have.

"Ork ja – snart i 35 år. Det var i baronens salig fars tid, da han som nygift rykkede herind – ork ja, ork ja – meget har man set og oplevet."

Ja, det var jo netop disse oplevelser, som Jean gerne ville høre lidt nærmere om; men han var noget i vildrede med, hvorledes han skulle få dem at vide. Der var ingen tvivl om, at portnerkonen som alle ældre kvinder af hendes slags hellere end gerne ville fortælle; men han måtte være behændig og ikke plumpe ud med spørgsmål, som ingen steder hørte hjemme.

"Ja, der er jo både glædelige og sørgelige dage," henkastede han.

"Ork ja, herren har ret, og det gælder både dem, der er højt på strå og også os andre."

De kom ind i den pragtfulde forhal, der var prydet med jagttrofæer og gamle malerier af baronens forfædre.

"Vi må vel hellere først se baronens arbejdsværelse – det er døren her til venstre," og portnerkonen lukkede op.

Næppe var Jean trådt over dørtærsklen, før han standsede med et ryk, og farven veg fra hans friske, vejrbidte og solbrune kinder. Dér foran ham hang et legemsstort maleri – et mesterværk at se på, og det forestillede den samme vidunderligt smukke kvinde, af hvem han bar et miniaturefotografi i sin medaljon. Det forekom ham, som om hun stod dér lyslevende. Fromhed og renhed strømmede betagende én i møde, de strålende øjne syntes at rumme al verdens lykke og det blide smil om munden al livets fred.

"Hvor – var – hun smuk," stammede Jean og trak vejret med et dybt suk.

"Ork, herre, ja – men så ulykkelig – fra den dag, ja, fra den dag," og portnerkonen fik et lommetørklæde hentet frem.

"Fortæl mig lidt om hende," fortsatte Jean stille og alvorlig. Han var dybt, dybt betaget og måtte støtte sig til en højrygget stol.

"Men herren kender jo –."

Jean tog sig sammen og gled atter ind i sin rolle.

"Ja, men husk," afbrød han hende, "jeg var kun fem år, da jeg forlod Europa, og De – ikke sandt, De vil bedre kunne gøre det end familien."

"Ork, herren må tro, det er også tungt for mig," og portnerkonen tørrede en tåre bort; "men aldrig i mit livs dage vil jeg glemme det. Det var kun godt og vel et halvt års tid efter, at baronessen havde født sine tvillingedrenge – Guy, herrens fætter, og René – ja, der var ikke i hele Nice et par så prægtige drenge. Åh, se på maleriet, herre – det blev malet dengang, og hvor var baronen glad og stolt og så lykkelig, så lykkelig.

Og så en dag, ja, herren må tro mig, jeg kan næsten ikke fortælle det; men jeg ser det jo så lyslevende for mig; barnepigen, der kommer hjem med vildtflagrende hår, og som hun skreg, og efter hende to politibetjente med tvillingevognen. René var der ikke; men i stedet for lå et andet barn – et dødt barn."

Portnerkonen græd højt, og Jean måtte trods al sin hårdhed og selvbeherskelse, som livet havde lært ham, bide sine læber til blods for at beherske sin bevægelse.

"René blev aldrig fundet. Der blev gjort alt, hvad der kunne gøres. Barnepigen kunne intet forklare – hun fik aldrig mere sin forstand igen, den stakkel. Men omsider blev der fundet en mand, der kunne fortælle, at han havde set en kone komme grædende ud fra et hus, hvor der boede en læge, og han havde også set hende ved barnevognen, der stod alene uden for en forretning. Men lægen kunne kun forklare, at der var kommet en stakkels kone op til ham med et barn, som var dødt. Han havde ikke rigtigt kunnet forstå hende, fordi hun talte italiensk, og han havde henvist hende til politiet.

Alt blev der gjort – de dygtigste opdagere og hele politiet arbejdede; men de fandt ham aldrig. Og han havde en medaljon om halsen."

"En medaljon," gentog Jean.

"Ja, det havde de begge med et fotografi af deres moder – det samme som maleriet dér. Herren må tro, at fra den dag af forlod lykken huset her. Baronessen kom sig aldrig – hun ligesom svandt hen dag for dag, og to år efter døde hun. Hun ligger begravet på kirkegården her, og det er det kønneste gravmæle i hele Nice. Så flyttede baronen bort i mange år og døde langt borte herfra, og vi var alene, min mand og jeg indtil for ti år siden, da herrens fætter flyttede hertil med den nådige frue."

Jean havde sat sig ned. Det var, som om benene ikke mere ville bære ham.

Så var det altså sandt, så var det altså sandt. Billedet i hans medaljon var af hans mor – hans ulykkelige mor.

Portnerkonen fortalte videre om sit nuværende herskab; men de ord opfattede Jean slet ikke. Med øjnene stadig hæftede på maleriet svandt omverdenen i nogle øjeblikke bort for ham, og kun én tanke evnede hans hjerne at beskæftige sig med – så var det alligevel sandt – dér foran ham hang maleriet af hans mor.

Omsider fik portnerkonen talt ud.

"Vil herren så ikke se det andet," sluttede hun. Hendes stemme var atter blevet hård og dagligdags.

Jean vågnede op.

"Jo, lad os så se det andet," svarede han tonløst. Han lagde konvolutten på skrivebordet og fulgte efter portnerkonen. Værelse efter værelse kom de igennem; men de efterlod intet indtryk på Jean, trods portnerkonens ihærdige bestræbelser. Hun lod ham føle finheden af det kostbare sengelinned, og han gjorde det mekanisk, hun snakkede op om alle de vidunderlige

selskabskjoler, baronessen havde; men Jean svarede kun med intetsigende enstavelsesord på hendes spørgsmål og forklaringer.

Først da de atter stod ved den store gitterport, vågnede Jean op. Han takkede portnerkonen og lod en pengeseddel glide ned i hendes hånd. Så fortsatte han sin vej ind mod byen.

Portnerkonen så længe efter ham.

"Han blev så underlig til sidst," mumlede hun, "men en nobel herre var han," hun så ned på pengesedlen, der lå sammenkrøllet i hendes hånd.

Jean søgte atter til sit hotelværelse. Han måtte have fred og ro til at samle sine forvirrede tanker. Han – "kommunens barn" i Galeria, Filippi Piaggis mishandlede plejesøn og nu banditten, den fredløse makiboer, han var altså i virkeligheden baron René de Montety. Men hvad nyttede det alt sammen nu – det var for sent. Intet hjalp mere – det var for sent, uigenkaldeligt for sent.

Ud på eftermiddagen tog han hen til kirkegården. Han fandt med lethed sin moders kostbare og pragtfulde gravmæle og knælede ned ved hendes grav. Tårer havde han ikke kendt mange af i sit liv, ja – egentlig kun, da hans plejefader Pascal de la Toricella døde; men her var det ham umuligt at trænge dem tilbage.

"Mor, ser du fra Himlen din søn, så ved jeg, du vil tilgive ham. Og kunne du ikke følge hans liv, så fik dit billede lov dertil. Du var i mine drengeår Guds moder for mig – mit eneste eje og min kærlighed, og nu har du talt til mig igen."

I gravstedets hjørne stod et enligt, hvidt, lille marmorkors. Det bar ingen inskription.

"Det blev måske rejst til minde om mig," tænkte Jean, "ja, her står du måske ved din egen grav. Lad det da blive således – at vende tilbage er for sent, for sent."

Næste dag rejste Jean med damperen tilbage til Ajaccio. Da Korsikas bjerge dukkede op af det dybblå hav, åndede han ligesom friere. Hans tanker faldt til ro, og de ophidsede nerver fandt hvile.

Beslutningen var taget. Den lille, bjergrige ø havde taget ham som barn – ganske vist havde livets hårdhed og skæbnens omskiftelser ført til, at han var blevet en af øens vanartede sønner; men alligevel – dér var alle hans minder, gode som onde – dér var hans venner, og dér ventede ham hans manddoms gerning og opgaver. Den susende libeccio eller den milde mistral skulle også dér engang synge deres sange over hans grav.

Det var halvmørkt, da han steg i land; men midt i trængslen dukkede pludselig to gendarmer op.

"Deres forklædning nytter Dem ikke, Jean Piaggi," sagde den ene hoverende, og før Jean kunne foretage en eneste bevægelse, klappede håndjernene sammen med et højt knæk.

Fjerde kapitel

Jean Piaggis tilfangetagelse vakte overalt på hele øen den allerstørste bevægelse, og trods de dårlige kommunikationsmidler bredte efterretningen herom sig hurtigt som måske aldrig før selv til fjerntliggende og øde steder. Myndighederne gned sig tilfreds i hænderne, gendarmerikorpset jublede, og telegrafen tikkede det glade budskab fra kaserne til kaserne. Selv om det ikke i de mange, mange år var lykkedes dem at få fat på gamle Bonelli eller Pascal de la Toricella, så føltes det, som om Jean Piaggis tilfangetagelse bredte et mildnende skær over disse for gendarmerne så lidet smigrende omstændigheder. Han havde dog været både Bonellis og Pascals ledsager og kammerat, og alle og enhver vidste, at han var godt på vej til at blive "banditternes konge". Jo vist var det et herligt bytte, man her havde gjort. De to gendarmer fra Ajaccio fik officiel anerkendelse, og få dage efter blev de forflyttet til fastlandet. Hidtil havde de absolut ikke ytret ønske herom; men nu var de selv klar over, at deres liv her på Korsika ikke var en sur sild værd. Officielt var det naturligvis som en anerkendelse; men sandheden tro havde deres bortrejse fra øen nærmest karakteren af en flugt.

I Bocognano sad den lille, forældreløse Joseph – han, der udelukkende skyldte Pascal og Jean sine nuværende gode kår – intetanende i skolen, da læreren – en mand, der nylig var kommet fra fastlandet, og som endnu ikke forstod korsikanernes særegne karakter og livsopfattelse – hoverende fortalte sine elever, at nu var det endelig lykkedes gendarmerne

at fange den berygtede bandit – Jean Piaggi, og han benyttede lejligheden til at indprente drengene, hvor nødvendigt det var for samfundet, at der overalt herskede ro og orden. Havde han været en større menneskekender og skarpere iagttager, ville han ikke have kunnet undgå at bemærke, i hvor dårlig jord hans pædagogiske belæring faldt. Og navnlig ville han i så fald have fæstet sin opmærksomhed på en lille knægt på en af de bageste rækker. Det var Joseph. Hans mørke øjne skød lyn; man kunne høre, hvorledes tænderne skurede imod hinanden, og han klemte sine hænder så fast om pultens kant, at knoerne lyste hvidt igennem den spændte hud. Fra denne stund ændrede han fuldstændig sin opfattelse af læreren. Hidtil havde han været hans opmærksomme og flittige elev og respekteret ham som en kundskabsrig mand, der vidste så meget, og som havde set så meget; men fra nu af var han klar over, at han var hans fjende. Og lille Joseph var kun 11 år; men han var korsikaner.

Det var ham uudholdeligt at blive siddende i den lumre, snavsede skolestue, hvor det omtrent var ham umuligt at samle sine tanker på grund af alt det spektakel, der herskede omkring ham. Der var tre rækker pulte – til venstre sad de små, som en ældre elev højrøstet hersede med at lære bogstaverne, til højre var de ældre beskæftiget med skrivning, og den midterste række med de 8-11-årige havde læsning med læreren. Ja, det var næsten umuligt for Joseph at samle sine tanker; for al undervisning foregik på fransk; men han tænkte på korsikansk, som er en italiensk dialekt.

Fluerne summede i hundredvis, og oven over skolestuen i lærerens private bolig vrælede hans spæde barn mere skingrende og hjerteskærende end en gris på slagtebænken.

Men udenfor skinnede solen herligt varmt – udenfor lå den vidunderlige kastanjeskov, hvor han så ofte havde mødt sin bedste ven, hr. Jean, og ham havde gendarmen nu taget, og nu sad han lukket inde i et fængsel, og måske ville de skyde ham, og han skulle aldrig se ham mere. Var det underligt, at Josephs hårdt arbejdende hjerne i øjeblikket var et kaos af forvirrede tanker; var det underligt, at hans hænder knyttedes, når han af og til skottede hen til læreren – han, der holdt med gendarmerne, som havde spærret hr. Jean inde?

Frikvarteret kom, og da næste time begyndte, stod Josephs plads tom.

– – Thomas Dragacci opholdt sig endnu i Niolodistriktet, da han af en tilfældig forbipasserende, fragtmanden, som han kom i snak med på landevejen, fik meddelelse om, hvorledes Jean Piaggi var blevet taget af gendarmerne i det øjeblik, da han var steget i land i Ajaccio. Naturligvis virkede fragtmandens ord næsten bedøvende på den gode Thomas.

"Jeg sagde jo nok, det gik aldrig godt – aldrig godt," stammede han.

Fragtmanden så mønstrende på Thomas. Han kendte ham ikke, så hans ord var ham uforståelige.

"Hvad sagde du?" spurgte han.

Thomas var klar over, at han nær kunne have sagt for meget – han kendte jo heller ikke manden.

"Ingenting," svarede han hårdt.

"Jeg forstår bare ikke," fortsatte fragtmanden, "hvad han kan have haft at gøre derovre, siden han kommer med damperen. Gør du?"

Men denne gang svarede Thomas slet ikke. Han drejede skarpt af til højre og forsvandt op i skoven, fulgt af César.

Fragtmanden skottede efter ham.

"Der kunne du vist nemt have brændt fingrene," tænkte han; "for han kendte vist mere til Jean Piaggi end vi andre. Men, Madonna være lovet, jeg sagde jo ikke et ondt ord om ham."

Først efter en lille times planløs omflakken satte Thomas sig på en træstub og tog Césars store, lodne hoved mellem sine hænder. Hans tanker var nu faldet lidt til ro.

"César – de har taget ham – din herre og min bedste kammerat. Men de skal komme til at slippe ham igen, hører du. Der er bøsser nok her i Niolo, César, og du kan stole på, at der ikke er én, som vil spare sit krudt, når det gælder din herre. Men også du må være en god og klog hund, César; for nu bliver du også nødt til at undvære mig i nogle dage. Jeg må rejse til Bastia for at se, hvad der kan gøres. Læg dig nu ned, César; jeg må tænke mig forbistret godt om."

César adlød, og Thomas sad i timevis med hovedet hvilende i sine store, grove hænder, mens hans hjerne arbejdede.

Det var uvant arbejde for den brave Thomas, og han nåede også kun til det resultat, at han ville opsøge hver eneste af Jeans trofaste venner mellem Niolohyrderne og så ganske simpelt hen storme fængslet i Bastia, hvor Jean i øjeblikket sad indelukket. Selv kendte han ikke Bastia, og han vidste heller ikke, hvor fængslet lå, eller hvordan det var indrettet, så han måtte have en til at hjælpe sig med at få dette opklaret, før han kunne skride til handling. Hans tanker faldt på den dreng, der i sin tid havde hjulpet dem, dengang den sårede Pascal skulle bringes bort fra det lille hus ved Vergiopasset. Måske kunne han få fat

på ham igen. Han var jo fra Evisa, og havde han ikke sagt, at hans onkel var Numa Costa. Thomas rejste sig pludselig med et sæt. Numa Costa – han var manden, der måske kunne ordne alle sagerne. Han var en klog mand, en rig mand, en god ven af Jean og ikke bange af sig – det havde han vist før. Numa Costa var manden, og ham måtte han tale med så hurtigt som muligt.

Da aftenen kom, bankede Thomas på Numa Costas dør.

"Jeg kan tænke mig, hvorfor du kommer, Thomas Dragacci," hilste Numa Costa ham, "og jeg har også ventet dig. Men vent kun et øjeblik."

Numa Costas to døtre blev sat på post for at kunne advare, hvis der skulle vise sig noget mistænkeligt.

"Du ved det altså," sagde Thomas, da Numa Costa igen trådte ind i stuen.

"Ja, jeg ved det, og det er en forbandet historie for Jean Piaggi."

"Men vil du ikke hjælpe mig, Numa Costa?"

"Vi får se, hvad der kan gøres, Thomas Dragacci – noget må der i hvert fald gøres. Har du tænkt dig noget?"

"Jean har kun venner her i Niolo," svarede Thomas, "og her er bøsser nok. Jeg mente, jeg ville til Bastia for at se, hvor fængslet ligger; men jeg kan jo ikke godt selv vise mig der, og så var det, jeg ville opsøge dig, om din nevø – du husker, han bragte dig i sin tid bud om vognen – om han måske kunne følge med mig."

"Og hvad ville du så?"

"Så kunne vi vel tvinge dem til at give Jean fri," lød Thomas' oprigtigt mente svar.

Numa Costa rystede på hovedet.

"Nej, Thomas Dragacci – det er ikke vejen. Du kender ikke fængslet i Bastia, siger du; men det gør jeg. Det kan være godt nok med bøsserne fra Niolo, og det kan også godt være, vi får brug for dem; men her må fares med list og lempe. Du ved måske ikke, at Bastiafængslet ligger inden for citadellets bastioner og tæt op til en kaserne med flere hundrede soldater."

Thomas så meget nedslået ud ved at høre disse ord.

"Det var måske ikke nogen helt dårlig idé, du har fattet med hensyn til Marc – min nevø. Han er en klog dreng, langt forud for sin alder, og Jean Piaggi har ingen større beundrer end ham; men jeg tror, det bliver bedst, om jeg tager til Bastia i stedet for dig, og så kan Marc følge med mig. Jeg har en slags fætter dér i byen, og ham har jeg vel lov til at besøge – det kan ikke falde nogen for brystet. Jeg kan jo lave nogle forretninger samtidig. Men lad os få fat på knægten og høre, hvad han siger til det."

Der gik bud efter Marc.

"Ser du, Thomas Dragacci," fortsatte Numa Costa, "du får jo også dit at gøre. Du må til Niolofolkene og få dem til at ordne sig således, at de kan få andre til at passe fårene, hvis der en skønne dag bliver sendt bud efter dem. Jeg kan i øjeblikket ikke tænke mig andet, end det må blive få mands værk, dette her. Til en fængselscelle hører der en nøgle, det ved du nok, og det er den, vi skal have fat på. Om det så kan ske nogenlunde med det gode eller med det onde, det får stå hen endnu; for til den nøgle, jeg snakkede om, hører der jo også en fangevogter."

Thomas begyndte at forstå, at hans egen plan med simpelt hen at storme fængslet var uigennemførlig, og fuld af beundring hørte han på Numa Costas ord.

"Du mener, Numa Costa, at vi må have fat på fangevogteren?"

"Ja, ellers får vi vel ikke nøglerne. Men hør nu videre. Det, som jeg kan gøre, er foreløbig at få opklaret, hvor Jean Piaggis celle er, og hvor nøglerne er og sådan lidt om, hvordan de bærer sig ad til daglig. Det er det, jeg kan gøre i Bastia, bedre end I andre."

"Og når du så ved, hvor nøglerne er, så kommer jeg, Numa Costa. Det er det, jeg kan gøre bedre end I andre; for mig er de i forvejen ude efter."

I dette øjeblik trådte Marc ind. Hans spørgende blik søgte fra onklen til Thomas Dragacci.

"Sæt dig ned, Marc – og hør så godt efter," og Numa Costa begyndte at forklare drengen, hvorfor de havde hentet ham. Aldrig før har vel et par drengeøjne lyst klarere og mere strålende end Mares, da han hørte om det hverv, der var tiltænkt ham, og hans onkel fik end ikke tid til at spørge ham, om han var klar til opgaven, før Marc betaget spurgte:

"Og hvornår skal vi af sted?"

"Der er langt til Bastia," svarede hans onkel, "det vil tage to dage med vognen, så vi må af sted i morgen tidlig, når jeg nu først får talt rigtigt ud med Thomas Dragacci dér."

Marc blev siddende endnu nogen tid og hørte på de to mænds samtale.

"Det bliver vel nødvendigt," sagde Numa Costa i samtalens løb, "at vi har et eller andet tegn sådan indbyrdes; for det kan jo godt være, at vi bliver flere og flere om det hverv."

"Jean har et tegn," svarede Thomas, "hvis du ser én spile fingrene ud på venstre hånd og straks samle dem igen og føre hånden op til venstre øre, så er det en af vore venner."

"Nu hørte du det, Marc," sagde Numa Costa alvorligt, "og du er gammel nok til at forstå, at det tegn skal bruges med varsomhed. Jeg taler ikke om at røbe det; for det er du også gammel nok til at forstå, at så – – ja, jeg behøver vel ikke at sige dig, hvad der så ville ske."

"Nej, onkel," svarede Marc fast og bestemt.

"Og så af sted med dig og til sengs. Jeg kommer selv og snakker med din far. Andet skal du ikke sige, når du kommer hjem."

Først sent på natten forlod Thomas Dragacci Evisa og styrede sin skridt op mod Taitis bjergslugter.

Mens Jeans trofaste venner således begyndte at røre på sig for at nå det mål, de havde sat sig – atter at give Jean friheden tilbage, sad han selv lukket inde i en uhyggelig fængselscelle i Bastia.

Hvor findes vel de ord, der på rette måde kan beskrive de følelser og tanker, der sled og rev i Jeans indre. Men tænk på ørnen – symbolet på friheden, naturens mest kostbare gave. Fri og stolt bruger den sine kraftige vinger – sejler i majestætisk flugt gennem æteren og spejder fra de højeste tinder ud over Guds herlige, prægtige natur. Men så en dag fik den foden i en lumsk anbragt fælde, mennesket kommer, slår den med kæppe, til den ikke mere kan kæmpe til sit forsvar, stækker dens kraftige vinger og anbringer den i et snævert, ildelugtende bur. Stækket sidder den før så stolte fugl og misser med de nu så sløve øjne mod solen. Før kendte den jagtens glæde – nu slænger man af og til en portion dødt kød ind i dens bur. Evner

den at tænke på de gyldne frihedsdage, der svandt – forhåbentlig ikke.

Men Jean evnede endnu at tænke, og hver døgnets time var en ubeskrivelig lidelse for ham. Han, der før fri og ubunden havde strejfet om, var nu lukket inde mellem fire nøgne metre, og kun henved middagstid fandt en kort stund en solstråle vej ind til ham gennem jerngitteret i det lille vindue. Og til ham, der havde været jægeren som ingen anden her på øen, og som i fuldeste mål havde nydt jægerens glæde ved at nedlægge byttet – til ham bragte man nu tre gange om dagen mad, som man fodrer en gris i dens sti. Alene lyden af nøglerne, der raslende blev stukket ind i nøglehullet, var ved at berøve ham forstandens brug.

Men – han kunne jo fortælle dem alle sin hemmelighed, han kunne jo røbe, at han i virkeligheden var baron René de Montety, så blev vel behandlingen anderledes. Og når offentligheden fik hans livs historie at kende, så ville den måske kræve, at han blev sat i frihed til gengæld for al den uretfærdighed, livet havde mødt ham med. Og en jury ville sikkert frikende ham. Ja, der var timer, hvor Jean alvorligt overvejede dette; men han vandt atter magt over sig selv. Hans families navn og anseelse skulle ikke trækkes ned ved nu som medlem at kunne tælle banditten Jean Piaggi – han havde engang taget sin beslutning, og han ville ikke ændre den.

Myndighedernes glæde og tilfredshed over at have den berygtede bandit under sikker lås og lukke i Bastiafængslet forandredes snart til uro og nervøsitet. Man havde ikke regnet med, at Jean Piaggi havde så mange venner, som det nu i de

dage, der fulgte efter hans tilfangetagelse, i virkeligheden viste sig, at han havde. Fra de forskellige gendarmeri-brigader indløb der meldinger om en gærende og voksende uro blandt befolkningen. Trusselsbreve indløb fra alle kanter af øen. Der blev holdt hemmelige møder hos selve præfekten – dommeren fra Bastia, som daglig modtog trusselsbreve, blev tilkaldt; man forhandlede frem og tilbage, man afsendte bunker af telegrammer og fik bunker af svar tilbage.

Loven måtte ske fyldest, og loven krævede, at Jean Piaggi blev dømt i Bastia. Men det endelige resultat blev, at man anså det for bedst at tilkalde en dommer fra fastlandet.

Valget faldt på en mand, der var velkendt for sin interesse for Korsika, som gennem mange besøg kendte øen ud og ind, og som beherskede den korsikanske dialekt.

Det var dommeren fra Nice – baron Guy de Montety.

Femte kapitel

Citadellet i Bastia, som er opført i det fjortende århundrede, ligger højt over den øvrige del af byen og er bygget på en fremspringende klippepynt. Det har naturligvis spillet en stor rolle i øens så urolige og krigerske historie, og selv om det ikke har været udsat for så minderige belejringer som f. eks. Calvi, hvor Nelson mistede sit ene øje, så kan dets tolv meter tykke mure dog tale med om talrige overfald og vidunderligt modige bedrifter, om forræderi og grusomme drab og mord, og hvem kender vel nu tallet på alle de Korsikas sønner, der har vansmægtet i de mørke, fugtige fangeceller, hvem kan vel måle de lidelser, de har udstået, mens de her har været spærret inde som hjælpeløse ofre for deres undertrykkeres had og hævn?

Inden for citadellets fæstningsmure ligger en lille del af den gamle by omkring Sainte-Mariekirken med kapellet, som rummer det mirakuløse krucifiks, hvorom legenden beretter, at nogle fiskere fandt det i året 1428 drivende om på havet og oplyst af to fakler. De bragte det til Bastia og anbragte det i kirken Saint-Jean-Baptiste; men den følgende nat fandt andre fiskere det igen drivende om på havet, og denne gang bragte de det til den kirke, hvor det endnu er at finde. Det er en stor helligdom for Bastia-fiskerne, som endnu den dag i dag hvert år, når sæsonen begynder, lægger de første fisk ved krucifiksets fod.

Husene i denne bydel er gamle, skumle bygninger, der er opført i malerisk planløshed, og mellem husene løber – ja, gader kan man ikke kalde dem, knapt nok stræder eller gyder, der er så trange og snævre, at man med nød og næppe og stadig

udsat for dryp fra det nyvaskede linned, der hænger udspændt fra vindue til vindue, kan bane sig vej gennem det forvirrede mylder af snakkende og gestikulerende kvinder, legende, skrigende børn og æsler, hunde, katte og høns.

Klods op ad kirken og kun adskilt fra denne ved en snæver gyde – Hospitalsstræde – ligger fængslet, en høj, treetages bygning.

På den lille plads foran hovedindgangen til kirken var en søndag morgen henved en lille snes drenge forsamlet. De spillede "nærmest til væg" med kobbermønter op ad kirkens mur, indtil præsten viste sig i kirkedøren.

"Så drenge – kom så ind til messen," og efter en del protester og modsigelser lykkedes det ham omsider at samle skaren. Så faldt hans øje på en lille knægt, der i dette øjeblik viste sig på kirkepladsen. Til at begynde med troede han, at det var en efternøler, men nej – han kendte ham ikke, han var ikke et af hans sognebørn, og præsten trak sig tilbage.

Det var rigtigt nok – knægten hørte ikke hjemme her. Han var endog langvejs fra; for det var lille Joseph fra Bocognano, der endelig havde nået det mål, han havde sat sig – fængslet i Bastia, hvor de holdt hr. Jean spærret inde.

Mangt og meget havde han allerede gennemgået på sin lange vandring fra den stund, hvor han havde taget sin beslutning, tømt sin sparebøsse og begivet sig på vej til Bastia. Det var hans faste beslutning at ville se sin faderlige ven endnu en gang. Hvorledes det ville lykkes ham, vidste han endnu ikke; men han måtte i hvert fald være i nærheden af det sted, hvor hr. Jean var.

Undervejs havde hans fantasi boltret sig i dristig tankeflugt, hvorledes han skulle liste sig til at få fat i nøglerne til hr. Jeans

fængsel og en nat lukke ham ud; men nu, da han stod overfor den høje fængselsbygning og lod sit blik vandre fra det ene vindue til det andet med de tykke jernstænger for – nu, da han så, at endog indgangen til fængslet var lukket med en massiv jerngitterport – ja, da sank modet lidt i lille Josephs ellers så tapre bryst. Men han ville ikke give op – den dag måtte vel komme, da de førte fangen hen til det sted, hvor han skulle forhøres og dømmes, og den dag skulle hr. Jean se, at han var her.

Solen begyndte at bage stegende hedt, og Joseph var træt. Han satte sig ned med ryggen mod en forfalden stenmur, således at han kunne holde øje med fængselsporten. Lidt efter begyndte hans hoved at rokke til højre og venstre, så faldt det pludselig forover ned mod brystet; og Joseph var faldet i søvn.

Han vågnede først, da drengene kom stormende ud fra kirken og straks begyndte at genoptage det afbrudte spil. Men det interesserede ikke Joseph, han havde andet at tænke på end at spille "nærmest til væg" med sousstykker.

Lige over for fængslet lå et lille hus, og gennem de åbenstående vinduer duftede det så stærkt af stegt fisk og kød, at Joseph blev mere og mere sulten.

"Der bor måske fangevogteren," tænkte han, og hans interesse for huset var vakt. Hen ad ellevetiden kom en kone ud fra huset og kaldte: "Henry – Henry."

En dreng – vel et par år ældre end Joseph – trak sig tilbage fra spillet og gik hen imod huset. Lidt efter så Joseph ham komme ud med en bakke med brød og efter ham en mand. Så var Joseph klar over, at det rigtigt nok var fangevogteren, som boede dér, og at Henry var hans søn.

Allerede samme eftermiddag havde Joseph stiftet hans bekendtskab. Drenge i den alder går direkte til værks, og Joseph bar sig ikke anderledes ad.

"Vil du spille plat og krone?" tiltalte han ham ligefrem.

"Har du mønter?" lød svaret.

Joseph halede en del kobbermønter op af lommen. Ja, den fremmede dreng havde åbenbart skillinger nok, og Henry trak ham lidt afsides for at spille med ham i fred.

Alt imens gik samtalen.

"Du er ikke heroppe fra," sagde Henry.

"Nej – jeg er med min far her i byen; han arbejder i havnen."

"Min far er fangevogter," fortsatte Henry med selvfølelse, "han passer på alle fangerne. Kender du Jean Piaggi?"

"Nej" svarede Joseph. Hans stemme lød lidt hviskende.

"Puh – kender du ikke ham. Det er Korsikas farligste bandit, og han har skudt mange gendarmer; men nu har de fanget ham. Vil du se hans vindue?"

Joseph havde i øjeblikket intet højere ønske, og Henry var stolt af at kunne vise sin nye bekendt noget så interessant. I øvrigt fyldte han ham med så hårrejsende historier om Jeans bedrifter, at det nok kunne have gjort indtryk på så ung en tilhører, hvis ikke netop denne på forhånd vidste, at det var usandhed fra ende til anden. Trods det, at Joseph havde mest lyst til at fare i hårene på løgneren, hørte han dog roligt på ham; thi han forstod meget vel, at han i hvert fald ikke måtte røbe sig, og han forstod også, at fangevogterens søn måske senere kunne hjælpe ham til at få hr. Jean at se.

Senere på dagen stillede Joseph sin sult med noget gammelt brød, som han tiltuskede sig for en billig penge, og om natten

sov han under en stor pakkasse, der stod på et afsides sted. Tidligt næste morgen var han atter på sin post og kredsede rundt om fængslet. Joseph brugte både sine øjne og sin forstand. Han var fangevogteren så nær, at han kunne se, hvorledes han bar de to store nøgler til hovedporten i en tynd lænke om livet, og han lagde mærke til, at den mest blankslidte var til låsen foroven, og den anden var til låsen forneden, og at begge skulle drejes om to gange. Men manden havde kun disse to nøgler hos sig, så var vel alle nøglerne til cellerne anbragt inde i selve fængslet. Da klokken var syv, blev der bragt mad ovre fra fangevogterens bolig. Lidt efter viste Henry sig; men Joseph var klog nok til at undgå at møde ham. Senere på dagen kunne han træffe ham, når han kom fra skole. Han havde endnu nogle sous tilbage – ganske vist havde han tabt 6 sous i går; men til gengæld havde han også fået gode oplysninger.

Joseph trak sig lidt afsides; men dog ikke længere væk, end at han hele tiden kunne holde øje med fængselsporten. Som han nu stod her fordybet i sine tanker, der stadigvæk kredsede om muligheden af at kunne få hr. Jean at se, kom en dreng, der var nogenlunde jævnaldrende med ham selv, over imod ham.

Det var Marc.

Han var kommet til byen tidligt samme morgen og var straks sendt af sted herop til citadellet for at lære gaderne at kende.

"Er du heroppe fra?" var hans først indledende spørgsmål.

"Nej," svarede Joseph, "er du?"

"Nej."

Så gik samtalen i stå, og de kikkede mønstrende på hinanden.

Marc var ikke så lidt stolt af det hverv, som hans onkel havde betroet ham – at være med til at hjælpe hr. Jean ud af fængslet, ja, endogså det hemmelige tegn kendte han. Han brændte indvendig af iver efter at komme til at benytte det. Ganske vist var han fuldstændig klar over, at det var en stor hemmelighed, og han vidste egentlig også godt, at det ikke var meningen, han skulle gå rundt og give tegnet, men hvad – over for en dreng, der ikke var større end ham selv, kunne det vel aldrig skade, og – som sagt – bare det at kunne give det hemmelige tegn var uhyre interessant, selv om det ikke blev forstået.

Marc kikkede sig omkring – nej, de to var alene på pladsen. Så spilede han fingrene på sin venstre hånd ud, samlede dem straks igen og førte hånden op til øret. Det hele så ganske naturligt ud; men Josephs øjne blev med ét spillevende. Han målte Marc fra isse til hæl. Marc følte sig lidt underlig til mode ved således at blive mønstret, det var, ligesom han kunne vente, at drengen dér lige over for ham hvert øjeblik kunne flyve i hovedet på ham. Men inden han fik tid til at komme med en ligegyldig bemærkning og trække sig tilbage, så han, at Joseph spilede fingrene på venstre hånd ud – de blev atter samlet og hånden ført til øret.

Hvad var meningen? Det var jo det samme tegn. Men det var jo da fuldstændig umuligt, at også den anden dreng kendte det hemmelige tegn.

Nogle sekunder stod de to drenge og stirrede hinanden ind i øjnene. De var begge lige overraskede, og ingen af dem vidste i øjeblikket, hvad han skulle sige. Røbe sig turde hverken Marc eller Joseph.

"Kom med mig," sagde så endelig Joseph, og Marc fulgte ham. Joseph opsøgte et endnu mere afsides liggende sted. Her stillede han sig over for Marc, og atter mødtes deres øjne.

"Hvis du lyver, eller du er forræder," tog Joseph ordet med al den alvor i stemmen, han rådede over, "så smadrer jeg dit hoved med en sten."

"Jeg lyver ikke, og jeg er ikke forræder," svarede Marc; "men nu ved jeg, at du er en af hr. Jeans venner. Hvad hedder du?"

"Joseph – jeg er fra Bocognano – og du?"

"Marc – jeg er fra Evisa, og jeg er her med min onkel og en mand, der hedder Thomas –"

"Thomas Dragacci?" afbrød Joseph ham spørgende.

"Ja, Thomas Dragacci – kender du ham?"

Jo, ham kendte Joseph næsten lige så godt som hr. Jean, og nu varede det ikke længe, før de to knægte vidste alt om hinanden.

"Du skal gå med til min onkel, han er nede i den lave by," sagde Marc til slut, og efter nogen betænkning fulgte Joseph sin nye kammerat.

Numa Costa vandt straks Josephs fortrolighed, og til ham fortalte han alt – om sit venskab med hr. Jean, hvor han var fra, og hvorledes han havde fattet den beslutning endnu en gang at ville se sin faderlige ven og endelig, hvad han allerede havde fået at vide dels af fangevogterens søn og dels, hvad han selv havde set.

Numa Costa hørte opmærksomt efter og standsede ikke drengens fortællen. Først da han havde talt ud, tog han ordet.

"Jeg burde jo egentlig sende dig hjem," begyndte han, men da han så det forskrækkede udtryk i drengens øjne, fortsatte han hurtigt – "men du skal få lov til at blive her alligevel. Du er ikke

alene en klog dreng; men også en god dreng. Nu bliver du her hos mig – jeg kan nok få brug for både Marc og dig."

Joseph var mere end glad. Han var nu fuldt og fast overbevist om, at hr. Jean hurtigt ville blive befriet fra sit fængsel. Han og Marc kom snart i fortrolig samtale – de to havde meget at fortælle hinanden.

Numa Costa så hen på de to drenge, og mens han sagte trommede med fingrene i bordpladen, beskæftigede hans tanker sig med, hvor underligt alt her i verden egentlig gik for sig. Dér oppe i fængslet havde de nu spærret Jean Piaggi inde, og en længere fængselsstraf undgik han vel næppe, hvis ikke han slap ud; men fandtes der egentlig en bedre mand på hele Korsika? Hvad havde hans brøde været til at begynde med andet, end at han, da han endnu var dreng, havde hjulpet de eneste mennesker, der havde mødt ham med godhed og forståelse og senere været dem en trofast kammerat. Numa Costa kendte Jean Piaggis historie så godt som nogen, og han vidste udmærket besked med, at det først var, da Pascal de la Toricella såret havde søgt tilflugt i sit hus på Vergiopasset, at Jean havde skudt på gendarmerne. Og senere var der jo ildspåsættelsen – ja, alt det havde myndighederne vel nok rede på, men alligevel – der var ikke én på hele øen, der havde et større og rigere hjerte end Jean Piaggi, så kunne de kalde ham bandit, så meget de lystede, og sad ikke dér de to drenge, og de var så sandelig ikke de eneste – sad de ikke dér som et levende bevis på Jean Piaggis menneskeværd.

Numa Costa slog pludselig i bordet. "Men de skal heller ikke få lov til at beholde ham," mumlede han halvhøjt, "om de så skal tage mig i stedet for."

Begge drengene så op på ham, og Numa Costa mødte deres blik. Han blev klar over, at han havde tænkt højt, og han smilede.

"Ja, det hørte I, og det er også min mening. Kom herhen. Du, Marc, går til sengs."

Marc satte et højst fortrydeligt ansigt op.

"Ja, det nytter dig ikke noget," fortsatte Numa Costa, "nu er det mig, der har kommandoen. I nat skal du bruge dine ben og møde Thomas Dragacci. Og så du, Joseph, trænger du også til søvn?"

"Nej," lød svaret fast og bestemt.

"Godt, så kan du følge mig."

Sjette kapitel

Dommeren fra Nice, baron Guy de Montety steg i land i Bastia. Der var ikke nogen officiel modtagelse, for også det var et led i alle de hemmelige forsigtighedsregler, man havde anset det for nødvendigt at træffe. Uden at vække den mindste opsigt tog dommeren ind på hotellet.

Han satte sig ved vinduet og så ud over den smukke havneplads. Så var han atter her på den skønne ø, som han havde gæstet så mange gange før – dog, denne gang kom han ikke som gæst, men som dommer. Han var langt fra glad for det hverv, regeringen havde pålagt ham; han kendte godt grunden, hvorfor han var kaldt herover, og han var klar over, at han for fremtiden ville komme i en skæv stilling til en vis del af øens befolkning og ikke være i stand til at bevæge sig så frit som før. Og den ø stod nu engang hans hjerte så besynderligt nær. Dog – der var intet andet at gøre end at følge pligtens bud.

Han var lige kommet hjem fra sin sommerferie, da han fik ministeriets ordre til at tage herover, og endnu havde han ikke rigtig haft tid til alvorligt at tænke over portnerkonens besynderlige historie om den mystiske fætter, der havde aflagt Villa Rose et besøg. Han havde absolut ikke nogen fætter i Brasilien – nå, den snakkesalige portnerkones ord om, hvor "grangivelig han havde lignet den nådige herre", skænkede han ikke megen opmærksomhed; men den urørte tegnebog kunne han i hvert tilfælde ikke komme udenom. Så havde dog hans ord til den maskerede bandit: "Så er De heller ikke korsikaner. Vil De være simpel røver og tyv?" vel alligevel senere talt så klart og vægtigt til ham, at han havde afleveret tegnebogen.

Skulle det mon være selve Jean Piaggi, som dengang havde røvet hans tegnebog – alt talte jo egentlig derfor; thi om end dommeren endnu ikke til bunds kendte den sag, der nu var lagt i hans hænder, så vidste han dog så meget, at det var den over hele øen kendte bandit Jean Piaggi, der nu endelig var faldet i øvrighedens hænder. Og det passede jo godt nok med tidspunktet for tegnebogens aflevering; thi også det vidste dommeren, at Jean Piaggi var taget af gendarmerne i Ajaccio ved damperens ankomst fra Nice.

Naturligvis kendte baron de Montety fra sine tidligere besøg lidt til Jean Piaggis historie, og ærlig talt kunne han ikke nægte, at han personligt havde en del sympati tilovers for den unge, allerede så berømte bandit. Nej, baron de Montety var langt fra glad for det hverv, der var pålagt ham.

Pludselig sprang han op fra stolen. Jamen – var det Jean Piaggi, der havde røvet og senere afleveret hans tegnebog, så var han – dommeren – jo selv part i sagen, og så krævede loven, at han trådte tilbage. Det var for ham selv absolut den mest ønskede udgang af hele sagen.

"Jeg må endnu i aften sætte mig ind i sagens akter," mumlede han. Han var forud underrettet om, at alt sagen vedrørende var opbevaret i et lokale i retsbygningen. Straks efter at have spist til middag begav baron de Montety sig på vej op til retsbygningen, fik her det pågældende lokale anvist og de nødvendige nøgler udleveret.

"Her er alt, Deres Velbårenhed," forklarede retsbetjenten, "i skuffen dér er papirerne, og i skabet derhenne hans ejendele – de penge, han havde, og den medaljon, han bar om halsen."

"Den medaljon?" gentog dommeren.

"Ja, Deres Velbårenhed, der er noget mystisk ved hele Jean Piaggis historie," fortsatte retsbetjenten, "jeg har i hvert fald aldrig før set en sådan medaljon, og jeg gør mig nu selv mine egne tanker –"

"Ja, det er godt," afbrød dommeren ham, "lad mig så være ene. Vil jeg noget, ringer jeg."

Retsbetjenten trak sig tilbage, og næppe var han ude ad døren, før dommeren havde lukket skabet op. Det første, hans øje faldt på, var den lille guldmedaljon, der lå for sig selv med et stykke hvidt papir som underlag. Baron de Montety stirrede et øjeblik som lamslået på den – det var jo akkurat samme medaljon som den, han selv bar. Han greb den med en hastig bevægelse og lukkede den op.

"Gud i din Himmel," stammede han, da hans egen moders billede smilede ham i møde, "det kan ikke være muligt, det kan ikke være muligt."

Uvilkårligt fo'r hans hånd ned bag flippen – jo, han havde sin egen medaljon om halsen. Så vaklede han hen til skrivebordsstolen og sad længe og blot stirrede – blot stirrede på moderens billede. Det var ham ikke muligt at få hold på sine tanker.

Endelig faldt han lidt til ro og fik skrivebordsskuffen lukket op. Det var ikke meget, gendarmerne hidtil havde fået oplyst om Jean Piaggis forhold; men det var nok for baron de Montety.

"Fundet som spædt barn ..."

"Forældrene ukendte ..."

"Anbragt i pleje hos Filippi Piaggi ..." osv. osv.

Dommerens øjne løb hastigt papirerne igennem. Alderen passede, alt passede – der var jo simpelt hen ingen tvivl mulig –

banditten Jean Piaggi var hans tvillingebroder René.

Og der var nu heller ingen tvivl om, at det var ham, der selv havde været i Nice. Nu først stod det egentlig dommeren klart, at det, som portnerkonen havde fortalt om den fremmedes besøg – hvorledes hun først havde troet, at det var baronen selv, og hvorledes den fremmede længe havde stirret på det store maleri af baronessen og senere været så underlig.

"René – hvorfor blev du ikke derovre," stammede dommeren og pressede sine hænder hårdt mod de brændende tindinger. Måske vidste Jean Piaggi ikke selv, at han i virkeligheden var baron René de Montety – jo, jo, portnerkonen havde jo også sagt ham, at hun havde fortalt den fremmede om baronessens ulykkelige tilværelse; men hvorfor havde han så ikke givet sig til kende?

Dommeren rejste sig og vandrede urolig op og ned ad gulvet. Der kom øjeblikke, hvor han atter blev overvældet af tvivl – det *kunne* ikke være muligt, så grusom kunne skæbnen heller ikke være, at den forlangte, at han selv nu skulle være dommer over sin egen broder, sin tvillingebroder, hvis gådefulde forsvinden havde været årsagen til hans moders grænseløse fortvivlelse og tidlige død, til hans faders hvileløse omflakken og til hans egen mørke barndomstid.

Atter satte dommeren sig hen til skrivebordet og studerede papirerne igennem. Han var nu roligere i sit sind, og med klar hjerne tænkte han alt igennem. Snart læste han rapporterne – langsomt, ord for ord, snart lænede han sig tilbage i stolen med lukkede øjne og tænkte. Efter en halv times forløb ordnede han papirerne og lagde dem ned i skuffen. Han var nu fuldstændig

overbevist om, at banditten Jean Piaggi var hans tvillingebroder.

Så rejste han sig med et sæt og ringede på retsbetjenten.

"Vil De skaffe mig en vogn med det samme," lød hans ordre hårdt og bestemt.

Det var dommerens hensigt endnu samme aften og så hurtigt som muligt at skaffe sig fuldstændig vished. Han ville aflægge Jean Piaggi et besøg i cellen.

Det var efterhånden blevet sent på aftenen, og stor var derfor fangevogterens forbavselse, da vognen holdt uden for fængslets port. Han så retsbetjenten på bukken ved siden af kusken og anede så nok, hvem herren i vognen var. Han var selv lige ved at gå til sengs, men fik nu i en fart sin jakke på og skyndte sig ud. Han var lige ved at snuble over en lille drengeskikkelse, der i det samme kom listende langs muren. Det var Joseph, der ikke kunne holde sig i ro dernede hos Numa Costa, men stadig følte en uimodståelig trang til at kredse omkring fængslet. Numa Costa havde flere gange rost ham for, hvad han trods sin unge alder allerede havde fået opsnuset – ja, og Numa Costa havde til gengæld forklaret ham, hvordan de skulle bære sig ad med at få fat i nøglerne. Jo, dagen havde været meget interessant. Han havde også været med til at tegne en stor plan med gadenavne og meget andet, og den var Marc nu på vej med til Thomas Dragacci på det aftalte mødested uden for byen.

Skjult af vognen hørte Joseph nu tydeligt ordene: "Jeg er dommeren fra Nice – så ved De besked, ikke sandt?"

Fangevogteren hilste ærbødigt:

"Javel, Deres Velbårenhed."

"Jeg kommer lidt sent," fortsatte baron de Montety; "men det er nødvendigt. Jeg må tale med fangen Jean Piaggi endnu i aften."

Der undslap Joseph et lille gisp, da han hørte, hvem den fremmede herre ville besøge; men heldigvis lagde ingen mærke dertil. Baron de Montety gav vognen besked om at køre tilbage – han havde ikke længere brug for den. Det satte Joseph lidt i forlegenhed; men han fik dog heldigt trukket sig tilbage uden at blive opdaget.

Vognen rullede bort, fangevogteren lukkede fængselsporten op, og de to mænd forsvandt i bygningen.

Joseph var atter alene i den lille, snævre gyde. Han trak vejret dybt, mens hans hjerne arbejdede. Dette her var sikkert noget af allerstørste betydning – dommeren fra Nice på besøg hos hr. Jean; men hvad var meningen med det? Det kunne Joseph ikke helt tænke sig til; men én ting var han klar over, og det var, at Numa Costa så hurtigt som muligt skulle have underretning om det. Af sted gik det i løb gennem de folketomme gyder og stræder.

I den mørke forstue i det hus, hvor Numa Costa havde indlogeret sig hos sin såkaldte fætter, løb han på Marc.

"Joseph dog – hvor har du været henne, du må ikke sådan –"

"Hy-ys, jeg må tale med din onkel," afbrød Joseph ham, "der er en dommer oppe hos hr. Jean."

"Thomas Dragacci er derinde," svarede Marc hemmelighedsfuldt.

"Jamen så – skal vi – skal det ske nu?"

"Måske – tal ikke så højt."

"Nej, men jeg må jo fortælle din onkel det." Joseph ville banke på døren; men Marc holdt hans arm tilbage.

"Nej, lad mig – jeg er på vagt her og ved hvordan," og Marc kradsede som en kat på døren.

Numa Costa lukkede selv op.

"Nå, Joseph – hvad skal det sige?" udbrød han, da han fik øje på drengen.

"Jeg har været deroppe," svarede Joseph, "og der kom en vogn med dommeren fra Nice, og han er nu oppe hos hr. Jean."

"Dommeren fra Nice," gentog Thomas Dragacci og fløj med et sæt op fra stolen, "det er hans skyld det hele."

"Hvad skal det sige?" spurgte Numa Costa lidt forundret.

Thomas Dragacci bed sig i læben. Der havde han åbenbart sagt for meget; thi han havde ikke fortalt om sit mislykkede røveri. Der opstod en lille pause.

"Numa Costa, det kan jeg senere fortælle dig, nu må vi handle hurtigt."

Sagen forholdt sig således, at da Marc overbragte Numa Costas budskab, traf han ikke Thomas Dragacci alene på mødestedet. Der var foruden ham selv syv Niolohyrder – beredne og velbevæbnede. Thomas' rejse til Niolo for at hverve hjælp var faldet særdeles heldigt ud; men én ting havde han ikke kunnet få dem til, og det var at vente, til de fik underretning fra Numa Costa. Nej, her skulle der handles og handles straks. Hver eneste af dem var parat til at gøre brug af deres våben – bøssen, revolveren og den lange kniv.

Thomas var taget ind for at tale med Numa Costa. Han havde klarlagt ham situationen – skulle der ske noget, måtte det ske i nat. Alt var parat, og ville Numa Costa ikke tage ledelsen, så

stormede Niolohyrderne simpelt hen fængslet og skød uden tvivl fangevogteren.

Numa Costa havde ikke set anden udvej end at bøje sig for de andres ønsker. Selv havde han jo i og for sig også alting parat. Han lod Joseph endnu en gang fortælle, hvad han havde set og hørt. Så strøg han sig med hånden over panden.

"Ja, lad det så ske nu i nat," sagde han alvorligt.

Mares og Josephs øjne strålede og lyste om kap af spænding og forventningsfuld glæde.

Dommeren og fangevogteren standsede ud for celle nr. 16 på anden sal.

"Det er her, Deres Velbårenhed," sagde fangevogteren og holdt nøgleknippet frem.

"Godt, giv mig så lampen og nøglerne," svarede dommeren. Han følte selv, at hans stemme ikke var helt som ellers, skønt han gjorde sig anstrengelse for at beherske den. "Jeg ønsker at være alene med fangen, og at De venter dernede."

"Jamen, Deres Velbårenhed – hvis nu – –"

"Gør, som jeg siger," afbrød dommeren strengt og tog både lampen og nøglerne fra den forbavsede fangevogter. Først da denne havde fjernet sig nogle skridt, stak han nøglen i celledøren. Knirkende drejede den tunge dør sig på sine hængsler. Dommeren trådte hurtigt ind og smækkede døren i efter sig.

Jean Piaggi fløj op fra sin briks og kastede det tynde tæppe til side. Han var fuldt påklædt. Der var noget truende over hele hans holdning, og hans pande lå i dybe rynker. Han var i øjeblikket parat til at styrte sig over den, der så pludselig havde

forstyrret ham i hans søvn – den søvn, han endelig gennem utrolige sjælslidelser havde tilkæmpet sig. Men pludselig slappedes alle hans ansigtstræk, han strøg sig med hånden over øjnene og stirrede vildt på dommeren, som var det et åndesyn, han så.

Lampen klirrede i dommerens rystende hånd, og hans øjne søgte at finde et sted, hvor han kunne sætte den. Der – på det lille klapbord fik han den endelig anbragt i sidste øjeblik. Hver tvivl var i allerførste øjeblik, da han så fangen, fuldstændig bortvejret – det *var* hans tvillingebroder.

"René, René – min Gud, så var det altså sandt." Dommeren måtte støtte sig til væggen.

Lyden af hans stemme vækkede Jean Piaggi helt.

"Guy, min bror – du her – her hos mig," stammede han.

Endnu få øjeblikke stod de to over for hinanden uden at foretage den mindste bevægelse; men så strakte dommeren sine arme frem, og de to brødre omfavnede hinanden. Flere minutter forløb, uden at nogen af dem talte.

"René," tog så endelig dommeren ordet, "du ved altså, du har vidst det, at du ikke er Jean Piaggi?"

Fangen svarede ikke straks. Først smilede han, gjorde ligesom et lille tilløb til at le; men pludselig stivnede hans smil.

"Du tager fejl, Guy – jeg er ikke baron René de Montety, jeg er Jean Piaggi – banditten Jean Piaggi."

"René, hvad mener du?"

"Hvad jeg siger dig, Guy. Baron René de Montety er død for verden. Der står et lille, hvidt marmorkors på kirkegården i Nice, rejst til hans minde. Han kan ikke vende tilbage, det er for sent – uigenkaldeligt for sent."

Dommeren så forskrækket på sin broder. Var det muligt, at hans forstand havde taget skade?

"Du var – i Nice – i Villa Rose," stammede han.

"Ja, jeg var i Villa Rose. Vor ulykkelige moder, Guy!"

"Men hvorfor blev du ikke derovre, René, da du endelig fandt hjem?"

"Fandt hjem – banditten Jean Piaggis hjem var ikke dér."

"René, stop dog med de ord, du må ikke – –"

"Jamen, det er mit alvor, Guy, mit ramme alvor. Du tror måske, at jeg er forrykt; men det er jeg ikke, skønt kun himlen ved, hvor nær jeg har været det, siden de spærrede mig inde i dette hul. Lad os tale roligt om det hele, Guy. Jeg fandt ud af, hvem jeg var, da vi fandt medaljonen i din tegnebog –"

"Var det dig, René – –"

Dommeren stoppede brat.

"Nej, Guy," svarede hans broder med et smil om munden, "jeg var ikke personligt den maskerede bandit, som du kaldte simpel røver og tyv, og som du ikke ville anerkende som korsikaner. Nå, det er en anden sag; men det var mig, der fandt medaljonen, og selv den har de skurke nu taget fra mig."

"Den er her," sagde dommeren og tog medaljonen op fra lommen.

Hans broder strakte hurtigt hånden frem for at gribe den; men dommeren holdt sin hånd tilbage.

"Jeg kan ikke give dig den, René – ikke nu."

"Ikke give mig den, ikke nu?" gentog Jean Piaggi uforstående.

"René – René, ved du, hvorfor jeg er her?" spurgte dommeren, og hans stemme skælvede.

Hans broder stirrede et øjeblik på ham, så lo han pludselig – en kort, stødvis latter.

"Åh, nu forstår jeg – du er her ikke som min broder, men som min dommer –"

"René –"

Selv om dommeren kun svarede med dette eneste ord, forstod dog Jean Piaggi på tonefaldet, at han havde krænket sin broder på det dybeste og vakt hans sorg.

"Tilgiv mig, Guy, jeg mente det ikke; men jeg må ud herfra, hvis jeg ikke skal miste min forstand."

"Men, René – jeg kommer her i aften til dig som din broder; endnu er jeg ikke din dommer, men jeg må følge pligtens strenge, ja, i dette tilfælde uforståelige bud. Først for en time siden fik jeg vished for, at Jean Piaggi var min egen tvillingebroder, og derfor tog jeg straks herop. Men du forstår jo nok, René, at i morgen tidlig er jeg ikke længere din dommer, men kun din broder."

"Vil det sige, at du vil fortælle verden, hvem jeg i virkeligheden er?"

"Ja, naturligvis."

"Men nej, Guy – hører du det, nej, nej og atter nej. Det må ikke ske. Jeg er Jean Piaggi, og det vil jeg vedblive med at være. Synes du ikke selv, at det skylder du også din – vor familie, vort stolte adelsnavn?"

"René, jeg forstår dig ikke –"

"Lad os ikke tale mere om det. Det er som sagt min absolut faste beslutning, og jeg tilgiver dig aldrig, Guy, hvis du handler anderledes. Selv som baron de Montety ville jeg alligevel aldrig vende tilbage. Mit hjem er her på Korsika, og mit liv vil blive det

samme, som jeg hidtil har ført det. Jeg gør ingen fortræd; men jeg vil have lov til at være en fri mand. Kun i forsvar for den mand, der tog mig som en mishandlet og misforstået knægt bort fra al fattigdommens elendighed, og som lærte mig at leve livet, kun i forsvar for ham, der i de mange lykkelige år var mig i både faders og moders sted, skød jeg på gendarmerne, der havde såret ham dødeligt og nu ville slæbe ham i fængsel og måske i døden. Men, Guy – lad os ikke tale mere om det lige nu. Du må fortælle mig lidt om vor familie, om din hustru og dine to børn. Er det drenge?"

"Ja, men René – først må vi – –"

"Nej, ikke først – fortæl nu, det spreder tankerne."

Fangevogteren stod ved indgangsporten til fængslet. "Pokker til tid det besøg varer," mumlede han ærgerligt. Han var træt og søvnig og havde i øjeblikket intet højere ønske, end at dommeren snart ville komme ned igen. Hvad skulle det også betyde at komme her ved nattetid og tale privat med fangerne; men han deroppe var jo også fra fastlandet – måske brugte de den fremgangsmåde derovre. Den gæve fangevogter kedede sig – det var nu den tredje pibe, han havde røget. Det lignede min sandten heller ikke noget. To gange havde han nærmest listet sig ovenpå; men stadigvæk var der lys i cellen, og han kunne svagt høre, at de talte sammen – dommeren og fangen.

En mørk skikkelse dukkede op omkring hjørnet og nærmede sig fængslet.

"God aften," hilste fangevogteren venligt og indbydende.

"God aften," lød svaret kort tilbage.

"Ty-yh – ikke engang en smule samtale til tidsfordriv," tænkte fangevogteren. Lidet anede han, at det var en af de sammensvorne. Det var selve Numa Costa, som ville kaste et sidste blik på skuepladsen for begivenhederne, inden der blev skredet til værks. Alt var ellers i skønneste orden. Thomas Dragacci og seks af Niolohyrderne sad omme bag muren ikke hundrede skridt fra fængslet. Til Marcs og Josephs store skuffelse havde Numa Costa alvorligt forlangt, at de skulle blive ved hestene. Det, der nu skulle foregå, var ikke drengeværk.

Numa Costa vendte tilbage til sine hjælpere.

"Alt er i orden," sagde han dæmpet, "der er lys i Jean Piaggis celle, og fangevogteren står ved porten. Den er lukket; men nøglerne hænger ved hans bælte, og I kender jo nu alle, hvordan porten skal lukkes op. Nu følger Thomas med mig, og når jeg så fløjter, kommer I andre; men hurtigt må det ske. Og I husker alt – to af jer passer på fangevogterens bolig, og ingen må undslippe derfra, og to og to ved gadehjørnerne. Og atter en gang – kun i nødstilfælde må der skydes. Er der først faldet skud, bliver det ikke let at slippe heroppe fra."

Numa Costa og Thomas Dragacci begav sig på vej. Da de nærmede sig fængslet, så de, at fangevogteren endnu stod uden for porten.

"Så, Thomas – er du nu klar?"

"Ja, du kan stole på –"

"Men hurtig og sikker må du være på hænderne."

"De ryster ikke – vær kun rolig, Numa Costa."

Dommeren havde føjet sin broder og fortalt om sit liv og sine familieforhold. Jean Piaggi havde hørt opmærksomt efter, og tit

var der kommet et sælsomt glimt i hans øjne, så dommeren så småt begyndte at håbe på, at hans broder ville ændre sin sindssvage beslutning om ikke at ville røbe, hvem han i virkeligheden var.

Klokken var nu blevet mange; men dommeren hverken kunne eller ville forlade cellen, før han havde opnået et resultat.

"René – hør nu, lad os endnu en gang tale alvorligt og roligt om det hele. Vil du da virkelig have, at jeg i morgen eller i overmorgen skal sidde på dommerstolen og se dig, min egen broder, min tvillingebroder, på fangebænken og senere dømme dig. Nej, René – jeg gør det ikke, jeg kan det ikke."

"Hy-ys, hvad er det?" sagde Jean Piaggi og lyttede anspændt.

Der hørtes hastige, men tunge skridt på trappen. Støjen blev hurtigt stærkere og stærkere, og både dommeren og hans broder havde rejst sig.

Pludselig blev døren til cellen revet op, og Thomas Dragacci stod bred og mægtig i døråbningen. I sin højre hånd holdt han sin pistol, og i den venstre glimtede den lange kniv.

"Jean, kom så," var alt, hvad han sagde.

"Hvad vil det sige, Thomas?" spurgte Jean Piaggi hurtigt.

"Hvad det vil sige – vi er her – dine venner, og med egne hænder har jeg kneblet og svinebundet fangevogteren. Hvad det vil sige – friheden naturligvis; men skynd dig. Kom nu."

Dommeren trådte et skridt frem.

"Stå stille, De der. Den mindste bevægelse, så skyder jeg," og Thomas løftede sin revolver.

"Tag den revolver væk," sagde Jean Piaggi kort og bestemt, og Thomas adlød øjeblikkeligt.

"Hr. dommer," fortsatte Jean og stillede sig lige over for sin broder og med ryggen vendt mod Thomas, "det gør mig ondt, at jeg må forlade Dem; men friheden er alt for mig. Jeg beder Dem kun om ét eneste – husk mine ord, det er *Jean Piaggi*, som rækker Dem hånden til afsked."

Udenfor på gangen hørtes atter tunge skridt. Thomas vendte sig om og kikkede ud. Jean Piaggi bøjede sig hen imod broderen.

"Medaljonen, Guy," hviskede han, "giv mig medaljonen."

Dommeren tog medaljonen op fra lommen og rakte den hen imod sin broder; men pludselig trak han atter hånden tilbage. Jean Piaggi trak vejret med et dybt suk; men hans broder halvt flængede flippen af sig, og med et ryk sprængte han den tynde guldkæde til sin egen medaljon.

"Tag min," hviskede han næppe hørligt, "og farvel, René." De to brødres hænder mødtes i et fast håndtryk.

Numa Costa viste sig i døren.

"Hvad nøler I efter?" sagde han næsten vredt, "Jean, det er på høje tid," og han sprang frem, greb Jean Piaggi i armen og halede ham med sig. Celledøren blev smækket i, og nøglen blev drejet om. – Dommeren fra Nice var lukket inde i celle nr. 16 – –

Tæt uden for byen stod Niolohyrdernes heste parat – ofte små, men utroligt udholdende heste. Hos dem var både Marc og Joseph efterladt. De to drenge sad tavse og blot stirrede frem for sig. Aldrig havde de troet, at tiden kunne falde én så lang.

Hvorfor kom de dog ikke – hvorfor kom de dog ikke!

Hver af dem gjorde flere gange tilløb til blot at sige noget, men den uhyre spænding ligesom kvalte ordene.

Støttet til en af hestene stod en gammel Niolohyrde – tavs og drømmende. Ikke ét ord havde han sagt til drengene hele den lange, den utroligt lange ventetid.

Så slog han pludselig ilden bort fra sin pibe og stak den i lommen.

"Hold jer så parat – læg tøjlerne over halsen på dyrene."

Drengene sprang op.

"Kommer de?" råbte de samtidig.

"Det kan I vel høre?" lød svaret kort tilbage.

Marc og Joseph lyttede – jo, jo, nu kunne også de høre, at der kom flere løbende hen ad vejen.

Forrest var Numa Costa.

"Hestene ud på vejen," råbte han, "hvor er den til Jean Piaggi?"

"Her – det er den bedste og hurtigste," svarede Niolohyrden.

"Godt, lad mig få den, og kom så – hurtigt."

Hestene blev trukket ud på vejen.

"Her er din hest, Jean, og op i sadlen med dig. På gensyn om nogle dage i Niolo. Nu er du fri igen."

"Numa Costa – hvordan skal jeg takke både dig og alle jer andre?"

"Det taler vi om senere – nu af sted, inden de andre er i hælene på jer."

De sprang alle i sadlerne. Jean Piaggi følte pludselig en lille drengehånd i sin og hørte kun ordene: "Åh, hr. Jean, nu er jeg så glad."

Jean Piaggi så ned, og i den lyse sommernat mødte hans blik lille Josephs tåreblændede øjne.

"Joseph – du her?" spurgte han forundret.

"Ja, Jean Piaggi – den dreng er en perle, han har sin store andel i, at du nu atter er en fri mand; men også det taler vi om senere. Nu af sted, folkens!"

For Jean Piaggis indre øje dukkede et billede op. Han så sin plejefader, Pascal de la Toricella, sidde bøjet over sig, da han selv som dreng havde været med til at redde ham, og han tænkte på den hengivenhed og kærlighed, han selv havde følt for ham. Var nu det samme tilfældet med Joseph her? Holdt han lige så meget af ham, som han selv holdt af sin plejefader? Jo, nu var han vis på det, og han bøjede sig ned, greb drengen under armene og løftede ham op til sig i sadlen.

Så gik det af sted i galop hen ad den hårde vej. Den forreste af rytterne løftede sin bøsse højt i vejret, og de andre fulgte hans eksempel. Pludselig drønede 7 skud – næsten som en salve. Det var Niolohyrdernes velkomsthilsen til Jean Piaggi. Hestene sprang i vejret i høje spring, og lille Joseph klamrede sig fast til den mand, der var hans eneste og bedste ven.

Jean Piaggi evnede endnu ikke at få fast hold på alle de tanker, der hvirvlede rundt i hans hjerne; men ét vidste han, én tanke fik hans hjerte til at banke så hårdt, som det skulle sprænges – nu gik det atter tilbage til skovene, bjergene, makien – til jægerens vidunderlige liv, til Guds herlige, frie natur – ja, tilbage til friheden.

Slutning

Toget holdt i Bocognano – den lille, fortryllende landsby midt imellem smukke kastanje- og bøgeskove, der netop nu, da efterårets flammende farver var tændt overalt, lå hen i vidunderlig pragt. En mand steg ud fra en 1. klasses kupé. Han havde trukket sin hat dybt ned over panden og slået kraven på sin lette overfrakke højt op om ørerne. Med hurtige skridt forlod han stationen; og uden at se sig om hverken til højre eller venstre fortsatte han sin vej gennem byen, hvis huse ligger på begge sider af hovedlandevejen, tværs gennem øen. Først, da han var fri for beboernes nysgerrige blikke og var vel ude af byen, slog han kraven ned, rettede på sin hat og så sig omkring.

Det var baron Guy de Montety, der atter besøgte øen.

Endnu et par kilometer fortsatte han, så fik han øje på en lille drengeskikkelse fremme på vejen, og han forstærkede sine skridt. Han standsede udfor knægten og hilste god dag, mens han spilede sine fingre ud på venstre hånd, samlede dem og førte hånden til øret.

Drengen rejste sig straks og gentog det samme tegn.

"Så hedder du Joseph – ikke sandt?" spurgte baronen.

"Ja – kom så, vi skal denne vej," svarede knægten kort og klart, mens han kastede et mønstrende blik på den fremmede herres fine klæder. Det havde nylig regnet, og de klæder var just ikke egnet til en vandring gennem makien.

"Er der langt endnu?" spurgte baronen omsider Joseph, der travede foran ham, tavs og beslutsom.

"Nej; for der kommer hr. Jean," lød svaret.

Med lange skridt kom Jean Piaggi sin broder i møde. Han var atter klædt i sin gamle dragt – den mørkegrønne fløjlsklædning og den store hat. I hælene på ham fulgte César.

Baron de Montety ville brede sine arme ud til velkomst; men i tide blev han standset ved tegn fra Jean Piaggi, og først da Joseph var sendt af sted for at holde vagt sammen med César, hilste de to hinanden som brødre.

"Guy – jeg takker dig, fordi du har bøjet dig for mit ønske og ikke røbet mig; men hvor tør du som dommer være banditten Jean Piaggis gæst?"

"Jeg er ikke længere dommer, René."

Jean Piaggi så hurtigt op på sin broder.

"Og det er min skyld. Guy – du må bære over med mig, jeg kunne ikke handle anderledes dengang. Jeg måtte ud af det fængsel, hvis jeg ikke skulle miste min forstand."

"Men det er slet ikke din skyld, René. Jeg har selv forlangt min afsked og selv sendt mine ordner tilbage. Også jeg er en fri mand nu, og jeg kommer i dag til dig, min broder, med den inderlige bøn: vend tilbage til os andre! Nu kan jeg frit hjælpe dig dertil, og vi kan rejse så langt bort, at du frit og uhindret kan bære dit gamle familienavn. Du er en rig mand, René – ejer af en formue. Vil du så komme?"

Jean Piaggi sad længe tavs og stirrede på regndråberne, der holdt væddeløb i striberne på de svære fløjlsbenklæder.

"Guy – jeg må bedrøve dig med mit svar," tog han omsider ordet; "jeg kan ikke. Mit hjem er her – bjergene, skovene og de makiklædte skråninger udøver på mig en dyb, forunderlig indflydelse, de er betingelserne for mit åndelige og naturlige liv. Og, Guy – hvis du vidste, hvor jeg med mit hjertes dybeste

rødder klamrer mig til hele mit vidunderlige, frie liv – ja, Guy – så ville du forstå mig. Men hør engang – sidst vi var sammen, fortalte du mig om dit liv; men jeg fik ikke lejlighed til at fortælle dig ret meget om mig selv. Hør nu roligt på mig," og Jean Piaggi fortalte sin historie – om sit barndomsliv som Filippi Piaggis mishandlede plejesøn, da han var "kommunens barn", om sit møde med Pascal de la Toricella og gamle Bonelli og om hele sit senere liv sammen med dem.

"Forstår du nu, Guy," sluttede han efter sin timelange fortællen, "at min manddomsgerning ligger her, forstår du, at jeg vil være trofast i mindet over for den mand, der var mig både i faders og moders sted – han, som løftede mig op fra rendestenen og gav mit liv både indhold og farve. Underligt, Guy – at tænke på, hvor forskelligt vore livsforhold har udviklet sig – vi, der dog fødtes under så lige vilkår, som tænkes kan. Tro mig, Guy, de livsvilkår, barnet vokser op under, den opdragelse, det får, kan ikke vurderes højt nok. Du bor selv i Nice – du kender den gamle by med de trange, uhumske gyder, hvor livet leves i ussel fattigdom uden sol og luft, og du kender den ny by – få minutters gang derfra – med al dens luksus og pragt. Guy – i den gamle bydel fødes og opdrages de, der senere bliver overtrædere af samfundets love, og i den ny by fødes og opdrages de, der bliver deres – dommere."

"Jamen, René –"

"Kun et par ord endnu," fortsatte Jean Piaggi, "jeg sagde dig, at jeg ville være trofast i mindet over for min virkelige plejefader, og det mener jeg, at jeg kan være ved at blive her og forsøge på at gå frem i hans fodspor. Guy – jeg vil blive her på min ø – her i mit kongerige er der også meget at gøre i den

henseende. Knægten – den lille Joseph, som fulgte dig herop, er et af eksemplerne, og tro mig – jeg har belønning nok, mit liv har indhold nok, når jeg læser hans hengivenhed og taknemmelighed i de klare barneøjne.

Jeg ved ikke, om du forstår mig, Guy – over for dig er jeg naturligvis broderen; men over for alle andre er jeg, og vil stadigvæk være – Jean Piaggi. Dog – lad os nu ikke tale mere herom. Jeg glemmer jo helt, at du er min gæst og sikkert er sulten."

Baron Guy gjorde en afværgende bevægelse; men hans broder lod sig ikke anfægte heraf. Fra sin lædertaske fik han halet to agerhøns frem, og med øvet hånd fik han dem tilberedt og stegt over bålet.

Baron Guy fulgte hans bevægelser i tavshed. Han var inderligt bedrøvet over at skulle vende hjem med uforrettet sag; men han forstod nu, at hans broders beslutning var fast og urokkelig.

Sol gik i bjerge, og afskedsstunden nærmede sig.

"Guy – lad os tage afsked med hinanden – som brødre – inden Joseph kommer for at føre dig ned. Nu er det jo heldigvis ikke sidste gang, vi mødes. Når Joseph kommer, har han en krans med, bundet af makiens smukke, vilde blomster – læg den på min, på vor moders grav som min hilsen. Men lad det lille, hvide kors blive stående – baron René de Montety er død for verden – tilbage bliver Jean Piaggi – banditten Jean Piaggi."

Om "Jean Piaggi"

Forfatter: Torry Gredsted (1885-1945).
Org.udgave: Torry Gredsted: *Jean Piaggi*. Steen Hasselbalchs Forlag, København 1926.
Redigeret af: Kim N. Jensen.

ISBN 978-87-7628-218-9
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-470-2 (Ølstykke 2016).

© 2025 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Ballata: Improviseret klagesang på vers i den korsikanske dialekt, som den afdødes kvindelige slægtninge synger under overværelse af den afdødes venner og bekendte. Disse kvinder, som ofte er i besiddelse af stort poetisk talent, kaldes *voceratrici*. (Forf. anm.)